

КАРАРЫ

3 июнь 2022 ел

№46

Татарстан Республикасы Өлмәт муниципаль районының «Сәрән авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Советының «Татарстан Республикасы Өлмәт муниципаль районы Сәрән авылы жирлегенең Жирдән файдалану һәм төзелешләр кагыйдәләрен раслау турында» 2012 елның 25 декабрдәге 43 номерлы карарына үзгәрешләр кертү турында

«Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрдәге 131-ФЗ номерлы Федераль законның 15 статьясындагы 4 өлеше, Өлмәт муниципаль районының «Сәрән авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге уставы, Татарстан Республикасы Өлмәт муниципаль районы Советының «Өлмәт муниципаль районы территориясендә урнашкан жирлекләргә шәһәр төзелеше эшчәнлеге өлкәсендә жирле эһәмияттәге аерым мәсьәләләрне хәл итү буенча «Татарстан Республикасы Өлмәт муниципаль районы» муниципаль берәмлеге вәкаләтләренең бер өлешен тапшыру турында» 2021 елның 28 сентябрдәге 81 номерлы карары нигезендә

Сәрән авыл Советы КАРАР БИРӘ:

1. Татарстан Республикасы Өлмәт муниципаль районының «Сәрән авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Советының «Татарстан Республикасы Өлмәт муниципаль районы Сәрән авыл жирлегенең Жирдән файдалану һәм төзелешләр кагыйдәләрен раслау турында» 2012 елның 25 декабрдәге 43 номерлы карарына түбәндәге үзгәрешләргә кертергә:

Татарстан Республикасы Өлмәт муниципаль районының Сәрән авылы жирлегенең Жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләренең I, II, III өлешләрен яңа редакциядә бәян итәргә (карарга 1 нче кушымта).

2. Өлеге карарны Чуаш Сәрәне ав., Үзәк ур., 34 Б й., Рус Сәрәне ав., Үзәк ур., 15 А й., Кителга ав., Совет ур., 8А й. торак пунктлары территорияләрендә урнашкан махсус мәғлүмат стендларында игълан итәргә, «Татарстан Республикасы хокукий мәғлүматының рәсми порталы»нда (PRAVO.TATARSTAN.RU), «Интернет» мәғлүмат-телекоммуникация челтәренең Өлмәт муниципаль районы сайтында урнаштырырга.

3. Өлеге карар рәсми басылып чыкканнан соң үз көченә керә.

4. Өлеге карарның үтәлешен контрольдә тотуны Сәрән авыл жирлеге башлыгына йөкләргә.

Сәрән
авыл жирлеге башлыгы

Д.А. Севастьянов

Татарстан Республикасы Өлмөт
муниципаль районы Сәрән авыл
Советының 2022 елның 3 июндагы 46
номерлы карарына 1 нче кушымта

**ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ӨЛМӨТ МУНИЦИПАЛЬ
РАЙОНЫНЫҢ СӘРӘН АВЫЛЫ ЖИРЛЕГЕНЕҢ ЖИРДӨН
ФАЙДАЛАНУ ҺӘМ ТӨЗЕЛЭШЛӘР КАГЫЙДӨЛӘРЕ**

Эчтөлөк

I ӨЛӨШ. ШӨҺӨР ТӨЗЕЛӨШӨН ЗОНАЛАШТЫРУ НИГЕЗЕНДӨ ЖИРДӨН
ФАЙДАЛАНУНЫ НӨМ ТӨЗЕЛӨШ АЛЫП БАРУНЫ ЖАЙГА САЛУ ТӨРТИБЕ 4

1 бүлөк. Гомуми нигезлөмөлөр	4
Статья 1. Элеге Кагыйдөлөрдө кулланыла торган төп төшөнчөлөр.	4
Статья 2. Кагыйдөлөрнө кертү, билгелөү нөм анын составы.	9
Статья 3. Шөһөр төзелешен жайга салу линиясе.	10
Статья 4. Шөһөр төзелеше регламентлары нөм аларны кулланы.	11
Статья 5. Жирдөн файдалану нөм төзелеш турында мөгълүматнын ачыклыгы нөм нөркем файдалана алырлык булуы. Физик нөм юридик затларнын жирдөн файдалану нөм төзелеш мөсьөлөлөрө буенча карарлар кабул итүдө катнашуы.	14
Статья 6. Кагыйдөлөрнө бозган өчен жаваплылык.	14

2 бүлөк. Жирдөн файдалану нөм төзелешлөр буенча барлыкка килө торган мөнөсөбөтлөрдө катнашучылар.	14
Статья 7. Объектлар нөм шөһөр төзелеше мөнөсөбөтлөрө субъектлары.	15
Статья 8. «Сөрөн авыл жирлеге» муниципаль берөмлеге территориясендө жирдөн файдалануны нөм төзелешне жайга салуны гамөлгө ашыручы жирле үзидарө органнары нөм вазыйфаи затлары.	15
Статья 9. Жирдөн файдалану нөм төзелеш комиссиясе.	16
Статья 10. Ижтимагый фикер алышулар, гавами тыңлаулар.	17

3 бүлөк. Кагыйдөлөрнө гамөлгө керткөнче барлыкка килгөн күчөмсөз милекне файдалану хокукы.	23
Статья 11. Элек барлыкка килгөн хокукларга кагылышлы гомуми нигезлөмөлөр.	23
Статья 12. Кагыйдөлөргө туры килми торган күчөмсөз милек объектларыннан файдалану нөм төзелеш үзгөрөшлөрө.	24

4 бүлөк. Жир кишөрлеген яисө капитал төзелеш объектнын файдаланунын шартлы рөхсөт ителгөн төрөнө рөхсөт. Төзелешнең, капитал төзелеш объектларын реконструкциялөүнең чикле параметрларыннан читкө тайпылуга рөхсөт.	25
Статья 13. Жир кишөрлеген яисө капитал төзелеш объектнын файдаланунын шартлыча рөхсөт ителгөн төрөнө рөхсөт бирү.	25
Статья 14. Рөхсөт ителгөн төзелешнең чикле параметрларыннан читкө тайпылуга, капитал төзелеш объектларын реконструкциялөүгө рөхсөт алу төртибе.	26

5 бүлөк. Территорияне планлаштыру документлары.	28
Статья 15. Территорияне планлаштыру документлары.	28
Статья 16. Территорияне планлаштыру документларын эзерлөү төртибе.	29

6 бүлөк. Жир кишөрлеклөрөн резервлау нөм алу.	33
Статья 17. Муниципаль ихтыяжлар өчен жирлөрнө резервлау.	33
Статья 18. Муниципаль ихтыяжлар өчен жир кишөрлеклөрөн алу.	33
Статья 19. Гавами сервитутлар билгелөү.	34

Статья 20. *Шәһәр төзелеше регламентлары билгеләнмәгән гомуми файдаланудагы территорияләрдән һәм жир кишәрлекләреннән файдалану.* 34

7 бүлек. *Йомгаклау нигезләмәләре.* 35

Статья 21. *Әлеге Кагыйдәләргә үзгәрешләр кертү тәртибе.* 35

Статья 22. *Кагыйдәләрне гамәлгә кертү турында.* 38

II ӨЛЕШ. ШӘҺӘР ТӨЗЕЛЭШЕН ЗОНАЛАШТЫРУ КАРТАСЫ.

ТЕРРИТОРИЯЛӘРНЕ КУЛЛАНУ ШАРТЛАРЫ БУЛГАН ЗОНАЛАР КАРТАЛАРЫ 38

8 бүлек. *Территориянең шәһәр төзелешен зоналаштыру картасы* 38

Статья 23. *Әлмәт муниципаль районының «Сәрән авыл җирлеген» муниципаль берәмлегенең шәһәр төзелешен зоналаштыру картасы. ... ..»* 38

9 бүлек. *Территориядән файдалануның махсус шартлары булган зоналар картасы.* 39

Статья 24. *«Сәрән авыл җирлеген» муниципаль берәмлеге территориясеннән файдалануның махсус шартлары булган зоналар картасы.* 40

Статья 25. *Мәдәни мирас объектларын саклау шартлары буенча чикләүләргә гамәлдә булу зоналары картасы.* 40

III ӨЛЕШ. ШӘҺӘР ТӨЗЕЛЭШЕ РЕГЛАМЕНТЛАРЫ. 41

10 бүлек. *Күчәмсез милекне рөхсәт ителгән файдалану төрләре һәм параметрлары өлешендә шәһәр төзелеше регламентлары.* 41

Статья 26. *Шәһәр төзелешен зоналаштыру картасында билгеләнгән территорияләрдә зоналарның төрләре.* 41

11 бүлек. *Территорияләрдән файдалануның махсус шартлары булган зоналарда билгеләнгән күчәмсез милекне файдалануны чикләү өлешендә шәһәр төзелеше регламентлары.* 75

Статья 27. *Территорияләрдән файдалануның махсус шартлары булган зоналарда билгеләнгән күчәмсез мөлкәттән файдалануның чикләүләрен тасвирлау.* 75

Статья 28. *Мәдәни мирас объектларын саклау зоналары өчен билгеләнгән күчәмсез мөлкәттән файдалануны чикләү тасвирламасы.* 85

Статья 29. *Гавами сервитутларның эшчәнлек зоналары.* 85

12 бүлек. *Шәһәр төзелеше регламентлары шәһәр төзелеше регламентлары билгеләнми торган төп жирләрне билгеләү һәм аларга карата шәһәр төзелеше регламентлары билгеләнми торган җирләрне билгеләү.* 85

Статья 30. *Шәһәр төзелеше регламентлары билгеләнми торган гомуми файдаланудагы төп территорияләргә һәм җирләргә билгеләү.* 85

І ӨЛЕШ. ШӘҺӘР ТӨЗЕЛЕШЕН ЗОНАЛАШТЫРУ НИГЕЗЕНДӘ ЖИРДӘН ФАЙДАЛАНУНЫ ҺӘМ ТӨЗЕЛЕШ АЛЫП БАРУНЫ ЖАЙГА САЛУ ТӘРТИБЕ

1 бүлек. Гомуми нигезләмәләр

Статья 1. *Әлеге Кагыйдәләрдә кулланыла торган төп төшенчәләр.*

Әлеге Кагыйдәләрдә түбәндәге төп төшенчәләр кулланыла:

жир кишәрлеген арендау - аренда шартнамәсе буенча вакытлыча файдалануга түләү өчен физик затка яисә юридик затка жир кишәрлеге биру;

территорияне төзекләндерү - гражданның яшәү шартларының уңайлылыгын тәмин итүгә һәм арттыруга, муниципаль берәмлек территориясенең санитар һәм эстетик торышын яхшыртуга, торак пунктлар территорияләрен һәм мондый территорияләрдә урнашкан объектларны, шул исәптән гомуми файдаланудагы территорияләрен, жир кишәрлекләрен, биналарны, корылмаларны, корылмаларны, территорияләрен карап тотуга юнәлдерелгән, муниципаль берәмлек территориясен төзекләндерү кагыйдәләрендә билгеләнгән чаралар комплексын гамәлгә ашыру эшчәнлеге;

жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалану төрләре - законнарда, әлеге Кагыйдәләрдә, башка норматив хокукий актларда, норматив-техник документларда билгеләнгән таләпләренә мәжбүри үтәгән очракта, жир кишәрлекләрендә гамәлгә ашыру һәм урнаштыру әлеге Кагыйдәләрдә эшчәнлек төрләренең һәм объектларның исемнәрен тиешле территориаль зоналарга карата шәһәр төзелеше регламентлары составында биләү нәтижәсендә рөхсәт ителгән эшчәнлек төрләре, объектлар. Күчәмсез файдалануның рөхсәт ителгән төрләре рөхсәт ителгән файдалануның төп төрләрен, файдалануның шартлы рөхсәт ителгән төрләрен, рөхсәт ителгән файдалануның ярдәмче төрләрен үз эченә ала;

рөхсәт ителгән файдалануның ярдәмче төрләре - аерым территориаль зонага (подзонага) карата шәһәр төзелеше регламентының «Рөхсәт ителгән файдалануның барлык төрләре» исемлегендә аларның исемнәрен атау нәтижәсендә рөхсәт ителгән эшчәнлек төрләре файдалануның рөхсәт ителгән төп төрләренә һәм шартлы рөхсәт ителгән куллану төрләренә карата өстәмә сыйфатында гына рөхсәт ителә һәм алар белән бергә гамәлгә ашырыла. Шул ук вакытта әлеге Кагыйдәләрдә мондый эшчәнлекнең күләмнәре һәм башка параметрлары буенча рөхсәт ителгән файдалануның тиешле төп төрләренең һәм шартлы рөхсәт ителгән куллану төрләренең күләмнәре һәм башка параметрлары белән чагыштыруда чикләүләр билгеләнә;

генераль план - жирлекне территориаль планлаштыруның максатын, бурычларын һәм юнәлешләрен, территориянең тотрыклы үсешен тәмин итү өчен эшләнә торган аларны гамәлгә ашыру этаптарын билгели торган территориаль планлаштыру документы төре;

жир кишәрлекләренең дәүләт кадастр исәбенә алуы - жир кишәрлекләренең бердәм дәүләт реестрында тасвирлау һәм индивидуальләштерү, шуның нәтижәсендә һәр жир кишәрлеге шундый характеристикалар ала, алар аны башка жир кишәрлекләреннән аерып алырга һәм аны сыйфатлы һәм икътисадый бәяләүне гамәлгә ашырырга мөмкинлек бирә;

күчәмсез мөлкәтне дәүләт кадастр исәбенә алу - жир кишәрлекләре, биналар, корылмалар, биналар, машина урыннары турында, төзелеп бетмәгән

объектлар турында, бердәм күчемсез комплекслар турында, ә федераль законда билгеләнгән очрақларда һәм жир белән нык бәйләнгән башка объектлар турында күчемсез милек реестрына кергү, Ягъни, аларны билгеләнмичә күчереп йөртү мөмкин түгел (алга таба шулай ук - күчемсез милек объектлары), алар мондый күчемсез милек объектының индивидуаль-билгеле бер әйбер сыйфатында билгеләргә мөмкинлек бирә торган характеристикалары булган булуын раслый, яки аның яшәешен туктатуны, шулай ук күчемсез милек объектлары турында әлеге Федераль законда каралган башка белешмәләргә раслый;

шәһәр төзелеше эшчәнлегенә - территорияль планлаштыру, шәһәр төзелешен зоналаштыру, территорияне планлаштыру, архитектура-төзелеш проектлау, төзелеш, капитал ремонт, реконструкцияләү рәвешендә гамәлгә ашырыла торган территорияләргә, капитал төзелеш объектларын жимерү, биналарны, корылмаларны эксплуатацияләү, территорияләргә комплекслы үстерү һәм аларны төзекләндерү, шул исәптән шәһәрләргә һәм башка жирлекләргә үстерү эшчәнлегенә;

шәһәр төзелеше зоналары - территорияль зоналарны билгеләү һәм шәһәр төзелеше регламентларын билгеләү максатларында территорияне зоналаштыру;

шәһәр төзелеше регламенты - тиешле территорияль зона чикләре чикләрендә билгеләнә торган жир кишәрлекләргә рөхсәт ителгән файдалану төрләре, жир кишәрлекләргә өстендә һәм өслегендә булган бөтен нәрсә кебек үк һәм аларны төзү процессында һәм капитал төзелеш объектларыннан файдалану процессында файдаланыла, жир кишәрлекләргә иң чик (минималь һәм (яисә) максималь күләмнәргә һәм рөхсәт ителгән төзелешнең иң чик параметрлары, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләү, жир кишәрлекләргә һәм капитал төзелеш объектларыннан файдалануны чикләү, шулай ук чикләрендә территорияне комплекслы үстерү эшчәнлегенә гамәлгә ашыру каралган территорияләргә карата тиешле территориянең коммуналь, транспорт, социаль инфраструктура объектлары белән тәмин ителешенә минималь мөмкин булган дәрәжәсенә исәп-хисап күрсәткечләргә һәм күрсәтелгән объектларның халык өчен максималь мөмкин булган территория дәрәжәсенә исәп-хисап күрсәткечләргә;

төзүче – үзенә караган жир кишәрлегендә яисә хокук иясенә (дәүләт (муниципаль) милек объектларына бюджет инвестицияләргә гамәлгә ашырганда дәүләт хакимияте органнары (дәүләт органнары), "Росатом" атом энергиясе буенча дәүләт корпорациясе, "Роскосмос" космик эшчәнлегенә буенча дәүләт корпорациясе, бюджеттан тыш дәүләт фондларының идарә органнары яки жирле үзидарә органнары килешүләргә нигезендә үзләргә дәүләт (муниципаль) заказчысы вәкаләтләргә тапшырганнар яки "Территорияләргә үстерү фонды" гавами-хокукий компаниясе турында һәм Россия Федерациясенә аерым закон актларына үзгәрешләр кергү турында" 2017 елның 29 июлендәге 218-ФЗ номерлы Федераль законның 13.3 статьясы нигезендә төзелеш алып баручы үз функцияләргә килешүгә нигезләнәп тапшыручы) жир кишәрлегендә капитал төзелеш объектларын төзүне, реконструкцияләүне, капитал ремонтлауны, сүтүне тәмин итүче, шулай ук инженерлык эзләнүләргә башкару, аларны төзү, реконструкцияләү, капитал ремонтлау өчен проект документларын әзерләүче физик яисә юридик зат. Төзүче, шәһәр төзелеше эшчәнлегенә турындагы законнарда каралганча, техник заказчыга үз функцияләргә тапшырырга хокуклы;

техник заказчы - инженерлык тикшеренүләрэн үтәү турында, проект документларын эзерләү турында, капитал төзелеш объектларын төзү, реконструкцияләү, капитал ремонтлау, сүтү турында шартнамәләр ясаучы төзүче тарафыннан һәм төзүче исеменнән вәкаләтле юридик зат, Күрсәтелгән эш төрләрэн үтәүгә биремнәр эзерли, инженер эзләнүләрэн башкаручы һәм (яисә) проект документларын эзерләүче, капитал төзелеш объектларын төзүгә, реконструкцияләүгә, капитал ремонтлауга, сүтүгә, күрсәтелгән төр эшләрне башкару өчен кирәкле материалларны һәм документларны тапшыра, , проект документациясен раслый, капитал төзелеш объектын эксплуатациягә кертүгә рөхсәт алу өчен кирәкле документларны имзалый, шәһәр төзелеше эшчәнлегенә турындагы законнарда каралган башка функцияләрне гамәлгә ашыра (алга таба шулай ук - техник заказчы функцияләре). Техник заказчы функцияләре, Россия Федерациясә Шәһәр төзелеше кодексының 47 статьясындагы 2.1 өлешендә, 48 статьясындагы 4.1 өлешендә, 52 статьясындагы 2.1 һәм 2.2 өлешләрәндә, 55.31 статьясындагы 5 һәм 6 өлешләрәндә каралган очрактардан тыш, инженерлык эзләнүләре, архитектура-төзелеш проектлау, төзелеш, реконструкция, капитал ремонт, капитал төзелеш объектларын сүтү өлкәсендә үз-үзен җайга салучы оешма өгъзасы гына башкара ала;

жир кишәрлеге - жир кадастрында һәм жир кишәрлекләренә хокукларны дөүләт теркәве документларында беркетелгән чикләре, мәйданы, урыны, хокукый статусы һәм башка характеристикалары булган жир өслегенә бер өлеше;

күчәмсез әйбер - жир өслегенә бер өлешен тәшкит итүче әйбер, һәм аны индивидуаль билгеле бер әйбер сыйфатында билгеләргә мөмкинлек бирә торган характеристикаларга ия;

территорияләрдән файдалануның махсус шартлары булган зоналар - Россия Федерациясә халыкларының саклау, санитар-яклау зоналары, мәдәни мирас объектларын (тарихи һәм мәдәни ядкарьләрен) саклау зоналары (алга таба - мәдәни мирас объектлары), мәдәни мирас объектларының яклау зоналары, су саклау зоналары, су басу зоналары, эчәргә яраклы һәм хужалык-көнкүреш су белән тәэмин итү чыганакларын санитар саклау зоналары, саклана торган объектлар зоналары, аэродром территориясә, Россия Федерациясә законнары нигезендә билгеләнә торган башка зоналар;

кызыл сызыклар - гомуми файдаланудагы территорияләр чикләрен билгели торган һәм территорияне планлаштыру документларында билгеләнәргә, үзгәртеләргә яисә бетереләргә тиешле линияләр;

линияле объектлар - электр тапшыру линияләре, элемент линияләре (шул исәптән линия-кабель корылмалары), торба үткәргечләр, автомобиль юллары, тимер юл линияләре һәм башка шундый корылмалар;

шәһәр төзелешен җайга салу линиясә - кызыл линияләр; жир кишәрлекләре чикләре; жир кишәрлекләре чикләреннән төзелмәләрнең минималь чиген билгеләүче линияләр (төзелешне җайга салу линияләрен дө кертеп); территорияль зоналар һәм аларның составындагы зоналар чикләре; инженерлык-техник коммуникацияләр буенча гавами сервитутларның хәрәкәт зоналары чикләре, тартып алу зоналары чикләре, шул исәптән жир кишәрлекләрен, биналарны, төзелешләрне, корылмаларны сатып алу, резервлау юлы белән; жир кишәрлекләреннән, биналардан, корылмалардан файдалануны чикләүнең санитар-яклау, су саклау һәм башка зоналары чикләре;

кызыл линиялөрдөн чигенү линиясе (яисә төзелешне көйләү линиясе) - биналар, корылмалар, корылмалар урнаштыру өчен рөхсәт ителә торган урын чикләрен билгеләгән территорияне планлаштыру документларында билгеләнә торган линияләр;

күчөмсөз мөлкәт (күчөмсөз мөлкәтне дәүләт төркөвө турында» 2015 елның 13 июлендәгә 218-ФЗ номерлы Федераль законда булган (билгеләнгән) төшөнчә мәгънәсендә күчөмсөз мөлкәт объекты) – жир кишәрлекләре, биналар, корылмалар, биналар, машина урыннары, төзеләп бетмәгән объектлар, бердәм күчөмсөз комплекслар һәм башкалар;

капиталь төзелеш объекты - төзелеш эшләре тәмамланмаган бина, төзелеш, корылма, объектлар (алга таба-төзеләп бетмәгән объектлар), капитал булмаган төзелешләр, корылмалар һәм жир участогының аерым уңайлыклары (алмаштыру, каплау һәм башкалар);

капиталь булмаган төзелмә, корылмалар – Жир белән ныклы бәйләнеше булмаган төзелмә, корылмалар корылмалар һәм аларның конструктив характеристикалары аларның күчөнүн һәм (яисә) демонтажны һәм алга таба, төзелешләрнең, корылмаларның төп характеристикаларын үзгәртмичә һәм билгеләүгә тулысынча зыян китермичә жыюны (шул исәптән киосклар, лапаслар һәм башка шундый корылмалар, корылмалар) гамәлгә ашырырга мөмкинлек бирә;

капиталь төзелеш объектын сүтү - капитал төзелеш объектын жимерү (табигать күренешләре яисә өченчә затларның хокукка каршы гамәлләре аркасында жимерелүдән тыш), капитал төзелеш объектын, шул исәптән аның өлешләрен сүтү һәм (яисә) демонтажлау юлы белән бетерү;

рөхсәт ителгән файдалануның төп төрләре - техник регламентларны үтөгәндә өстәмә рөхсәтсөз аерым территориаль зонага (подзонага) карата шәһәр төзелешә регламентының "Рөхсәт ителгән файдалануның төп төрләре" исемлегендә аларның исемнәрен атау нәтижәсендә рөхсәт ителгән эшчәнлек төрләре (техник регламентлар - төзелеш нормалары һәм куркынычсызлык стандартлары, янгын куркынычсызлыгы кагыйдәләре, гражданныр оборонасы таләпләре һәм гадәттән тыш хәлләрне, башка мәжбүри таләпләр кабул ителгәнчегә кадәр);

Кагыйдәләрдән тайпылышлар – өлеге Кагыйдәләрдә билгеләнгән төртиптә конкрет жир кишәрлеге өчен санкцияләнгән, рөхсәт ителгән төзелешнең чикле параметрларыннан - корылмаларның биеклегеннән, участокның төзелеш процентларыннан, төзелеш чигенүләреннән һәм башкалар, кишәрлекне өлеге кагыйдәләр нигезендә кече күләменнән, уңайсыз конфигурациядән, уңайсыз инженерлык-геологик һәм башка характеристикалардан файдалану мөмкинлегә булмауга бәйлә рәвештә файдалану;

күчөмсөз миләкне рөхсәт ителгән файдалану – шәһәр төзелешә регламенты нигезендә, кануннар нигезендә билгеләнгән күчөмсөз мөлкәттән файдалануга чикләүләр, шулай ук гавами сервитутлар белән күчөмсөз мөлкәттән файдалану;

капиталь төзелеш объектларын (линия объектларыннан тыш) реконструкцияләү - капитал төзелеш объекты, аның өлешләре параметрларын (биеклеген, катлар санын, мөйданын, күләмен), шул исәптән өстәмә төзелеш, үзгәртеп кору, капитал төзелеш объектын киңәйтү, шулай ук капитал төзелеш объектының төзелеш корылмаларын алмаштыру һәм (яисә) торгызу, мондый конструкцияләрнең аерым элементларын күрсәтелгән

элементларның элементлары һәм (яисә) торгызылуы шундый ук яисә башка яхшырта торган күрсәткечләренә алмаштырудан тыш;

линия объектларын реконструкцияләү - класс, категориясен һәм (яисә) башлангыч билгеләнгән күрсәткечләренә үзгәртүгә китерә торган линия объектлары яисә аларның участкалары (өлешләре) параметрларын үзгәртү яисә мондый объектларның бүленгән полосалары һәм (яисә) сак зоналары чикләрен үзгәртү таләп ителә;

шәхси сервитут - күчәмсез мөлкәт объекты милекчәсе белән сервитут билгеләүне таләп итүче зат арасында килешү яисә суд карары нигезендә билгеләнә торган чит жир кишәрлегеннән файдалану хокукы (сервитут билгеләмичә тәэмин ителә алмый торган кирәкле коммуникацияләренә һәм башка ихтыяжларны узу, салу һәм эксплуатацияләү өчен);

завами сервитут - Россия Федерациясе законы яисә башка норматив хокукый акты, Татарстан Республикасы норматив хокукый акты, Әлмәт муниципаль районының норматив хокукый акты белән билгеләнгән, жир кишәрлеген аерып алмыйча, чит жир кишәрлегеннән файдалану хокукы;

территория зонасы - жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләрендә чикләп билгеләнгән һәм шәһәр төзелеше регламентлары билгеләнгән зона;

гомуми файдаланудагы территорияләр - аерым затлар даирәсе тоткарлыксыз файдаланыла торган территорияләр (шул исәптән мәйданнар, урамнар, юллар, яр буйлары, гомуми файдаланудагы су объектларының яр буе полосалары, скверлар, бульварлар);

территориаль планлаштыру - территорияләренә үстерүне планлаштыру, шул исәптән функциональ зоналар билгеләү, федераль әһәмияттәге объектларны, региональ әһәмияттәге объектларны, жирле әһәмияттәге объектларны планлаштырып урнаштыруны билгеләү;

урам-юл челтәре - территорияләре, кагыйдә буларак, гомуми файдаланудагы территорияләр булган үзара бәйле территориаль коммуникация объектлары (мәйданнар, урамнар, машина юллары, яр буйлары, бульварлар) системасы;

шартлы рәвештә рөхсәт ителгән күчәмсез мөлкәттән файдалану төрләре - Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 39 статьясында һәм әлегә Кагыйдәләрдә әлегә эшчәнлек төрләренең һәм объектларның исемнәрен, Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 39 статьясында һәм әлегә Кагыйдәләрдә билгеләнгән тәртиптә рөхсәт алу һәм техник регламентлар таләпләрен мәжбүри үтәү нәтижәсендә, әлегә Кагыйдәләрдә әлегә эшчәнлек төрләренең һәм объектларның исемнәрен атау нәтижәсендә рөхсәт ителгән эшчәнлек төрләре, объектлар;

территорияләренә тотрыклы үстөрү - шәһәр төзелеше эшчәнлеген гамәлгә ашырганда кешенең иминлеген һәм яшәешенең уңай шартларын тәэмин итү, хужалык һәм башка эшчәнлекнең әйләнә-тирә мохиткә тискәре йогынтысын чикләү һәм табигать ресурсларын әлегә һәм киләчәк буыннар мәнфәгатьләрендә саклауны һәм алардан нәтижәле файдалануны тәэмин итү;

планировка структурасы элементы - муниципаль районның жирлек, шәһәр округы яисә авылара территориясе өлеше (квартал, микрорайон, район һәм башка шундый элементлар). Планировка структурасы элементларының төрләре Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан вәкаләтләр бирелгән башкарма хакимиятнең федераль органы тарафыннан билгеләнә;

жир кишәрлекләреннән файдалану күрсәткечләре һәм капитал төзелеш объектларын төзү, реконструкцияләү параметрлары:

жир кишәрлекләренең иң чик күләмнәре һәм рәхсәт ителгән төзелешнең иң чик параметрлары, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләү - шәһәр төзелеш регламенты нигезендә жир кишәрлекләре территориясендә урнаштырылырга мөмкин булган жир кишәрлекләренең һәм капитал төзелеш объектларының (биналар һәм корылмаларның) иң чик физик характеристикалары;

төзелеш коэффициенты - биналар һәм корылмалар астында жир кишәрлеге мәйданына урнашкан мәйданның нисбәте (%);

территориядән файдалану коэффициенты (жир кишәрлеге территориясенә карата) - жир кишәрлеге мәйданына караган барлык биналарның, корылмаларның, корылмаларның гомуми мәйданының нисбәте. Жир кишәрлегендә төзөргә рәхсәт ителә торган биналарның, төзелешләрнең, корылмаларның гомуми мәйданы шәһәр төзелеш регламентында билгеләнгән территориядән файдалануның максималь коэффициенты мәгънәсен жир кишәрлеге мәйданы күрсәткеченә арттыру белән билгеләнә;

яшелләндерү коэффициенты (жир кишәрлеге территориясенә карата) - яшел утыртмалар (газлар, чөчәкләр, куаклар, биек кәүсәле үсемлекләр) белән капланган жир кишәрлеге территориясә өлеше;

бинаның, корылманың биеклегә - жирнең проект тамгасыннан алып яссы түбәнең иң югары ноктасына кадәр үлчәнгән вертикаль буйлап ераклык яисә кыяк түбән иң югары ноктасына кадәр, төзелмәнең, корылманың иң югары ноктасына кадәр.

Статья 2. Кагыйдәләрне кертү, билгеләү һәм аның составы.

Татарстан Республикасы Әлмәт муниципаль районының Сәрән авыл жирлегенең жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләре (алга таба - Кагыйдәләр) - территориаль зоналар, шәһәр төзелеш регламентлары, әлеге Кагыйдәләрне куллану тәртибе һәм аларга үзгәрешләр кертү тәртибе билгеләнә торган шәһәр төзелеш зоналаштыру документы.

Әлеге Кагыйдәләр Россия Федерациясә Шәһәр төзелеш кодексы, Россия Федерациясә Жир кодексы, «Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» Федераль закон, Россия Федерациясенең һәм Татарстан Республикасының башка законнары һәм норматив хокукый актлары, муниципаль берәмлекнең законнары һәм норматив хокукый актлары, һәм Әлмәт муниципаль районының Сәрән авыл жирлеге генераль планы нигезендә эшләнгән.

Кагыйдәләр түбәндәге максатларда эшләнгән:

1) муниципаль берәмлек территориясен тотрыклы үстерү, әйләнә-тирә мохитне һәм мәдәни мирас объектларын саклап калу өчен шартлар тудыру;

2) муниципаль берәмлек территориясен планлаштыру өчен шартлар тудыру;

3) физик һәм юридик затларның, шул исәптән жир кишәрлекләренең һәм капитал төзелеш объектларының хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен тәэмин итү;

4) инвестицияләр жәлеп итү өчен шартлар тудыру, шул исәптән жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан рәхсәт ителгән файдалануның иң нәтижәле төрләрен сайлау мөмкинлегә бирү юлы белән.

Әлеге Кагыйдәләр түбәндәгеләр белән беррәттән кулланыла:

- кешеләрнең тормышы һәм сәламәтлегә иминлеген тәэмин итү, биналарның, корылмаларның һәм корылмаларның ышанычлылыгын һәм куркынычсызлыгын, әйләнә-тирә табигать мохитен һәм мәдәни мирас

объектларын саклап калу максатларында законнар нигезендә билгеләнгән техник регламентлар һәм башка мәжбүри таләпләр;

- шәһәр төзелешен проектлауның региональ һәм җирле нормативлары;
- җирдән файдалануны һәм төзелешне җайга салу мәсьәләләре буенча башка норматив хокукый актлар белән.

Җирдән файдалануның һәм төзелешнең әлеге кагыйдәләре түбәндәгеләрне үз эченә ала:

1) аларны куллану һәм күрсәтелгән кагыйдәләргә үзгәрешләр кертү тәртибе;

2) шәһәр төзелешен зоналаштыру картасын;

3) шәһәр төзелеше регламентлары.

Җирдән файдалану һәм төзелеш алып бару кагыйдәләрен куллану һәм аларга үзгәрешләр кертү тәртибе түбәндәге нигезләмәләренә үз эченә ала:

1) җирле үзидарә органнары җирдән файдалануны һәм төзелешне җайга салу турында;

2) физик һәм юридик затлар тарафыннан җир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларынан рөхсәт ителгән файдалану төрләрен үзгәртү турында;

3) территорияне планлаштыру документларын әзерләү турында;

4) җирдән файдалану һәм төзелеш мәсьәләләре буенча иҗтимагый фикер алышулар яисә гавами тыңлаулар уздыру турында;

5) җирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләренә үзгәрешләр кертү турында;

6) җирдән файдалануның һәм төзелешнең башка мәсьәләләрен җайга салу турында.

Әлеге Кагыйдәләр Әлмәт муниципаль районының «Сәрән авыл җирлеген» муниципаль берәмлегенә территориясендә шәһәр төзелеше эшчәнлеген көйләүче һәм контрольдә тотучы вазыйфаи затлар тарафыннан дәүләт хакимияте органнары, җирле үзидарә органнары, физик һәм юридик затлар, вазыйфаи затлар тарафыннан үтәү өчен мәжбүри.

Әлеге Кагыйдәләр Әлмәт муниципаль районының «Сәрән авыл җирлеген» муниципаль берәмлегенә бөтен территориясендә гамәлдә.

Статья 3. *Шәһәр төзелешен җайга салу линиясе.*

1. Шәһәр төзелешен җайга салу линиясе - кызыл линияләр; җир кишәрлекләре чикләре чикләреннән (төзелешне җайга салу линиясен дә кертеп) корылмаларның минималь чигенүләрен билгеләүче линияләр; территорияль зоналар чикләре; инженерлык-техник коммуникацияләр буенча гавами сервитутларның хәрәкәт зоналары чикләре, тартып алу зоналары чикләре, шул исәптән җир кишәрлекләрен, биналарны, корылмаларны, корылмаларны сатып алу юлы белән, резервлау юлы белән; җир кишәрлекләреннән, биналардан, корылмалардан файдалануны чикләүче санитар-яклау, су саклау һәм башка зоналарның чикләре.

2. Шәһәр төзелешен җайга салу линиясе территорияләренә планлаштыру һәм ызанлау проектлары, шулай ук санитар-яклау зоналары проектлары, тарих һәм мәдәният һәйкәлләренең сак зоналары проектлары белән билгеләнә.

3. Шәһәр төзелешен җайга салу линиясе билгеләнгән тәртиптә территорияне планлаштыру документларын раслаганнан соң үтәлү өчен мәжбүри.

Статья 4. *Шәһәр төзелеше регламентлары һәм аларны куллану.*

1. Шәһәр төзелеше регламентларының гамәлдә булу чикләре шәһәр төзелешен зоналаштыру картасы белән билгеләнә.

2. Шәһәр төзелеше регламентлары түбәндәгеләрне исәпкә алып билгеләнә:

- территорияль зона чикләрендә жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан фактта файдалануны;

- жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан гамәлдәге һәм планлаштырылган файдалануның төрле төрләренә бер территорияль зонасы чикләрендә яраштыру мөмкинлекләре;

- Сәрән авыл жирлегенә генераль планы белән билгеләнгән функциональ зоналарының һәм аларның планлаштырыла торган үсеш характеристикаларын;

- территорияль зоналарның төрләре;

- мәдәни мирас объектларын, шулай ук махсус сакланылучы табигать территорияләрен, башка табигать объектларын саклау таләпләре.

3. Шәһәр төзелеше регламенты жир кишәрлекләренә хокукий режимын билгели, шулай ук жир кишәрлекләре өсләгендә булган бөтен нәрсә кебек үк, һәм аларны төзү һәм капитал төзелеш объектларын эксплуатацияләү процессында файдаланыла.

Шәһәр төзелеше регламентының гамәлдә булуы шәһәр төзелешен зоналаштыру картасында билгеләнгән территорияль зона чикләре чикләрендә урнашкан барлык жир кишәрлекләренә һәм капитал төзелеш объектларына тигез дәрәжәдә кагыла.

4. Шәһәр төзелеше регламентының гамәли көче жир кишәрлекләренә кагылмый:

- 1) Россия Федерациясе халыкларының мәдәни мирас объектларының (тарихи һәм мәдәни ядкарьләренә) бердәм дәүләт реестрына кертелгән ядкарьләр һәм ансамбльләр территорияләре чикләрендә, шулай ук ачыкланган мәдәни мирас объектлары һәм ансамбльләр территорияләре чикләрендә мәдәни мирас объектларын саклау турында Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән тәртиптә кабул ителә торган реставрация, консервацияләү, торгызу, ремонтлау һәм җайланмалар эчтәлегә, параметрлары турында карар кабул ителгән ядкарьләр һәм ансамбльләр территорияләре чикләрендә;

- 2) гомуми файдаланудагы территорияләр чикләрендә;

- 3) линия объектларын урнаштыру өчен билгеләнгән һәм (яисә) линия объектлары биләгән объектлар;

- 4) файдалы казылмалар чыгару өчен бирелгән.

Тарихи җирлекләр территорияләренә, истәлекле урыннарга, дөваллау-савыктыру урыннары җирләренә һәм курортларга, территорияләрдән файдалануның махсус шартлары булган зоналарга карата шәһәр төзелеше регламентлары Россия Федерациясе законнары нигезендә билгеләнә.

Шәһәр төзелеше регламентлары махсус икътисадый зоналар һәм социаль-икътисадый үсеш алдан билгеләнә торган территорияләр чикләрендә урнашкан авыл хужалыгы билгеләнешендәге җирләр, авыл хужалыгы билгеләнешендәге җирләр составындагы авыл хужалыгы җирләре, авыл хужалыгы билгеләнешендәге җирләр җирләр өчен авыл хужалыгы җирләре, жир кишәрлекләре өчен билгеләнми.

Урман фонды җирләреннән торак пунктлар чикләренә кертелгән жир кишәрлекләренә карата шәһәр төзелеше регламентлары билгеләнгәнче, мондый жир кишәрлекләре, урман законнары нигезендә шәһәр урманнарыннан

файдаланганда билгелэнгән чикләүләрне исәпкә алып, файдаланыла (2016 елның 1 гыйнварына кадәр гражданның яисә юридик затларга бирелгән яисә хокуклары 2016 елның 1 гыйнварына кадәр барлыкка килгән яисә аларны торак пункт чикләренә керткәнчә билгеләү урманнардан файдалану белән бәйлә булмаган күчмәсз мөлкәт объектлары урнашкан урман кишәрлекләреннән тыш).

Шәһәр төзелешә регламентларының гамәлдә булуы кагылымый торган яисә шәһәр төзелешә регламентлары билгеләнми торган жир кишәрлекләреннән файдалану федераль законнар нигезендә вәкаләтлә башкарма хакимият органнары, Россия Федерациясә субъектларының башкарма хакимият органнары яисә жирлә үзидарәнәң вәкаләтлә органнары тарафыннан билгеләнә. Махсус икътисадый зоналар чикләрендә жир кишәрлекләреннән файдалану махсус икътисадый зоналар белән идарә итү органнары тарафыннан билгеләнә.

5. Шәһәр төзелешә регламенты үз эченә ала:

1) жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларынан рәхсәт ителгән файдалану төрләре;

2) рәхсәт ителгән файдалану параметрлары - жир кишәрлекләренәң иң чик (минималь һәм (яисә) максималь күләмнәре һәм рәхсәт ителгән төзелеш, капитал төзелеш объектлары реконструкцияләүнең иң чик параметрлары;

3) жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларынан файдалануны чикләү;

4) территориянең коммуналь, транспорт, социаль инфраструктура объектлары белән тәмин ителешенәң мөмкин булган минималь дәрәжәсенәң исәп-хисап күрсәткелләре һәм, шәһәр төзелешә регламенты билгеләнә торган территория зонасы чикләрендә территорияне комплекслы үстерү буенча эшчәнлекне гамәлгә ашыру каралган очракта, күрсәтелгән объектларның халык өчен территориаль файдалана алу мөмкинлегенәң максималь мөмкин булган дәрәжәсенәң исәп-хисап күрсәткелләре.

6. Жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларынан рәхсәт ителгән файдалану төрләре түбәндәгеләрне үз эченә ала:

1) рәхсәт ителгән файдалануның төп төрләре;

2) файдалануның шартлы рәхсәт ителгән төрләре;

3) рәхсәт ителгән файдалануның төп төрләренә карата өстәмә буларак кына һәм файдалануның шартлы рәхсәт ителгән төрләренә карата да рәхсәт ителә торган һәм алар белән бергә гамәлгә ашырыла торган ярдәмчә төрләре.

Жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларынан файдалануның рәхсәт ителгән төп төрләрен билгеләү һәр территориаль зонага карата мәжбүри кулланылырга тиеш, аңа карата шәһәр төзелешә регламенты билгеләнә.

Жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларынан рәхсәт ителгән файдалануның бер төрен мондый файдалануның башка төренә үзгәртү, техник регламентлар таләпләрен үтәү шарты белән, шәһәр төзелешә регламенты нигезендә гамәлгә ашырыла.

Дәүләт хакимияте органнарыннан, жирлә үзидарә органнарыннан, дәүләт һәм муниципаль учреждениеләрдән, дәүләт һәм муниципаль унитар предприятиеләрдән тыш, жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларынан рәхсәт ителгән файдалануның төп һәм ярдәмчә төрләре, дәүләт һәм муниципаль унитар предприятиеләрдән тыш, өстәмә рәхсәтсез һәм килештерүләрсез мөстәкыйль сайлана.

Шәһәр төзелеше регламентлары гамәлдә булмаган яисә алар өчен шәһәр төзелеше регламентлары билгеләнми торган җирләрдә урнашкан җир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан рәхсәт ителгән файдалануның бер төрен үзгәртү турындагы карарлар федераль законнар нигезендә мондый файдалануның башка төренә кабул ителә

7. Күчемсез милекне рәхсәт ителгән файдалануны тәэмин итә торган төзекләндерү объектлары, инженерлык-техник объектлар, корылмалар һәм коммуникацияләр, аларның техник регламентларына туры килү шарты белән, һәрвакыт рәхсәт ителә (ә алар үз көченә кәргәнчегә кадәр - «Техник җайга салу турында» Федераль законга һәм Россия Федерациясә Шәһәр төзелеше кодексына каршы килми торган өлештә норматив техник документлар булып тора).

8. Планировка структурасының бер яисә берничә элементы территориясә чикләрендә капитал төзелеш объектларының эшләвен һәм аларны нормаль эксплуатацияләүне тәэмин итү өчен билгеләнгән инженер-техник объектлар, корылмалар, аларның урнашуы санитар-яклау, башка яклау зоналарын билгеләп, аерым җир кишәрлеге таләп итә, территорияне планлаштыру документлары белән билгеләнә.

9. Дәүләт теркөве, кадастр һәм картография федераль хезмәтенең 2020 елның 10 ноябрәндәге П/0412 номерлы боерыгы белән расланган җир кишәрлекләреннән рәхсәт ителгән файдалану төрләре классификаторы нигезендә, регламентлар составында санап үтелгән рәхсәт ителгән файдалану төрләрен карап тоту, линия объекттын (гомуми файдаланудагы тимер юлларыннан һәм гомуми файдаланудагы федераль һәм региональ әһәмиятле автомобиль юлларыннан тыш) урнаштыруны һәм эксплуатацияләүне, саклагыч корылмалар (уыртмалар), мелиорация объектларын, антлы-мачта корылмаларын, мөгълүмати һәм геодезик билгеләр урнаштыруны аерым күрсәтмичә генә рәхсәт итә.

10. Җир участкаларының иң чик (минималь һәм (яисә) максималь күләмнәре һәм рәхсәт ителгән төзелешнең иң чик параметрлары, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләү түбәндәгеләрне үз эченә ала:

1) җир кишәрлекләренең иң чик (минималь һәм (яисә) максималь күләмнәре, шул исәптән аларның мәйданы;

2) биналарны, корылмаларны урнаштыру рәхсәт ителә торган урыннарны билгеләү максатларында җир кишәрлекләре чикләреннән минималь чигенүләр, алардан читтә биналар, төзелешләр, корылмалар төзү тыелган;

3) катларның чикле саны яисә биналарның, корылмаларның чикле биекlege;

4) җир кишәрлеге чикләрендә төзелгән төзелешнең максималь проценты, ул җир кишәрлегенең барлык мәйданына карата төзелеп бетәргә мөмкин булган суммар мәйданының нисбәте буларак билгеләнә.

Шәһәр төзелеше регламентында билгеле бер территорияль зонага карата җир кишәрлекләренең иң чик (минималь һәм (яисә) максималь күләмнәре, шул исәптән аларның мәйданы, һәм (яисә) рәхсәт ителгән төзелешнең, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләүнең 2 - 4 пунктларында каралган иң чик параметрлары билгеләнмәгән очракта, турыдан-туры шәһәр төзелеше регламентында әлеге территорияль зонага карата җир кишәрлекләренең иң чик (минималь һәм (яисә) максималь күләмнәре, рәхсәт ителгән төзелешнең, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләүнең иң чик параметрлары билгеләнәргә тиеш түгел дип күрсәтелә.

Рөхсәт ителгән төзелешнең иң чик параметрлары 2 - 4 пунктларында күрсәтелгән күрсәткечләр белән беррәттән, шәһәр төзелеше регламентында капитал төзелеш объектларын реконструкцияләү рөхсәт ителгән төзелешнең, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләүнең башка чик параметрлары да билгеләнергә мөмкин.

Һәр территорияль зонага карата күрсәтелгән үлчәмнәр һәм параметрлар, аларның ярашуы билгеләнә.

Шәһәр төзелеше регламентларының таләпләре Әлмәт муниципаль районының «Сәрән авыл җирлеге» муниципаль берәмлеге территориясендә барлык шәһәр төзелеше мөнәсәбәтләрен үтәү өчен мәҗбүри.

Статья 5. Җирдән файдалану һәм төзелеш турында мәгълүматның ачыклыгы һәм һәркем файдалана алырлык булуы. Физик һәм юридик затларның җирдән файдалану һәм төзелеш мәсьәләләре буенча карарлар кабул итүдә катнашуы.

1. Әлеге Кагыйдәләр, аларның составына керүче барлык картографик һәм башка документларны да кертәп, барлык физик һәм юридик затлар, шулай ук хакимият органнары һәм идарә органнары вазыйфаи затлары, шулай ук җирле үзидарә органнары тарафыннан шәһәр төзелеше эшчәнлеге турындагы законнарның үтәлешен тикшереп торучы органнар өчен ачык булып тора.

2. Башкарма комитет әлеге Кагыйдәләр белән танышу мөмкинлеген түбәндәге юллар белән тәэмин итә:

- җирле массакуләм мәгълүмат чараларында әлеге Кагыйдәләргә бастырып чыгару

- Әлеге Кагыйдәләргә Әлмәт муниципаль районының «Сәрән авыл җирлеге» муниципаль берәмлеге сайтында яисә Әлмәт муниципаль районының «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә урнаштыру.

3. Гражданныр гамәлдәге законнар һәм әлеге Кагыйдәләр нигезендә җирдән файдалану һәм төзелеш мәсьәләләре буенча карарлар кабул итүдә катнашырга хокуклы.

4. Шәһәр төзелеше эшчәнлеген гамәлгә ашыруда гражданнырның, аларның берләшмәләренең һәм юридик затларның катнашу тәртибе Россия Федерациясә, Татарстан Республикасы норматив хокукий актлары, Әлмәт муниципаль районының муниципаль һәм башка хокукий актлары, җирле үзидарә органнарының муниципаль һәм башка актлары белән билгеләнә.

Статья 6. Кагыйдәләргә бозган өчен җаваплылык.

1. Әлеге Кагыйдәләргә бозган өчен физик һәм юридик затлар, шулай ук вазыйфаи затлар Россия Федерациясә законнары, Татарстан Республикасы законнары, Россия Федерациясенең башка норматив хокукий актлары нигезендә җаваплы булалар.

2 бүлек. Җирдән файдалану һәм төзелешләр буенча барлыкка килә торган мөнәсәбәтләрдә катнашучылар.

Статья 7. Объектлар һәм шәһәр төзелеше мөнәсәбәтләре субъектлары.

1. Әлмәт муниципаль районының «Сәрән авыл җирлеге» муниципаль берәмлеге территориясендә шәһәр төзелеше мөнәсәбәтләре объектлары түбәндәгеләр:

- «Әлмәт муниципаль районы» муниципаль берәмлегенең һәм аның составындагы муниципаль берәмлекләргә территорияләре чикләрен билгеләү

һәм аларның статусы турында» 2005 елның 31 гыйнварындагы 9-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законнда билгеләнгән чикләрдәге жирлек территориясе (кертелгән Татарстан Республикасы законнары белән үзгәрешләр белән);

- «Сәрән авыл җирлеген» муниципаль берәмлеге территорияләре;
- жир-мөлкәт комплекслары;
- жир кишәрлекләре;
- Капиталь төзелеш объектлары.

2. Шәһәр төзелеш мөнәсәбәтләренә субъектлары булып Россия Федерациясе, Россия Федерациясе субъектлары, муниципаль берәмлекләр, физик һәм юридик затлар тора.

2.1. Россия Федерациясе, Россия Федерациясе субъектлары, муниципаль берәмлекләр исемнән шәһәр төзелеш мөнәсәбәтләрендә тиешенчә Россия Федерациясе дәүләт хакимияте органнары, Россия Федерациясе субъектларының дәүләт хакимияте органнары, жирле үзидарә органнары үз компетенцияләре чикләрендә чыгалар.

3. Шәһәр төзелеш мөнәсәбәтләренә барлык субъектлары Россия Федерациясе Шәһәр төзелеш кодексы, Россия Федерациясе законнары һәм шәһәр төзелеш эшчәнлегенә өлкәсендә Татарстан Республикасы законнары таләпләрен, алар нигезендә кабул ителгән законлы норматив хокукый актлар, техник регламентлар, төзелеш һәм башка махсус нормалар һәм кагыйдәләр таләпләрен, әлегә Кагыйдәләр таләпләрен, Әлмәт муниципаль районы уставы, Әлмәт муниципаль районы референдумында кабул ителгән хокукый актларын, Әлмәт муниципаль районы Советының, Әлмәт муниципаль районы башлыгының муниципаль һәм башка хокукый актларын, Әлмәт муниципаль районының Сәрән авыл җирлеген Уставын, Әлмәт муниципаль районының Сәрән авыл җирлеген референдумында кабул ителгән хокукый актларын, шәһәр төзелеш эшчәнлегенә турындагы законнар һәм әлегә Кагыйдәләр нигезендә кабул ителгән Әлмәт муниципаль районының Сәрән авыл җирлеген Советы һәм Әлмәт муниципаль районының Сәрән авыл җирлеген башлыгы муниципаль һәм башка хокукый актларын үтәргә тиеш.

Статья 8. «Сәрән авыл җирлеген» муниципаль берәмлеге территориясендә җирдән файдалану һәм төзелешне җайга салуны гамәлгә ашыручы җирле үзидарә органнары һәм вазыйфаи затлары.

Әлмәт муниципаль районының «Сәрән авыл җирлеген» муниципаль берәмлеге территориясендә җирдән файдалануны һәм төзелешне җайга салуны җирле үзидарәнең түбәндәге органнары һәм вазыйфаи затлары гамәлгә ашыра:

- 1) Әлмәт муниципаль районы башлыгы;
- 2) Әлмәт муниципаль районы Советы;
- 3) Әлмәт муниципаль районы башкарма комитеты.

Авыл җирлеген территориясендә шәһәр төзелеш документациясен эзерләү һәм җирдән файдалануны һәм төзелешне җайга салу өлешендә җирле үзидарә органнары вәкаләтләре «Россия Федерациясендә җирле үзидарә оештыруның гомуми принципнары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон һәм «Татарстан Республикасында җирле үзидарә турында» 2004 елның 28 июлендәге 45-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законнары, Әлмәт муниципаль районының Сәрән авыл җирлеген Уставы, башка муниципаль хокукый актлар нигезендә билгеләнә.

Жирдән файдалану һәм төзелеш мәсьәләләре буенча мөнәсәбәтләрне жайга салу өлкәсендә муниципаль районнарның жирле үзидарә органнары вәкаләтләрәнә түбәндәгеләр керә:

1) жирдән файдалану һәм төзелеш алып бару кагыйдәләре проектын эзерләү һәм аларга үзгәрешләр кертү турында карар кабул итү;

2) территорияләрне планлаштыру документларын эзерләү турында карарлар кабул итү;

3) территорияләрне планлаштыру документларын раслау;

4) жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләрен раслау, жирдән файдалану һәм төзелеш алып бару кагыйдәләренә үзгәрешләр кертүне раслау;

5) шәһәр төзелешен проектлауның жирле нормативларын раслау;

6) капитал төзелеш объектларыннан яисә жир кишәрлегеннән файдалануның шартлы рөхсәт ителгән төренә рөхсәтләр бирү турында карарлар кабул итү;

7) рөхсәт ителгән төзелешнең иң чик параметрларыннан тайпылуга, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләүгә рөхсәт бирү турында карарлар кабул итү;

8) төзелгән территорияләрне үстерү турында карарлар кабул итү;

9) кануннарда билгеләнгән тәртиптә муниципаль ихтыяжлар өчен жир кишәрлекләрен резервлау турында карарлар кабул итү;

10) жирлекләр территорияләрендә урнашкан капитал төзелеш объектларын төзүне, реконструкцияләүне гамәлгә ашырганда объектларны файдалануга тапшыруга рөхсәтләр бирү;

11) Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 7 өлешендәге 2 пункттында, 51.1 статьясындагы 8 өлешенә 3 пункттында һәм 55 статьясындагы 19 өлешенә 5 пункттында каралган мөрәжәгатьләрне авыл жирлекләре территорияләрендә урнашкан жир кишәрлекләрендә индивидуаль торак төзелеше объектларын, бакча йортларын төзүне, реконструкцияләүне гамәлгә ашырганда хәбәрнамәләр юллау;

12) үзбелдекле корылманы жимерү турында яисә рөхсәтсез корылманы жимерү турында карар кабул итү яисә аны, гражданлык законнарында каралган очракларда, жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләрендә, территорияне планлаштыру документларында билгеләнгән рөхсәт ителгән төзелеш, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләү, яисә Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексында, башка федераль законнарда билгеләнгән капитал төзелеш объектлары параметрларына мөжбүри таләпләр белән туры китерү (алга таба - билгеләнгән таләпләргә туры китерү), гражданлык законнарында каралган очракларда, ирекле корылманы жимерү яисә аны Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексында каралган очракларда билгеләнгән таләпләргә туры китерү турында карар кабул итү.

13) максатчан билгеләнеш буенча файдаланылмый торган яисә Россия Федерациясе законнарын бозып файдаланыла торган жир кишәрлеген тартып алу турында карар кабул итү.

14) жирле үзидарәнең башкарма органнары карамагына гамәлдәге законнар нигезендә карый торган жирдән файдалану һәм төзелешнең башка мәсьәләләре.

Статья 9. Жирдән файдалану һәм төзелеш комиссиясе.

1. Татарстан Республикасы Әлмәт муниципаль районының Әлмәт шәһәреннән һәм Татарстан Республикасы Әлмәт муниципаль районының авыл жирлекләреннән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләренә үзгәрешләр кертү

комиссиясе (алга таба - Комиссия) әлеге Кагыйдәләргә үзгәрешләр кертүне тәэмин итү, килештерү һәм тикшерү, жирлек территорияләрен шәһәр төзелешен зоналаштыру мәсьәләләрен хәл итү буенча тәкъдимнәрне карау һәм әзерләү, шулай ук жирдән файдалану һәм төзелеш алып бару мәсьәләләрен хәл итү буенча тәкъдимнәр әзерләү һәм Әлмәт муниципаль районы башкарма комитеты житәкчесе каршындагы даими эшлөчә консультатив орган (алга таба - башкарма комитет житәкчесе) тарафыннан төзелә.

2. Комиссия үз эшчәнлеген әлеге Кагыйдәләр, Әлмәт муниципаль районы башкарма комитеты житәкчесе раслаган Комиссия турындагы нигезләмә нигезендә гамәлгә ашыра.

3. Комиссия:

- гавами тыңлаулар уздыруны оештыра;
- жир кишәрлегеннән яисә капитал төзелеш объектыннан файдалануның шартлы рөхсәт ителгән төренә рөхсәт бирү турындагы гаризаны карый;
- рөхсәт ителгән төзелешнең чикле параметрларыннан читкә тайпылуга, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләүгә рөхсәт бирү турындагы гаризаны карый;
- үзгәрешләр кертү турында яки үзгәрешләр кертү хакында тәкъдимнәрне кире кагу турында башкарма комитет житәкчесенә тәкъдимнәр әзерли;
- әлеге Кагыйдәләрне гамәлгә ашыруга һәм куллануга бәйле муниципаль хокукый актлар, башка документлар проектларын әзерләүне оештыра;
- кирәкле мәгълүматны соратып ала;
- башка вәкаләтләрне гамәлгә ашыра.

Статья 10. Ижтимагый фикер алышулар, гавами тыңлаулар.

1. Жир кишәрлекләре һәм капитал төзелеш объектларының хокук ияләренең тормыш эшчәнлегенә, хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен уңай шартларга гражданныр хокукларын үтәү максатларында генераль планнар проектлары, жирләрдән файдалану һәм төзелешләр кагыйдәләре проектлары, территорияне планлаштыру проектлары, территорияне ызанлау проектлары, территорияләрне төзекләндерү кагыйдәләре проектлары, күрсәтелгән расланган документларның берсенә үзгәрешләр кертүне күздә тоткан проектлар, жир кишәрлеген яки капитал төзелеш объектын шартлы рөхсәт ителгән файдалануга рөхсәт бирү турындагы карар проектлары, муниципаль берәмлек уставы һәм (яисә) муниципаль берәмлекнең вәкиллеке органы норматив хокукый акты нигезендә һәм Россия Федерациясе Шәһәр төзелеш кодексы нигезләмәләрен исәпкә алып, капитал төзелеш объектларын (алга таба - әлеге статьяда-проектлар) рөхсәт ителгән төзелешнең, үзгәртеп коруның иң чик параметрларыннан кире кагуга рөхсәт бирү турындагы карар проектлары буенча Россия Федерациясе Шәһәр төзелеш кодексында һәм башка федераль законнарда каралган очраклардан тыш, ижтимагый фикер алышулар яисә ачык тыңлаулар үткәрелә.

2. Генераль планнарның проектлары, жирдән файдалану һәм төзелеш алып бару кагыйдәләре проектлары, территорияне планлаштыру проектлары, территорияләрне ызанлау проектлары, территорияләрне төзекләндерү кагыйдәләре проектлары, күрсәтелгән расланган документларның берсенә үзгәрешләр кертүне күздә тоткан проектлар буенча жәмәгать фикер алышуларында яисә гавами тыңлауларда катнашучылар булып әлеге проектлар әзерләнгән территориядә даими яшәүчә гражданныр, әлеге территория чикләрендә урнашкан жир кишәрлекләре һәм (яисә) аларда

урнашкан капиталъ төзелеш объектларының хокук иялэре, шулай ук күрсәтелгән капиталъ төзелеш объектларының бер өлеше булган биналарның хокук иялэре тора.

3. Жир кишәрлеген яки капиталъ төзелеш объекттын шартлы рөхсәт ителгән файдалануга рөхсәт бирү турындагы карар проектлары, капиталъ төзелеш объектларын рөхсәт ителгән төзелешнең, реконструкцияләүнең чик параметрларыннан читләштерүгә рөхсәт бирү турындагы карар проектлары буенча жәмәгатьчелек фикер алышуларында яки гавами тыңлауларында катнашучылар булып, территориаль зона чикләрендә (аның чикләрендә жир кишәрлеге яки капиталъ төзелеш объекты урнашкан, аларга карата әлеге проектлар әзерләнгән) даими яшәүче гражданныр тора., әлеге территориаль зона чикләрендә булган жир кишәрлекләренең һәм (яки) аларда урнашкан капиталъ төзелеш объектларының хокуклары иялэре, әлеге проектлар әзерләнгән, мондый жир кишәрлекләренә ия булучылар, капиталъ төзелеш объектның бер өлеше булган биналарга ия булучылар, аңа карата әлеге проектлар әзерләнгән, ә шуларга карата әлеге проектлар әзерләнгән, ә мондый жир кишәрлекләренә ия булучылар, капиталъ төзелеш объектның бер өлеше булып торучы биналар хокукына ия булучылар, Россия Федерациясә Шәһәр төзелеше кодексының 39 статьясындагы 3 өлешендә каралган, шулай ук әлеге проектларны гамәлгә ашыру нәтижәсендә әйләнә-тирә мохиткә тискәре йогынты ясау куркынычы янаган жир кишәрлекләре һәм капиталъ төзелеш объектлары хокукына ия булучылар.

4. Ижтимагый фикер алышуларны уздыру процедурасы түбәндәге этаплардан тора:

1) ижтимагый фикер алышулар башлану турында хәбәр итү;

2) ижтимагый фикер алышуларда каралырга тиешле проектны һәм аңа мәгълүмати материалларны «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация чөлтәрендә жирле үзидарә вәкаләтле органының рәсми сайтында (алга таба - сайт) һәм (яки) «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация чөлтәрен кулланып жәмәгатьчелек фикер алышуларын үткәрүне тәэмин итүче дәүләт яки муниципаль мәгълүмат системасында (алга таба - «Интернет» чөлтәре), йә дәүләт һәм муниципаль хезмәтләрнең төбәк порталында (алга таба-әлеге статьяда) урнаштыру (алга таба - "Интернет" мәгълүмат-телекоммуникация чөлтәре), йә дәүләт һәм муниципаль хезмәт күрсәтүләрнең региональ порталында (алга таба-әлеге статьяда) - мәгълүмати системалар) һәм мондый проект экспозицияләрен һәм экспозицияләрен ачу;

3) ижтимагый фикер алышуларда каралырга тиешле проект экспозицияләрен яисә экспозицияләрен үткәрү;

4) ижтимагый фикер алышулар беркетмәсен әзерләү һәм рәсмиләштерү;

5) ижтимагый фикер алышулар нәтижәләре турында бәяләмә әзерләү һәм бастырып чыгару.

5. Гавами тыңлауларны уздыру процедурасы түбәндәге этаплардан тора:

1) гавами тыңлаулар башлану турында белдерү;

2) гавами тыңлауларда каралырга тиешле проектны һәм аңа мәгълүмати материалларны рәсми сайтта урнаштыру һәм мондый проект экспозицияләрен яисә экспозицияләрен ачу;

3) гавами тыңлауларда каралырга тиешле проект экспозицияләрен яисә экспозицияләрен үткәрү;

4) гавами тыңлауларда катнашучыларның жыелышларын яисә жыелышларын үткәрү;

5) гавами тыңлаулар беркетмәсен әзерләү һәм рәсмиләштерү;

6) гавами тыңлаулар нәтижәләре турында бәяләмә әзерләү һәм бастырып чыгару.

6. Жәмәгатьчелек фикер алышулары яки ачык тыңлаулар башлану турында хәбәр итү үз эченә алырга тиеш:

1) ижтимагый фикер алышуларда яки гавами тыңлауларда каралырга тиешле проект турында мәгълүмат һәм мондый проектка карата мәгълүмати материаллар исемлеге;

2) ижтимагый фикер алышуларда яки гавами тыңлауларда каралырга тиешле проект буенча жәмәгатьчелек фикер алышуларын яисә ачык тыңлауларын үткөрү тәртибе һәм вакытлары турында мәгълүмат;

3) жәмәгать фикер алышуларында яки гавами тыңлауларда каралырга тиешле экспозициянең яисә проект экспозицияләренең урыны, ачылу датасы турында, мондый проектның экспозициясен яки экспозицияләрен үткөрү сроклары турында, күрсәтелгән экспозицияләрен яки экспозицияләрен карау мөмкин булган көннәр һәм сәгатьләр турында мәгълүмат;

4) ижтимагый фикер алышуларда яки гавами тыңлауларда катнашучылар тарафыннан проектка кагылышлы тәкъдимнәр һәм искәртмәләрен кертү тәртибе, вакыты һәм формасы турында мәгълүмат.

7. Ижтимагый фикер алышуларның башлануы турында хәбәрнамәдә шулай ук ижтимагый фикер алышуларда каралырга тиешле сайт турында мәгълүмат һәм аңа карата мәгълүмати материаллар урнаштырылачак, анда мондый проект һәм аңа мәгълүмати материаллар урнаштырылачак, аларны кулланып ижтимагый фикер алышулар уздырылачак. Гавами тыңлаулар башлану турында хәбәрнамәдә шулай ук гавами тыңлауларда каралырга тиешле проект һәм аңа мәгълүмати материаллар, жыелышларны яки жыелышларны үткөрү датасы, вакыты һәм урыны турында мәгълүмат урнаштырылачак сайт турында мәгълүмат булырга тиеш.

8. Ижтимагый фикер алышулар яки гавами тыңлаулар башлану турында белдерү:

1) сайтта яки мәгълүмати системаларда жәмәгать фикер алышуларында яки гавами тыңлауларда каралырга тиешле проект урнаштырылган көнгә кадәр жиде көннән дә соңга калмыйча, муниципаль хокукый актларны, башка рәсми мәгълүматны рәсми бастырып чыгару өчен билгеләнгән тәртиптә, шулай ук муниципаль хокукый актларда, бүтән массакуләм мәгълүмат чараларында каралган очракта, бастырып чыгарылырга тиеш;

2) жирле үзидарә органы бинасы янында, гражданның массакуләм жыелу урыннарында һәм әлеге статьяның 3 өлешендә күрсәтелгән территорияль зоналар һәм (яки) жир кишәрлекләре чикләрендә тиешле проектлар әзерләнгән территорияләрдә һәм (яисә) территорияль зоналар һәм (яисә) жир кишәрлекләре чикләрендә жәмәгать фикер алышуларын һәм гавами тыңлауларын үткөрүгә вәкаләтле вәкил бинасы янында жиһазландырылган мәгълүмат стендларында (алга таба-жирле үзидарә органнары - ижтимагый фикер алышулар (гавами тыңлаулар) үткәрелә торган территория, ижтимагый фикер алышуларда катнашучыларның күрсәтелгән мәгълүматка үтемләгән тәэмин итә торган башка ысуллар белән).

9. Ижтимагый фикер алышуларда яки гавами тыңлауларда каралырга тиешле проектны һәм аңа мәгълүмати материалларны урнаштыруның бөтен чоры дәвамында мондый проект экспозицияләре яки экспозицияләре үткәрелә. Экспозиция эше барышында экспозициягә килүчеләргә консультация бирү, ижтимагый фикер алышуларда яки гавами тыңлауларда каралырга тиешле проект турында мәгълүмати материаллар тарату оештырылырга тиеш.

Экспозициягә килүчеләргә консультация бирү жирле үзидарә органының яисә ул төзегән коллегияль киңәшмә органы (алга таба - ижтимагый фикер алышуларны яисә гавами тыңлауларны оештыручы) һәм (яисә) жәмәгать фикер алышуларында яисә гавами тыңлауларда каралырга тиешле проектны эшләүче вәкилләре тарафыннан гамәлгә ашырыла.

10. Ижтимагый фикер алышуларда яки гавами тыңлауларда каралырга тиешле проектны һәм аңа карата мәгълүмати материалларны урнаштыру һәм мондый проект экспозициясен яки экспозицияләрен урнаштыру чорында төңгәлләштерүне узган ижтимагый фикер алышуларда яки гавами тыңлауларда катнашучылар мондый проектка кагылышлы тәкъдимнәр һәм искәрмәләр кертергә хокуклы:

1) сайт яки мәгълүмати системалар аша (ижтимагый фикер алышулар уздырылган очракта);

2) гавами тыңлауларда катнашучыларның жыелышларын яисә жыелышларын уздыру барышында (гавами тыңлаулар үткәрелгән очракта) язма яисә телдән;

3) ижтимагый фикер алышуларны яисә гавами тыңлауларны оештыручы адресына язма рәвештә яисә электрон документ формасында;

4) ижтимагый фикер алышуларда яки гавами тыңлауларда каралырга тиешле проект экспозициясенә килүчеләрнең китабында (журналында) исәпкә алу юлы белән.

11. Тәкъдимнәр һәм искәрмәләр, әлеге статьяның 15 өлешендә каралган очрактан тыш, ижтимагый фикер алышуларны яисә гавами тыңлауларны оештыручы тарафыннан мәжбүри каралырга тиеш.

12. Ижтимагый фикер алышуларда яки гавами тыңлауларда катнашучылар идентификацияләү максатларында үзләре турында белешмәләрне (фамилиясен, исемен, атасының исемен (булган очракта), туган көнен, яшәү (теркәлү) урынын - физик затлар өчен; исеме, Төп дәүләт теркәү номеры, урнашу урыны һәм адресы - юридик затлар өчен), мондый белешмәләрне раслый торган документлар кушып тапшыралар. Тиешле жир кишәрлекләренә һәм (яисә) аларда урнашкан капитал төзелеш объектларына һәм (яисә) күрсәтелгән капитал төзелеш объектларының бер өлеше булган биналарга хокук ияләре булган ижтимагый фикер алышуларда яисә гавами тыңлауларда катнашучылар шулай ук күрсәтелгән капитал төзелеш объектларының бер өлеше булган шундый жир кишәрлекләре, капитал төзелеш объектлары, капитал төзелеш объектларының, биналар турында белешмәләр тапшыра, күчәмсез мөлкәтнең бердәм дәүләт реестрыннан һәм мондый жир кишәрлекләренә, капитал төзелеш объектларына, биналарга аларның хокукларын билгели яисә раслый торган башка документлар тапшыра..

13. Ижтимагый фикер алышуларында катнашучылар турында (фамилиясе, исеме, атасының исеме (булган очракта), туу датасы, яшәү (теркәү) урыны адресы - физик затлар өчен; исеме, төп дәүләт теркәү номеры, урнашу урыны һәм адресы - юридик затлар өчен) белешмәләрне раслаучы документлар тапшыру таләп ителми, әгәр әлеге затлар ижтимагый фикер алышуларда каралырга тиешле проектка яисә мәгълүмат системаларының рәсми сайты яисә мәгълүмат системалары ярдәмендә (әлеге белешмәләрнең рәсми сайтта яисә мәгълүмат системаларында булуы шарты белән) кагылышлы тәкъдимнәр һәм искәрмәләр керткән булса. Шул ук вакытта белешмәләрне раслау өчен бердәм идентификация һәм аутентификация системасы файдаланылырга мөмкин.

14. Ижтимагый фикер алышуларда яки гавами тыңлауларда катнашучыларның шәхси мәгълүматларын эшкәртү «Шәхси мәгълүматлар

турында»2006 елның 27 июлендәге 152-ФЗ номерлы Федераль закон белән билгеләнгән таләпләрне исәпкә алып башкарыла.

15. Тәкъдимнәр һәм искәрмәләр жәмәгать тыңлауларында катнашучылар тарафыннан дәрәс булмаган белешмәләр бирү фактын ачыклау очрагында каралмый.

16. Ижтимагый фикер алышуларны яисә ачык тыңлауларны оештыручы тарафыннан жәмәгать фикер алышуларында яисә гавами тыңлауларда, жәмәгать фикер алышуларында яисә гавами тыңлауларда катнашучыларның барысына да тигез керү тәэмин ителә (шул исәптән ижтимагый фикер алышуларны уздырганда Россия Федерациясе субъектлары дәүләт хакимияте органнарының, жирле үзидарә органнарының, аларга буйсынган оешмаларның рәсми сайтына, мәгълүмат системаларына һәм (яисә) дәүләт һәм муниципаль хезмәт күрсәтүнең күп функцияле үзәкләрендә һәм (яисә) биналарында керү мөмкинлегенә бирү юлы белән).

17. Сайт һәм (яки) мәгълүмат системалары мөмкинлекне тәэмин итәргә тиеш:

1) ижтимагый фикер алышуларда катнашучылар тарафыннан кертелгән тәкъдимнәр һәм искәрмәләрнең сайттагы һәм (яки) мәгълүмати системалардагы чагылышның тулылыгын һәм дәрәсләген тикшерү;

2) ижтимагый фикер алышуларның нәтижәләре, ижтимагый фикер алышуларда катнашучыларның саны турында мәгълүмат бирү.

18. Ижтимагый фикер алышуларны яисә ачык тыңлауларны оештыручы ижтимагый фикер алышулар яисә ачык тыңлаулар беркетмәсен әзерли һәм рәсмиләштерә, анда күрсәтелә:

1) ижтимагый фикер алышулар һәм гавами тыңлаулар беркетмәсен рәсмиләштерү датасы;

2) ижтимагый фикер алышуларны яисә ачык тыңлауларны оештыру турында мәгълүмат;

3) ижтимагый фикер алышулар яисә гавами тыңлаулар башлану турында басылып чыккан хәбәрдә булган мәгълүмат, аны бастырып чыгару датасы һәм чыганагы;

4) жәмәгать фикер алышуларында яки гавами тыңлауларда катнашучыларның тәкъдимнәре һәм искәрмәләре кабул ителгән срок турында, аның кысаларында жәмәгать фикер алышулары яисә гавами тыңлаулар үткәрелә торган территория турында мәгълүмат;

5) жәмәгать фикер алышуларында яисә гавами тыңлауларда катнашучыларның тәкъдимнәре һәм искәрмәләре ижтимагый фикер алышуларда яисә гавами тыңлауларда катнашучылар булган һәм даими яшәүче гражданның тәкъдимнәренә һәм искәрмәләренә бүленеп, һәм ижтимагый фикер алышуларда яисә гавами тыңлауларда катнашучыларның тәкъдимнәре һәм искәрмәләре, ижтимагый фикер алышуларда яисә гавами тыңлауларда катнашучыларның тәкъдимнәре һәм искәрмәләре.

19. Ижтимагый фикер алышулар яисә гавами тыңлаулар беркетмәсенә жәмәгать фикер алышуларында яисә гавами тыңлауларда катнашучылар исемлеген кушып бирелә, ул үз эченә жәмәгать фикер алышуларында яки гавами тыңлауларда катнашучылар турында белешмәләренә (фамилиясен, исемен, атасының исемен (булса), туган көнен, яшәү (теркәлү) урынын, физик затлар өчен; атамасы, төп дәүләт теркәү номеры, урнашу урыны һәм адресын) үз эченә ала.

20. Ижтимагый фикер алышуларда яки гавами тыңлауларда каралган проектка кагылышлы тәкъдимнәр һәм искәрмәләр керткән ижтимагый фикер

алышуларда яки гавами тыңлауларда катнашучы катнашучы тарафыннан кертелгән тәкъдимнәрне һәм искәрмәләрне үз эченә алган жәмәгать фикер алышулары беркетмәсеннән өзәптә алырга хокуклы.

21. Ижтимагый фикер алышуларның яисә гавами тыңлауларның беркетмәсе нигезендә жәмәгатьчелек фикер алышуларын яисә гавами тыңлауларны оештыручы ижтимагый фикер алышуларның яисә гавами тыңлауларның нәтижәләре турында бәяләмә әзерләүне гамәлгә ашыра.

22. Ижтимагый фикер алышулар һәм гавами тыңлаулар нәтижәләре турында бәяләмәдә күрсәтелергә тиеш:

1) ижтимагый фикер алышулар һәм гавами тыңлаулар нәтижәләре турында бәяләмә рәсмиләштерү датасы;

2) жәмәгать фикер алышуларында яисә гавами тыңлауларда каралган проектның исеме, жәмәгать фикер алышуларында яисә гавами тыңлауларда катнашкан жәмәгать фикер алышуларында яисә гавами тыңлауларда катнашучыларның саны турында белешмәләр;

3) ижтимагый фикер алышулар яисә ачык тыңлаулар протоколы реквизитлары, аның нигезендә ижтимагый фикер алышулар һәм гавами тыңлаулар нәтижәләре турында бәяләмә әзерләнгән;

4) жәмәгать фикер алышуларында яисә гавами тыңлауларда катнашучыларның тәкъдимнәренә һәм искәрмәләренә ижтимагый фикер алышуларда яисә гавами тыңлауларда катнашучылар булган һәм даими яшәүче гражданның тәкъдимнәренә һәм искәрмәләренә бүленеп, кертелгән тәкъдимнәрне һәм искәрмәләрен эчтәлек, жәмәгать фикер алышуларында яисә гавами тыңлауларда катнашучыларның тәкъдимнәре һәм искәрмәләре. Берничә ижтимагый фикер алышуларда яки гавами тыңлауларда катнашучылар тарафыннан бер үк тәкъдимнәр һәм искәрмәләр кертелгән очракта, мондый тәкъдимнәрне һәм искәрмәләренә гомумиләштерү рәхсәт ителә;

5) ижтимагый фикер алышуларны яисә гавами тыңлауларны оештыручының ижтимагый фикер алышуларда катнашучылар тарафыннан кертелгән фикер алышуларны яисә гавами тыңлауларны исәпкә алуның максатка ярашлылыгы яисә максатка ярашсызлыгы турында дәлилленгән тәкъдимнәре һәм ижтимагый фикер алышулар яисә гавами тыңлаулар нәтижәләре буенча нәтижәләр.

23. Ижтимагый фикер алышулар һәм гавами тыңлаулар нәтижәләре турында бәяләмә муниципаль хокукий актларны, башка рәсми мәгълүматны рәсми бастырып чыгару өчен билгеләнгән тәртиптә бастырып чыгарылырга тиеш һәм сайтта һәм (яки) мәгълүмат системаларында урнаштырыла.

24. Муниципаль берәмлек уставы һәм (яисә) муниципаль берәмлек вәкилләклә органының норматив хокукий акты белән әлеге кодекс нигезләмәләре нигезендә билгеләнә:

1) проектлар буенча жәмәгатьчелек фикер алышуларын яисә гавами тыңлауларын оештыру һәм уздыру тәртибе;

2) ижтимагый фикер алышуларны яисә гавами тыңлауларны оештыручы;

3) жәмәгать фикер алышуларын яисә гавами тыңлауларны үткөрү вакыты;

4) сайт һәм (яки) мәгълүмат системалары;

5) ижтимагый фикер алышуларның яисә ачык тыңлауларның башлануы турында хәбәр итү урнаштырылган мәгълүмат стендларына карата таләпләр;

6) ижтимагый фикер алышуларның яисә гавами тыңлауларның башлануы турында хәбәр итү формасы, ижтимагый фикер алышуларның яисә гавами тыңлауларның беркетмәсен әзерләү һәм формасы, ижтимагый фикер

алышуларның яисә гавами тыңлауларның нәтижәләре турында бәяләмә әзерләү тәртибе һәм формасы;

7) ижтимагый фикер алышуларда яки гавами тыңлауларда каралырга тиешле проект экспозициясен үткөрү тәртибе, шулай ук жәмәгать фикер алышуларында яисә гавами тыңлауларда каралырга тиешле проект экспозициясенә килүчеләргә консультация бирү тәртибе.

25. Ижтимагый фикер алышулар яисә гавами тыңлаулар нәтижәләре турында бәяләмә басылып чыккан көнгә кадәр территорияләрне төзекләндерү кагыйдәләре проектлары буенча ижтимагый фикер алышулар яисә гавами тыңлаулар уздыру срогы муниципаль берәмлек уставы һәм (яисә) муниципаль берәмлек вәкилләклә органының норматив хокукый акты белән билгеләнә һәм кимендә бер айдан һәм өч айдан артык була алмый.

3 бүлек. Кагыйдәләр гамәлгә керткәнче барлыкка килгән күчәмсез милектән файдалану хокуклары.

Статья 11. Элек барлыкка килгән хокукларга кагылышлы Гомуми нигезләмәләр.

1. Әлеге кагыйдәләрне гамәлгә керткәнче кабул ителгән «Сәрән авыл жирлегә» муниципаль берәмлегенәң жирдән файдалану һәм төзелеш мәсьәләләре буенча муниципаль һәм башка хокукый актлары әлеге Кагыйдәләргә каршы килми торган өлешендә кулланыла.

2. Әлеге кагыйдәләрне гамәлгә керткәнче, физик һәм юридик затларга бирелгән төзелешкә рөхсәтләр гамәлдә була.

3. Әлеге кагыйдәләрне гамәлгә керткәнче законлы нигезләрдә булган күчәмсез милек объектлары яисә әлеге кагыйдәләргә үзгәрешләр керткәнче әлеге объектларга туры килмәгән очракта әлеге кагыйдәләргә туры килми:

1) тиешле территориаль зоналар өчен рөхсәт ителгән буларак аталмаган куллану төре (төрләре) бар;

2) тиешле территориаль зоналар өчен рөхсәт ителгән, әмма санитар-саклау зоналарында һәм су саклау зоналарында урнашкан, тиешле объектларны урнаштыру каралмаган куллану төре (төрләре) бар;

3) азрак Параметрларга (жир кишәрлекләренәң майданы һәм линия күләмнәре, корылмаларның кишәрлек чикләреннән чигеннән чигенә) яки күбрәк (төзелешнең тыгызлыгы - төзелешнең биеклеге/катлылыгы, төзелеш проценты, жир участогын куллану коэффициенты) ия.

4. Әлеге статьяның 3 өлешендә күрсәтелгән күчәмсез милек объектларыннан файдалану әлеге Кагыйдәләрнең 12 статьясы нигезендә, Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 36 статьясындагы 8-10 өлешләре нигезендә билгеләнә:

1) капитал төзелеш объектлары яисә жир кишәрлекләре, рөхсәт ителгән файдалану төрләре, шәһәр төзелеше регламентына туры килми торган иң чик (минимал һәм (яки) максимал) күләмнәре һәм иң чик параметрлары шәһәр төзелеше регламентына туры килми торган жир кишәрлекләре, капитал төзелеш объектларының кеше гомере һәм сәламәтлеге өчен, әйләнә-тирә мохит өчен, мәдәни мирас объектлары өчен куркыныч булган очраклардан тыш, аларны шәһәр төзелеше регламентына яраклаштыру срогын билгеләмичә файдаланылырга мөмкин;

2) Әлеге статьяның 4 өлешендәге 1 пунктчасында күрсәтелгән капитал төзелеш объектларын реконструкцияләү бары тик мондый объектларны шәһәр

төзелеше регламентына туры китерү яисә рөхсәт ителгән төзелешнең, реконструкциянең чик параметрларына туры килмәүне киметү юлы белән генә гамәлгә ашырылырга мөмкин. Күрсәтелгән жир кишәрлекләрен һәм капитал төзелеш объектларын рөхсәт ителгән файдалану төрләрен үзгәртү аларны шәһәр төзелеше регламенты белән билгеләнгән жир кишәрлекләрен һәм капитал төзелеш объектларын рөхсәт ителгән файдалану төрләренә туры китерү юлы белән гамәлгә ашырылырга мөмкин;

3) әлеге статьяның 4 өлешендәге 1 пунктчасында күрсәтелгән жир участкаларын һәм капитал төзелеш объектларын куллану кеше гомере яки сәламәтлеге өчен, әйләнә-тирә мохит өчен, мәдәни мирас объектлары өчен куркыныч һәм куркыныч булса, федераль законнар нигезендә мондый жир участкаларын һәм объектларны куллануга тыю салынырга мөмкин;

5. Жир кишәрлекләрен үз белдегең белән шәгыйльләнү, үз белдегең белән биләгән жир кишәрлекләрен файдалану, үз белдегең белән төзү, үз белдегең белән төзелмәләрне куллану турындагы мөнәсәбәтләр гамәлдәге законнар белән җайга салына.

Статья 12. Кагыйдәләргә туры килми торган күчемсез милек объектларын куллану һәм төзелеш үзгәртү.

1. 11 статьяның 3 өлешендә күрсәтелгән, шулай ук әлеге кагыйдәләргә үзгәрешләр керткәннән соң әлеге кагыйдәләргә туры килми торган күчемсез милек объектлары аларны әлеге кагыйдәләргә туры китерү вакытын билгеләмичә генә кулланыла ала.

Бер үк вакытта әлеге кагыйдәләргә дә, техник регламентларга да (ә билгеләнгән тәртиптә алар үз көченә кергәнче – «техник җайга салу турында» Федераль законга һәм Россия Федерациясә Шәһәр төзелеше кодексына каршы килмәгән өлешендә) капитал төзелеш объектлары (аларның яшәеше һәм сәламәтлеге, әйләнә-тирә мохит, мәдәни мирас объектлары өчен куркыныч) туры килми. Бу объектларга карата, федераль законнар нигезендә, аларны куллануны дөвам итүгә тыю йөкләнергә мөмкин.

2. Әлеге кагыйдәләргә туры килми торган капитал төзелеш объектларының төрләрен һәм аларны куллануның интенсивлыгын, төзелеш параметрларын үзгәртү юлы белән гамәлгә ашырыла торган барлык үзгәрешләре аларны әлеге кагыйдәләргә туры китерү юлы белән генә башкарылырга мөмкин.

Әлеге Кагыйдәләрнең 11 статьясындагы 3 өлешенең 1, 2 пунктларында күрсәтелгән капитал төзелеш объектларының майданын һәм төзелеш күләмен арттырырга рөхсәт ителми. Бу объектларда, кулланыла торган технологияне техник регламентларда билгеләнә торган куркынычсызлык таләпләренә туры китермичә, җитештерү эшчәнлеге күләмнәрен һәм интенсивлыгын арттыру рөхсәт ителми (ә билгеләнгән тәртиптә «техник җайга салу турында» Федераль законга һәм Россия Федерациясә Шәһәр төзелеше кодексына каршы килми торган өлешендә, норматив техник документлар үз көченә кергәнче).

Әлеге Кагыйдәләрнең 11 статьясындагы 3 пунктчында күрсәтелгән, әлеге кагыйдәләргә туры килми торган, төзелеш параметрлары буенча (норматив үтү мөмкинлеген кыенлаштыра яки блокый торган, майданнан һәм биеклектән рөхсәт ителгән чикләр белән чагыштырганда һ.б.) капитал төзелеш объектлары мондый объектларның әлеге кагыйдәләргә туры килмәве дәрәжәсен арттырмаган очракта хуплана һәм кулланыла. Төзелешкә рөхсәтнамә нигезендә башкарыла торган әлеге объектларга карата гамәлләр

мондый объектларның әлеге кагыйдәләргә туры килмәвен бетерүгә юнәлдерелергә тиеш.

Әлеге кагыйдәләргә туры килми торган күчәмсез милекне башка тиешле куллану төренә үзгәртү рәхсәт ителми.

4 бүлек. Жир участогын яки капитал төзелеш объекттын шартлы рәвештә рәхсәт ителгән файдалануга рәхсәт. Капитал төзелеш объектларын төзүнең, реконструкцияләүнең иң чик параметрларыннан читләштерүгә рәхсәт.

Статья 13. Жир участогын яки капитал төзелеш объекттын шартлы рәвештә рәхсәт ителгән файдалануга рәхсәт бирү.

1. Жир кишәрлеген яки капитал төзелеш объекттын шартлы рәхсәт ителгән файдалануга рәхсәт бирү белән кызыксынган физик яки юридик зат (алга таба - шартлы рәвештә рәхсәт ителгән куллану төренә рәхсәт) шартлы рәхсәт бирү турында гаризаны комиссиягә жиберә. Шартлы рәвештә рәхсәт ителгән куллану төренә рәхсәт бирү турындагы гариза «Электрон имза турында» 2011 елның 6 апрелдәге № 63-ФЗ Федераль закон таләпләренә туры китереп, электрон имза белән имзаланган электрон документ формасында жиберелергә мөмкин. (алга таба-электрон имза белән имзаланган электрон документ).

2. Шартлы рәвештә рәхсәт ителгән куллану төренә рәхсәт бирү турындагы карар проекты жәмәгать фикер алышуларында яки Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексында билгеләнгән тәртиптә үткәрелә торган гавами тыңлауларда каралырга тиеш. Жир кишәрлеген яки капитал төзелеш объекттын шартлы рәвештә файдалану төре әйләнә-тирә мохиткә тискәре йогынты ясарга мөмкин булса, жәмәгать фикер алышулары яки ачык тыңлаулар мондый тискәре йогынты куркынычына дучар булган жир кишәрлекләре һәм капитал төзелеш объектлары хокуклары ияләре катнашында үткәрелә.

3. Ижтимагый фикер алышуларны яисә гавами тыңлауларны оештыручы, әлеге рәхсәт белән гомуми чикләре булган жир кишәрлегенә ия булган, әлеге рәхсәт сорала торган капитал төзелеш объектларының хокук ияләренә һәм әлеге рәхсәт соратып алына торган жир кишәрлегенә ия булучыларга һәм биналарга ия булучыларга карата шартлы рәвештә рәхсәт ителгән жир кишәрлегеннән файдалану хокукына рәхсәт бирү турындагы карар проекты буенча жәмәгатьчелек фикер алышуларын яисә гавами тыңлауларын үткәрү турында хәбәр жиберә., капитал төзелеш объектның бер өлеше булып тора, аңа карата әлеге рәхсәт сорала. Күрсәтелгән хәбәрләр кызыксынган затның шартлы рәвештә рәхсәт ителгән куллану төренә рәхсәт бирү турындагы гаризасы кергән көннән алып жиде эш көннәннән дә соңга калмыйча жиберелә.

4. Жәмәгать фикер алышуларын яисә гавами тыңлаулар нәтижеләре турында бәяләмә бастырылганчы аларны уздыру турында муниципаль берәмлек халкына хәбәр иткән көннән алып жәмәгать фикер алышуларын яисә гавами тыңлауларын үткәрү вакыты муниципаль берәмлек уставы һәм (яисә) муниципаль берәмлекнең вәкиллеке органының норматив хокукый акты белән билгеләнә һәм бер айдан да артмаска тиеш.

5. Шартлы рәвештә рәхсәт ителгән куллану төренә рәхсәт бирү турында карар проекты буенча жәмәгатьчелек фикер алышулары һәм гавами тыңлаулар нәтижеләре турында бәяләмә нигезендә комиссия шартлы рәвештә рәхсәт

ителгән куллану төренә рәхсәт бирү яки мондый рәхсәт бирүдән баш тарту турында тәкъдимнәр әзерли, кабул ителгән карарның сәбәпләрен күрсәтеп, аларны район башлыгына жиберә.

6. Әлеге статьяның 5 өлешендә күрсәтелгән рекомендацияләр нигезендә район башлыгы мондый рекомендацияләр кергән көннән өч көн эчендә шартлы рәвештә рәхсәт ителгән куллану төренә рәхсәт бирү яки мондый рәхсәт бирүдән баш тарту турында Карар кабул итә. Күрсәтелгән карар муниципаль хокукый актларны, башка мәгълүматны бастырып чыгару өчен билгеләнгән төрлөптә бастырып чыгарылырга тиеш һәм «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә муниципаль берәмлек сайтында (муниципаль берәмлек сайты булганда) урнаштырыла.

7. Шартлы рәвештә рәхсәт ителгән куллану төренә рәхсәт бирү турындагы карар проекты буенча жәмәгатьчелек фикер алышуларын яки гавами тыңлауларын оештыру һәм үткөрү белән бәйле чыгымнарны мондый рәхсәтне бирү белән кызыксынган физик яки юридик зат түли.

8. Капиталь төзелеш объектынның жир участогыннан яисә объектыннан шартлы рәвештә рәхсәт ителгән файдалану төре шәһәр төзелеше регламентына жәмәгать фикер алышулары яки физик яки юридик зат инициативасы буенча шартлы рәвештә рәхсәт ителгән файдалану төренә рәхсәт бирү белән кызыксынучы гавами тыңлаулар үткәргәннән соң жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләренә үзгәрешләр кертү өчен билгеләнгән төрлөптә кертелсә, мондый затка шартлы рәвештә рәхсәт ителгән файдалану төренә рәхсәт бирү турындагы карар ижтимагый фикер алышулар яисә гавами тыңлаулар үткөрмичә генә кабул ителә.

9. Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 55.32 статьясындагы 2 өлешендә күрсәтелгән дөүләт хакимияте башкарма органынан, вазыйфаи заттан, дөүләт учреждениесеннән яисә жирле үзидарә органынан үз белдеге белән төзелгән корылманы ачыклау турында жирле үзидарә органына хәбәр кергән көннән башлап мондый төзелеш урнашкан жир кишәрлегенә карата файдалануның шартлыча рәхсәт бирү рәхсәт ителми яисә мондый корылманы сүтүгә яисә билгеләнгән таләпләргә туры китерү өчен рәхсәт бирү рәхсәт ителми, моңа жирле үзидарә органы тарафыннан әлеге хәбәрнамәне карау нәтижәләре буенча дөүләт хакимияте башкарма органына, вазыйфаи затка, дөүләт учреждениесенә яисә жирле үзидарә органына, алар Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 55.32 статьясындагы 2 өлешендә күрсәтелгән һәм әлеге хәбәрнамә килгән очрактар керми, ирекле төзелеш билгеләре булмау яисә ирекле төзелеш билгеләрен канәгатьләндерүдән баш тарту турындагы дөгъва таләпләрен канәгатьләндерүдән баш тарту яисә аны билгеләнгән таләпләргә туры китерү турындагы суд карарының законлы көченә керүе хакында белдерү жиберелде.

10. Физик яки юридик зат шартлы рәвештә рәхсәт ителгән куллану төренә рәхсәт бирү яки мондый рәхсәт бирүдән баш тарту турындагы карарны суд төрлөбөндә бәхәсле дип игълан итәргә хокуклы.

Статья 14. Рәхсәт ителгән төзелеш, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләүнең иң чик параметрларыннан кире кагуга рәхсәт алу төрлөбө.

1. Күләме шәһәр төзелеше Регламентында билгеләнгән минималь жир кишәрлекләренә минималь күләмнәреннән ким булган йә төзелеш өчен уңайсыз булган конфигурация, инженер-геологик яки башка характеристикалар булган жир кишәрлекләре хужалары рәхсәт ителгән төзелеш, капитал төзелеш

объектларын үзгәртеп коруның чик параметрларыннан кире кагуга рәхсәт сорап мөрәжәгать итәргә хокуклы.

1.1. Жир кишәрлекләренә ия булучылар, әгәр мондый кире кагу рәхсәт ителгән төзелеш объектларының бер яки берничә чик параметрларын бер тапкыр үзгәртү, конкрет территориаль зона өчен шәһәр төзелеше Регламенты тарафыннан билгеләнгән капитал төзелеш объектларын реконструкцияләү максатларында ун проценттан да артмаган булса, капитал төзелеш объектларын рәхсәт ителгән төзелешнең, үзгәртеп коруның чик параметрларыннан кире кагуга рәхсәт сорап мөрәжәгать итәргә хокуклы.

2. Капитал төзелеш объектларын рәхсәт ителгән төзелеш, реконструкцияләүнең чик параметрларыннан аерым жир участогы өчен техник регламентлар таләпләрен үтәгәндә читләштерү рәхсәт ителә.

3. Капитал төзелеш объектларын рәхсәт ителгән төзелешнең, реконструкцияләүнең чик параметрларыннан читләштерүгә рәхсәт алу белән кызыксынган зат комиссиягә мондый рәхсәт бирү турында гариза жибәрә. Рәхсәт ителгән төзелеш, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләүнең рәхсәт ителгән чик параметрларыннан кире кагуга рәхсәт бирү турындагы гариза электрон имза белән имзаланган электрон документ рәвешендә жибәрелергә мөмкин.

4. Капитал төзелеш объектларын рәхсәт ителгән төзелешнең, реконструкцияләүнең иң чик параметрларыннан читләштерүгә рәхсәт бирү турындагы карар проекты, әлеге статьяның 1.1 өлешендә күрсәтелгән очрактан тыш, Россия Федерациясә Шәһәр төзелеше кодексында билгеләнгән тәртиптә үткәрелә торган жәмәгать фикер алышуларында яисә гавами тыңлауларда каралырга тиеш. Капитал төзелеш объектларын рәхсәт ителгән төзелеш, реконструкцияләүнең иң чик параметрларыннан читләштерүгә рәхсәт бирү турындагы карар проекты буенча жәмәгатьчелек фикер алышуларын яки гавами тыңлауларын оештыру һәм үткәру белән бәйле чыгымнарны мондый рәхсәтне бирү белән кызыксынган физик яки юридик зат түли.

5. Ижтимагый фикер алышулар яисә гавами тыңлаулар нәтижәләре турында бәяләмә нигезендә, рәхсәт ителгән төзелешнең чикле параметрларыннан тайпылуга, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләүгә рәхсәт бирү турында карар проекты буенча карар проекты буенча комиссия мондый фикер алышулар яисә тыңлаулар тәмамланган көннән унбиш эш көне эчендә мондый рәхсәт бирү турында яисә мондый рәхсәт бирүдән баш тарту турында тәкъдимнәр әзерли һәм кабул ителгән карарның сәбәпләрен күрсәтеп, күрсәтелгән тәкъдимнәргә жирле администрация башлыгына жибәрә.

6. Район башлыгы әлеге статьяның 5 өлешендә күрсәтелгән тәкъдимнәр кәргән көннән соң жиде көн эчендә рәхсәт ителгән төзелешнең иң чик параметрларыннан тайпылуга, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләүгә яисә, кабул ителгән карарның сәбәпләрен күрсәтеп, мондый рәхсәт бирүдән баш тартуға рәхсәт бирү турында карар кабул итә.

6.1. Жирле үзидарә органына Россия Федерациясә Шәһәр төзелеше кодексының 55.32 статьясындагы 2 өлешендә күрсәтелгән дәүләт хакимияте башкарма органынан, вазыйфаи заттан яисә жирле үзидарә органынан үз белдеге белән төзелгән төзелешне ачыклау турында хәбәрнамәләр кәргәннән соң, мондый төзелеш урнашкан жир кишәрлегенә карата капитал төзелеш объектларын рәхсәт ителгән төзелешнең, реконструкцияләүнең иң чик параметрларыннан читләштерүгә рәхсәт бирү рәхсәт ителми, Россия Федерациясә Шәһәр төзелеше кодексының 55.32 статьясындагы 2 өлешендә

күрсәтелгән һәм аннан әлеге хәбәрнамә кәргән очрақлардан тыш, жириле үзидәрә органы тарафыннан әлеге хәбәрнамәне карау нәтижәләре буенча дәүләт хакимияте башкарма органына, вазыйфаи затка, дәүләт учреждениесенә яисә жириле үзидәрә органына яисә жириле үзидәрә органына, дәүләт учреждениесенә яисә жириле үзидәрә органына, әлеге хәбәрнамәне карау турында хәбәрнамә жиберелгән очрақлардан тыш, аны сүткән яисә билгеләнгән таләпләргә туры китергәнчегә кадәр, ә үз белдеге белән төзелгән билгеләр каралмый яисә судның үз белдеге белән корылган корылманы сүтү яки аны билгеләнгән таләпләргә туры китерү турындагы дөгъва таләпләрен канәгатләндерүдән баш тарту турындагы карары законлы көченә керә.

7. Физик яки юридик зат рәхсәт ителгән капитал төзелеш, реконструкция объектларының чик параметрларынан читләштерүгә рәхсәт бирү яки мондый рәхсәт бирүдән баш тарту турындагы карарны суд тәртибендә бәхәсле дип игълан итәргә хоуклы.

5 бүлек. Территорияне планлаштыру буенча документлар.

Статья 15. Территорияне планлаштыру буенча документлар.

1. Территорияне планлаштыру буенча документлар әзерләү территорияләре тотрыклы үстерүне тәмин итү, шул исәптән планлаштыру структурасы элементларын бүлеп бирү, жири кишәрлекләре чикләрен билгеләү, капитал төзелеш объектларын урнаштыру зоналары чикләрен билгеләү максатларында гамәлгә ашырыла.

2. Территорияне планлаштыру буенча документлар әзерләү территориаль планлаштыру документлары, жириден файдалану һәм төзелеш кагыйдәләре (линияле объектларны урнаштыруны күздә тоткан территорияне планлаштыру буенча документларны әзерләүдән тыш), урман хужалыгы регламенты, коммуналь инфраструктура системаларын комплекслы үстерү программалары, транспорт инфраструктурасын комплекслы үстерү программалары, социаль инфраструктураны комплекслы үстерү программалары, шәһәр төзелешен проектлау нормативлары, юл хәрәкәтен оештыруның комплекслы схемалары, Аеруча саклана торган табигать территориясе турында нигезләмәләр, «Россия Федерациясендә юл хәрәкәтен оештыру турында һәм Россия Федерациясенә аерым закон актларына үзгәрешләр кертү хакинда» Федераль законның 11 статьясындагы 1 өлешендә күрсәтелгән юл хәрәкәтен оештыруның нәтижәләгән тәмин итү буенча таләпләр, техник регламентлар таләпләре, Россия Федерациясе халыкларының мәдәни мирас объектларының (тарихи һәм мәдәни ядкарларынең) бердәм дәүләт реестрына кертелгән мәдәни мирас объектлары территорияләре чикләре, ачыкланган мәдәни мирас объектлары территорияләре чикләре, Россия Федерациясе Шәһәр төзелеш кодексының 45 статьясындагы 10.2 өлешендә башкасы каралмаган булса, территорияләрдән файдалануның махсус шартлары булган зоналар чикләрен, материаллар һәм инженерлык эзләнүләре нәтижәләрен исәпкә алган кагыйдәләр жыелмасы нигезендә гамәлгә ашырыла.

3. Территорияне планлаштыру документларын әзерләү төзелгән яисә төзеләргә тиешле территорияләргә карата гамәлгә ашырыла.

4. Территорияне планлаштыру документларының төрләре түбәндәгеләр:

- 1) территорияне планлаштыру проекты;
- 2) территорияне ызанлау проекты.

5. Чикләрендә территорияне комплекслы һәм тотрыклы үстерү эшчәнлеген гамәлгә ашыру күздә тотылмаган, шулай ук линия объектларын урнаштыру планлаштырылмаган территориягә карата территорияне ызанлау проекты Россия Федерациясә Шәһәр төзелеше кодексының 43 статьясындагы 2 өлешендә каралган максатларда эзерләү рәхсәт ителә.

6. Территорияне планлаштыру проекты, Россия Федерациясә Шәһәр төзелеше кодексының 41 статьясындагы 5 өлешендә каралган очрактардан тыш, территорияне межаллау проекты эзерләү өчен нигез булып тора.

7. Территорияне планлаштыру проекты, өлеге статьяның 5 өлешендә каралган очрактардан тыш, территорияне межаллау проекты эзерләү өчен нигез булып тора. Территорияне межаллау проекты эзерләү территорияне планлаштыру проекты составында яисә аерым документ рәвешендә башкарыла.

Статья 16. Территорияне планлаштыру буенча документлар эзерләү тәртибе.

1. Территорияне планлаштыру буенча документларны эзерләү турындагы карарлар, Россия Федерациясә Шәһәр төзелеше кодексының 45 статьясындагы 1.1 һәм 12.12 өлешләрендә күрсәтелгән очрактардан тыш, башкарма хакимиятнең вәкаләтле федераль органнары, Россия Федерациясә субъектының башкарма хакимияте органнары, жирле үзидарә органнары тарафыннан кабул ителә.

Территорияне планлаштыру буенча документларны, Россия Федерациясә Шәһәр төзелеше кодексының 45 статьясындагы 2 - 4.2 һәм 5.2 өлешләрендә күрсәтелгән очрактардан тыш, жирлек территориясенә карата эзерләү турындагы карар, күрсәтелгән органнар инициативасы буенча яисә физик яки юридик затларның территорияне планлаштыру буенча документлар эзерләү турындагы тәкъдимнәре нигезендә жирле үзидарә органы тарафыннан кабул ителә. Территорияне планлаштыру буенча документларны Россия Федерациясә Шәһәр төзелеше кодексының 45 статьясындагы 1.1 өлешендә күрсәтелгән кызыксынган затлар эзерләгән очракта, жирле үзидарә органы тарафыннан территорияне планлаштыру буенча документлар эзерләү турында Карар кабул итү таләп ителми.

2. Күрсәтелгән карар муниципаль хокукый актларны, башка рәсми мәгълүматны рәсми бастырып чыгару өчен билгеләнгән тәртиптә, мондый карар кабул ителгән көннән өч көн эчендә басылып чыгарга тиеш һәм жирлекнең рәсми сайтында (жирлекнең рәсми сайты булган очракта) «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә урнаштырыла.

3. Территорияне планлаштыру буенча документлар эзерләү турындагы карар басылып чыккан көннән башлап, физик яки юридик затлар жирле үзидарә органына территорияне планлаштыру буенча документларны эзерләү тәртибе, сроклары һәм эчтәлегә турында үз тәкъдимнәрен тапшырырга хокуклы.

4. Территорияне планлаштыру буенча документларның составы һәм эчтәлегә Россия Федерациясә Шәһәр төзелеше кодексы таләпләренә туры килергә тиеш, территориянең спецификасын һәм капитал төзелеш объектларын планлаштыруны исәпкә алып, территорияне планлаштыру буенча документларны эзерләү биремдә аныкланчак.

5. Территорияне планлаштыру буенча документларны эзерләү жирле үзидарә органнары тарафыннан мөстәкыйль рәвештә, күрсәтелгән органнарга караган муниципаль (бюджет яисә автоном) учреждениеләр яисә алар тарафыннан дөүләт һәм муниципаль ихтыяжларны тәэмин итү өчен товарлар,

эшләр, хезмәт күрсәтүләр сатып алу өлкәсендә контракт системасы турында Россия Федерациясе законнары нигезендә төзелгән дәүләт яки муниципаль контракт нигезендә жәлеп ителә, ягъни Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 45 статьясындагы 1.1 өлешендә каралган очрактардан тыш.

Территорияне планлаштыру буенча, шул исәптән федераль әһәмияттәге объектларны, региональ әһәмияттәге объектларны, жирле әһәмияттәге объектларны урнаштыруны күздә тоткан документларны әзерләү физик яки юридик затлар тарафыннан аларның акчалары хисабына гамәлгә ашырылырга мөмкин.

6. Территорияне планлаштыру проектлары һәм территорияне ыланлау проектлары расланганчыга кадәр жәмгыять фикер алышуларында яисә гавами тыңлауларда мәжбүри каралырга тиеш. Территорияне планлаштыруның күрсәтелгән проектына һәм (яисә) территорияне ыланлау проектына аларның аерым өлешләрен раслау юлы белән үзгәрешләр кертелгән очракта, ижтимагый фикер алышулар яисә гавами тыңлаулар мондый раслана торган өлешләргә карата үткәрелә

Территорияне планлаштыру проекты һәм территорияне ыланлау проекты буенча ижтимагый фикер алышулар яисә гавами тыңлаулар Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 43 статьясындагы 12 өлешендә һәм 45 статьясындагы 22 өлешендә каралган очрактарда, шулай ук территорияне планлаштыру проекты һәм территорияне ыланлау проекты түбәндәгеләргә карата әзерләнгән очракта үткәрелми:

1) жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләре приаэродром территориясендә билгеләнгән күчәмсез милек объектларыннан файдалануның чикләүләренә туры килгән очракта;

2) бакчачылык яисә яшелчәчелек белән шөгыльләнү өчен коммерциягә карамаган бакчачылык ширкәтенә бирелгән жир кишәрлеге чикләрендәге территорияләр;

3) урман фонды жирләре чикләрендә линия объектларын урнаштыру территорияләре.

7. Территорияне планлаштыру проекты һәм территорияне ыланлау проекты буенча ижтимагый фикер алышулар яисә гавами тыңлаулар, Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 46 статьясы нигезләмәләрен исәпкә алып, 5.1 статьясында билгеләнгән тәртиптә уздырыла.

8. Ижтимагый фикер алышулар яисә гавами тыңлаулар нәтижәләре турында бәяләмә басылып чыккан көнгә кадәр аларны уздыру турында муниципаль берәмлек халкына хәбәр иткән көннән алып муниципаль берәмлек уставы һәм (яисә) муниципаль берәмлек вәкиллеке органының норматив хокукый акты белән билгеләнә һәм кимендә бер айдан һәм өч айдан артыграк була алмый.

9. Район башлыгы, территорияне планлаштыру проекты, территорияне межалау проекты буенча жәмәгәтчелек фикер алышуларының яки ачык тыңлауларының беркетмәсен исәпкә алып, территорияне планлаштыру буенча документларны раслау турында Карар кабул итә яки мондый документацияне кире кага һәм аны ижтимагый фикер алышулар һәм гавами тыңлаулар нәтижәләре турында бәяләмә бастырылганнан соң егерме эш көненнән дә соңга калмыйча эшләп бетерүгә жибәрә, ә Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 46 статьясы нигезендә жәмәгәть тыңлаулары яисә гавами тыңлаулар үткәрелмәгән очракта, Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 46 статьясындагы 4 өлешендә күрсәтелгән срокта.

10. Территорияне планлаштыру буенча расланган документация (территорияне планлаштыру проектлары һәм территорияне межалау проектлары) муниципаль хокукий актларны, башка рәсми мәгълүматны рәсми бастырып чыгару өчен билгеләнгән тәртиптә, әлеге документлар расланганнан соң жиде көн эчендә бастырып чыгарылырга тиеш һәм муниципаль берәмлекнең рәсми сайтында («Интернет»мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә) урнаштырыла.

11. Дәүләт яки муниципаль ихтыяжлар өчен жир кишәрлекләре алу рөхсәт ителә торган федераль әһәмияттәге объектларны, региональ әһәмияттәге объектларны яки жирле әһәмияттәге объектларны урнаштыруны күздә тоткан территорияне планлаштыру проекты, Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 45 статьясындагы 22 өлешендә каралган очрактан тыш, дәүләт хакимияте органы яисә жирле үзидарә органы белән расланганчы, дәүләт яки муниципаль ихтыяжлар өчен жир кишәрлекләрен алу турында карарлар кабул итүгә вәкаләтле орган белән килештерелергә тиеш. Территорияне дәүләт хакимиятенең күрсәтелгән органы яисә жирле үзидарә органы белән килештерү предметы әлеге проектта каралган федераль әһәмияттәге объектларны, төбәк әһәмиятендәге объектларны яки жирле әһәмияттәге объектларны урнаштыру планлаштырыла торган зоналар чикләрен планлаштыру зоналары чикләрен планлаштыру проекты булып тора.

12. Федераль әһәмияттәге объектны, төбәк әһәмиятендәге объектны, муниципаль районның жирле әһәмияттәге объектны урнаштыру максатларында яисә жирлек, шәһәр округы чикләрендә башка объект урнаштыру максатларында эзерләнгән территорияне планлаштыру буенча документлар, аны раслау федераль башкарма хакимиятнең вәкаләтле органы, Россия Федерациясе субъекты башкарма хакимиятенең вәкаләтле органы, муниципаль районның жирле үзидарә органы тарафыннан гамәлгә ашырыла, аны раслаганчы, мондый жирлек башлыгы белән килештерелергә тиеш, Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 45 статьясындагы 22 өлешендә каралган очрактан тыш. Әлеге объектларны шәһәр төзелеше регламентларын (сызыклы объектлардан тыш) үтәү өлешендә планлаштырыла торган жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләренә (әлеге объектларны урнаштыру планлаштырыла торган территорияне зоналар өчен билгеләнгән, шулай ук әлеге объектларны халык өчен коммуналь, транспорт, социаль инфраструктура объектлары белән тәмин итүнең факттагы күрсәткечләрен һәм әлеге объектларның территорияле үтемләгә факттагы күрсәткечләрен саклап калуны тәмин итү Килештерү предметы булып тора.

Территорияне планлаштыру буенча күрсәтелгән документация алынганнан соң унбиш эш көне эчендә жирлек башлыгы мондый документацияне раслауга, мондый документацияне килештерүгә яки аны килештерүдән баш тартуға вәкаләтле органга жибәрә.

13. Федераль әһәмияттәге линияле объектны, региональ әһәмияттәге линияле объектны, жирле әһәмияттәге линияле объектны, линияле объектны, территорияне планлаштыруның расланган проекты нигезендә гамәлдәге линияле объектны яки линияле объектларны реконструкцияләү кирәк булган очракта, мондый линияле объектны яки линияле объектларны реконструкцияләү күрсәтелгән территорияне планлаштыру проекты нигезендә гамәлгә ашырылырга мөмкин (гамәлдәге линияле объектны яки линияле объектларны мондый реконструкцияләү өчен территорияне планлаштыру проектын эшләү таләп ителми торган очрактан тыш). Бу чакта территорияне планлаштыру буенча күрсәтелгән проект дәүләт хакимияте органы яисә, Россия

Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 45 статьясындагы 22 өлешендә каралган очрактан тыш, федераль әһәмияттәге линия объекттын, региональ әһәмияттәге линия объекттын, җирле әһәмияттәге линия объекттын, җирле әһәмияттәге линия объекттын төзү, реконструкцияләү планлаштырылуға бәйле рәвештә реконструкцияләнергә тиешле гамәлдәге линия объекты яисә линия объектлары территориясен планлаштыру проектына раслауга вәкаләтле җирле үзидарә органы белән килештерелергә тиеш. Мондый килештерүнең предметы булып гамәлдәге линия объекттын яисә федераль әһәмияттәге линия объекттын планлаштыру, реконструкцияләү, региональ әһәмияттәге линия объекттын, җирле әһәмияттәге линия объекттын планлаштыру проектында каралган планлаштырылган планлаштырылган урнаштыру зоналарының яисә линия объектларының чикләре тора. Территорияне планлаштыру проектына мондый килештерү срогы күрсәтелгән дәүләт хакимияте органына яисә җирле үзидарә органына кергән көннән алып унбиш эшчедән артып китә алмый. Шушы унбиш эш көне узганнан соң күрсәтелгән органнар федераль әһәмияттәге линия объекттын, региональ әһәмияттәге линия объекттын, җирле әһәмияттәге линия объекттын планлаштыру, реконструкцияләү максатларында территорияне планлаштыру проектына раслауга вәкаләтле дәүләт хакимияте органына яисә җирле үзидарә органына тапшырылмаган очракта, территорияне планлаштыруның әлеге проектына карата әлеге каршы килү килештерелгән дип санала.

14. Линияле объектны төзүне, реконструкцияләүне күздә тоткан территорияне планлаштыру проектына үзгәрешләр кертелгән очракта, линияле объект һәм (яки) линияле объект составына керүче башка капитал төзелеш объекттын планлаштырылган урнаштыру зонасы мәйданын ун процентка арттыру яисә киметү белән бәйле үзгәреш өлешендә, әлеге объектларны планлаштырыла торган урнаштыру зоналары чикләрен төгәлләштерү зарурлыгына бәйле рәвештә, әлеге объектларны урнаштыру зоналары чикләрен төгәлләштерү зарурлыгына бәйле рәвештә, линияле объект һәм (яки) башка капитал төзелеш, Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 45 статьясындагы 12.7 һәм 12.12 өлешләре нигезендә, үзгәрешләр кертү территорияләрне планлаштыру проектында каралган планлаштыру карарларына, шулай ук Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 45 статьясындагы 12.4 өлеше нигезендә, шартлы рәвештә, килештерүгә үзгәрешләр кертү таләп ителми, "үзгәрешләр кертү территорияне планлаштыру проекты белән каралган планлаштыру карарларына йогынты ясамаячак һәм дәүләт яки муниципаль ихтыяжлар өчен җир кишәрлекләрен һәм (яки) аларда урнашкан күчмәсез милек объектларын тартып алу зарурлыгына китерәчәк.

15. Территорияне планлаштыру проекты, урнаштыру өчен дәүләт яисә муниципаль ихтыяжлар өчен җир кишәрлекләре алу рәхсәт ителә торган федераль әһәмияттәге объектларны, региональ әһәмияттәге объектларны яисә җирле әһәмияттәге объектларны урнаштыру каралган, физик яисә юридик затларга, дәүләт хакимияте органнарына яисә җирле үзидарә органнарына караган яисә әгәр әлеге проектны раслаган көннән алып алты ел эчендә территорияне планлаштыру дәүләт яисә муниципаль ихтыяжлар өчен мондый җир кишәрлекләрен тартып алу турында карар кабул ителмәгән булса, бирелгән җир кишәрлекләрендә мондый объектларны урнаштыру планлаштырыла торган зоналары чикләрен билгеләү өлешендә эшләми.

6 бүлек. Жир кишәрлеклөрөн резервлау һәм алу.

Статья 17. *Муниципаль ихтыяжлар өчен жирләрне резервлау.*

1. Жир кишәрлекләре милекчеләренә, жирдән файдаланучыларның, жир хужаларының, жир кишәрлеклөрөн арендага алучыларның хокуклары муниципаль ихтыяжлар өчен жирләрне резервлауга бәйле рәвештә чикләнәргә мөмкин.

2. Муниципаль ихтыяжлар өчен жирләрне резервлау жир законнарында каралган очракларда, ә муниципаль милектәге һәм гражданның һәм юридик затларга бирелмәгән жирләрдә, шулай ук инженерлык, транспорт һәм социаль инфраструктура объектларын, оборона һәм иминлек объектларын урнаштыруга, махсус сакланылучы табигать территорияләрен төзүгә, сусаклагычлар һәм башка ясалма су объектлары, инфраструктура объектлары, махсус икътисадый зона объектларына урнаштыру планында һәм аңа яқын территорияне тиешле матди-техник жиһазлауда каралган очракларда гамәлгә ашырыла. Жирләрне резервлау жир асты байлыкларыннан файдалану максатлары өчен кирәкле жир кишәрлекләренә карата да гамәлгә ашырылырга мөмкин.

3. Жирләр муниципаль ихтыяжлар өчен өч елдан да артык булмаган вакытка резервланырга мөмкин. Муниципаль милектәге һәм гражданның һәм юридик затларга бирелмәгән, диңгез транспорты, эчке су транспорты, тимер юл транспорты, һава транспорты (шул исәптән һава хәрәкәтен оештыруның бердәм системасы объектлары), транспорт-күчеп утыру төеннәре һәм метрополитен объектларын төзү һәм реконструкцияләү, федераль әһәмияттәге автомобиль юлларын, региональ әһәмияттәге, муниципальәра әһәмияттәге, жирле әһәмияттәге һәм дәүләт яисә муниципаль әһәмияттәге башка линия объектларын төзү һәм реконструкцияләү өчен егерме елга кадәр вакытка резервлау рәхсәт ителә.

4. Дәүләт яисә муниципаль ихтыяжлар өчен жирләрне резервлау тәртибе Россия Федерациясә Хөкүмәте тарафыннан билгеләнә.

Статья 18. *Муниципаль ихтыяжлар өчен жир кишәрлеклөрөн алу.*

1. Жирле әһәмияттәге объектларын төзү, реконструкцияләү максатларында муниципаль ихтыяжлар өчен жир кишәрлекләрен алу, әгәр күрсәтелгән объектлар территорияль планлаштыруның расланган документлары һәм территорияне планлаштыруның расланган проектлары белән каралган булса, рәхсәт ителә.

2. Муниципаль ихтыяжлар өчен алына торган жир кишәрлекләре өчен түләү күләме, дәүләт милкендәге яисә муниципаль милектәге һәм тартып алына торган жир кишәрлекләренә алмашка хосусый милеккә тапшырыла торган жир кишәрлекләренә базар бәясе, дәүләт милкендәге яисә муниципаль милектәге жир кишәрлекләре урынына алына торган хокукларның базар бәясе, «Россия Федерациясендә бәяләү эшчәнлегә турында» 1998 елның 29 июлендәге 135-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә, жир законнарында билгеләнгән үзенчәлекләренә исәпкә алып билгеләнә.

3. Жир кишәрлекләрен һәм (яисә) аларда урнашкан күчәмсез мөлкәт объектларын алар өчен милекчегә каплау яки башка күчәмсез мөлкәткә алмаштыру юлы белән тартып алуны күздә тоткан күчәмсез мөлкәтне тартып алу турындагы килешүгә сатып алу яки сату-алу турындагы гражданның законнары кагыйдәләре кулланыла.

Статья 19. *Гавами сервитутларны билгеләү.*

1. Гавами сервитут Россия Федерациясе Жир кодексының 39.38 статьясында каралган вәкаләтле башкарма хакимият органы яки жирле үзидарә органы карары белән гавами сервитут билгеләү турындагы үтенечнамә нигезендә (Россия Федерациясе Жир кодексының 39.39 статьясы) билгеләнә.

2. Дәүләт милкендәге яисә муниципаль милектәге жир кишәрлегенә карата сервитут билгеләү турындагы килешү граждан законнарында, Россия Федерациясе Жир кодексында, башка федераль законнарда билгеләнгән очрактарда һәм, аерым алганда, түбәндәге очрактарда төзелә:

1) жир кишәрлегеннән рөхсәт ителгән файдалануга комачауламый торган линия объектларын, элемент корылмаларын, махсус мәгълүмат билгеләрен һәм яклау корылмаларын урнаштыру;

2) тикшеренү эшләрен башкару;

3) жир асты байлыкларыннан файдалануга бәйле эшләр алып бару.

3. Россия Федерациясе Жир кодексының 39.37 статьясындагы 1, 3 һәм 4 бүлекләрендә каралган максатларда гавами сервитут чикләре объектларны планлаштырып урнаштыру зоналары чикләре белән территорияне планлаштыру документлары нигезендә, ө инженерлык корылмаларын, автомобиль юлларын, тимер юлларны урнаштыру өчен территорияне планлаштыру документларын эшләү таләп ителмәгән очракта, тиешле саклау зоналары күләмнәреннән артмаган чикләрендә билгеләнә.

Гавами сервитутларның эш итү зоналарының чикләре шулай ук жир кишәрлекләренең һәм күчәмсез мөлкәтнең башка объектларының дәүләт кадастр исәбе документларында күрсәтелә.

4. Гавами сервитут, Россия Федерациясе Жир кодексының 23 статьясындагы 7 пункты нигезләмәләрен һәм түбәндәге чикләүләргә исәпкә алып, гавами сервитут билгеләү турында үтенечнамәдә күрсәтелгән срокка билгеләнә:

1) Россия Федерациясе Жир кодексының 39.37 статьясындагы 1, 3 һәм 4 пунктчаларында каралган максатларда гавами сервитут билгеләнгән очракта ун елдан алып кырык тугыз елга кадәр;

2) Россия Федерациясе Жир кодексының 39.37 статьясындагы 2 пунктчасында каралган максатларда федераль, региональ яисә жирле өһәмияттәге транспорт инфраструктурасы объектларын төзү, реконструкцияләү, ремонтлау;

3) Россия Федерациясе Жир кодексының 39.37 статьясындагы 5 пунктында каралган максатларда гавами сервитут билгеләнгән очракта бер елдан да артык булмаган вакытка.

Статья 20. *Шәһәр төзелеше регламентлары билгеләнмәгән гомуми файдаланудагы территорияләрдән һәм жир кишәрлекләреннән файдалану.*

1. Шәһәр төзелеше регламентлары аларга карата билгеләнми торган гомуми файдаланудагы территорияләрдән һәм жир кишәрлекләреннән файдалану аларның кануннар нигезендә билгеләнүе белән билгеләнә.

2. Әлмәт муниципаль районының «Кичүчат авыл жирлегенә» муниципаль берәмлеге территориясен шәһәр төзелешен зоналаштыру картасында, территориаль зоналардан тыш, түбәндәгеләр чагылдырылырга мөмкин:

1) шәһәр төзелеше регламентлары Россия Федерациясе законнары нигезендә билгеләнә торган территорияләр, жир кишәрлекләре;

2) шәһәр төзелеше регламентлары - махсус сакланылучы табигать территорияләре жирләре, башка жирләр кулланылмый торган жирләр (территорияләр).

3. Әлеге статьяның 2 өлешендә күрсәтелгән территорияләренә, жир кишәрлекләрен шәһәр төзелешен зоналаштыру картасында кире алу территорияне планлаштыру документларын эшләү зарурлыгын күздә тотып, алар түбәндәгеләр:

- кызыл линияләренә теркәү, билгеләү, үзгәртү юлы белән күрсәтелгән территорияләренә, жир участкаларының, шул исәптән гомуми файдаланудагы территорияләренә хокукый статусы тәэмин ителәчәк;

- күрсәтелгән территорияләренә, жир участкаларының төрле өлешләрен билгеләчәкләр.

7 бүлек. Йомгаклау нигезләмәләре.

Статья 21. Әлеге Кагыйдәләргә үзгәрешләр кертү тәртибе.

1. Әлеге Кагыйдәләренә үзгәрүе шәһәр төзелешен зоналаштыру картасының, шәһәр төзелеше регламентларының яки әлеге Кагыйдәләр текстының теләсә нинди үзгәрешләре дип санала.

2. Әлеге Кагыйдәләргә үзгәрешләр кертү турындагы мәсьәләне карау өчен түбәндәгеләр нигез була:

- жирлекнең генераль планына, муниципаль районны территориаль планлаштыру схемасына үзгәрешләр кертү нәтижәсендә барлыкка килгән жирләрдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләренә, муниципаль районны территориаль планлаштыру схемасының туры килмәве;

- Россия Федерациясә Хөкүмәте тарафыннан вәкаләт бирелгән федераль башкарма хакимият органынан Россия Федерациясә законнарында билгеләнгән срокларда үтәү өчен мәжбүри рәвештә керү, жир асты байлыкларынан файдалану һәм жирлектә төзелеш алып бару кагыйдәләрендә кертелгән күчәмсез милек объектларынан файдалануны чикләү очрақларын бетерү турында күрсәтмәләр;

- территориаль зоналарның чикләрен үзгәртү, шәһәр төзелеше регламентларын үзгәртү турында тәкъдимнәр керүне;

- территорияләрдән, мәдәни мирас объектлары территорияләренән файдалануның махсус шартлары булган зоналар чикләренә урнашу урыны турында белешмәләренә шәһәр төзелешен зоналаштыру картасында чагылдырылган, Бердәм дәүләт күчәмсез мөлкәт реестрында күрсәтелгән зоналар, территорияләр чикләренә урнашу урыны тасвирламасына ия булмавы;

- федераль, региональ һәм жирле әһәмияттәге истәлекле урыннар территорияләренән файдалануның махсус шартлары булган зоналар чикләрендә тулысынча яисә өлешчә урнашкан жир кишәрлекләренән һәм капитал төзелеш объектларынан файдалануның күчәмсез мөлкәт объектларынан мондый зоналар, территорияләр чикләрендә файдалану чикләүләренә шәһәр төзелеше регламентында билгеләнгән чикләүләренә туры килмәве;

- территориядән файдалануның махсус шартлары булган зоналарны билгеләү, үзгәртү, туктату, мәдәни мирас объекты территориясә чикләрен, федераль әһәмияттәге тарихи жирлек территориясен, региональ әһәмияттәге тарихи жирлек территориясен билгеләү, үзгәртү;

- территорияне комплекслы үстерү турында карар кабул итү.

3. Әлеге кагыйдәләргә үзгәрешләр керту турында тәкъдимнәр комиссиягә жиберелә:

- федераль башкарма хакимият органнары, әгәр әлеге кагыйдәләр федераль әһәмияттәге капиталъ төзелеш объектларының эшләвенә, урнашуына комачауларга мөмкин булган очрақларда;

- Татарстан Республикасы башкарма хакимияте органнары, әгәр әлеге кагыйдәләр региональ әһәмияттәге капиталъ төзелеш объектларының эшләвенә, урнашуына комачауларга мөмкин булган очрақларда;

- Әлмәт муниципаль районы жирле үзидарә органнары, әгәр әлеге кагыйдәләр муниципаль районның жирле әһәмияттәге капиталъ төзелеш объектларының эшләвенә, урнашуына комачаулык итә алсалар, Әлмәт муниципаль районының жирле үзидарә органнары;

- әгәр жирлекнең тиешле территориясендә, шәһәр округы территориясендә, торак пунктара территорияләрдә жирдән файдалану һәм төзелеш алып баруны жайга салу тәртибен камилләштерергә кирәк булган очрақларда жирле үзидарә органнары тарафыннан;

- физик яки юридик затлар тарафыннан әлеге Кагыйдәләрне куллану нәтижәсендә жир кишәрлекләре һәм капиталъ төзелеш объектлары нәтижәле файдаланылмаса, аларга хокукка ия булучыларга зыян килә, капиталъ төзелеш объектларының һәм жир кишәрлекләренең бәясе кими, гражданның һәм аларның берләшмәләренең хокуклары һәм законлы мәнфәгатьләре гәмәлгә ашырылмый, физик яки юридик затлар инициативалы рәвештә йә, әгәр дә әлеге Кагыйдәләрне куллану нәтижәсендә, жир кишәрлекләре һәм капиталъ төзелеш объектлары нәтижәле файдаланылмый, аларга зыян килә, капиталъ төзелеш объектлары һәм жир кишәрлекләре бәясе кими, гражданның һәм аларның берләшмәләренең хокуклары һәм законлы мәнфәгатьләре;

- территорияне комплекслы үстерү турында Россия Федерациясе Хөкүмәте кабул иткән карарны гәмәлгә ашыруны тәэмин итүче башкарма хакимиятнең вәкаләтле федераль органы яисә Россия Федерациясе тарафыннан төзелгән һәм Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан кабул ителгән карарларны гәмәлгә ашыруны тәэмин итүче юридик зат;

- территорияне комплекслы үстерү турында Карар кабул иткән Россия Федерациясе субъекты дәүләт хакимиятенең иң югары башкарма органы, жирле үзидарә органы, Россия Федерациясе субъекты тарафыннан төзелгән һәм Россия Федерациясе субъекты тарафыннан кабул ителгән территорияне комплекслы үстерү турындагы карарны гәмәлгә ашыруны тәэмин итүче юридик зат яисә территорияне комплекслы үстерү турында карарны гәмәлгә ашыру максатларында территорияне комплекслы үстерү турында шартнамә төзелгән зат.

4. Жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләре Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 31 статьясындагы 3.1 өлешә нигезендә жирлек, шәһәр округы территорияләрендә федераль әһәмияттәге объектларны, региональ әһәмияттәге объектларны, муниципаль районның жирле әһәмияттәге объектларны (линияле объектлардан тыш) территориаль планлаштыру документларында каралган объектларны (линияле объектлардан тыш) урнаштыру мөмкинлегә тәэмин ителмәгән очрақта, башкарма хакимиятнең вәкаләтле федераль органы, Россия Федерациясе субъекты башкарма хакимиятенең вәкаләтле органы, Россия Федерациясе субъекты башкарма хакимиятенең вәкаләтле органы, муниципаль районның жирле үзидарә вәкаләтле органы әлеге объектларны урнаштыруны тәэмин итү максатларында

жирдөн файдалану һәм төзелеш кагыйдэләренә үзгәрешләр кертү турындагы таләпне жирлек башлыгына, шәһәр округы башлыгына жиһәрәләр.

5. 3 пунктларда каралган очрақларда жирдөн файдалану һәм төзелеш кагыйдэләренә үзгәрешләр кертү максатларында - Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 33 статьясындагы 2 өлеше һәм 3.1 өлеше буенча, шулай ук конкрет территорияль зона өчен шәһәр төзелеше Регламентында билгеләнгән рөхсәт ителгән куллану төрләрен бер тапқыр үзгәрткән очрақта, капитал төзелеш объектларын һәм (яки) рөхсәт ителгән бер яки берничә чик параметрларын үзгәртмичә, капитал төзелеш объектларын төзү, үзгәртеп коруның рөхсәт ителгән чик параметрларын үзгәртмичә һәм (яисә) рөхсәт ителгән капитал төзелеш объектларын бер яки берничә чик параметрларын үзгәртмичә, рөхсәт ителгән, конкрет территорияль зона өчен шәһәр төзелеше регламенты белән билгеләнгән, ижтимагый фикер алышулар яисә ачык тыңлаулар уздыру, жирдөн файдалану һәм төзелеш кагыйдэләренә үзгәрешләр кертү турында проект эзерләү турында Карар кабул итү турында хәбәр бастырып чыгару һәм Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 33 статьясындагы 4 өлешендә каралган Комиссия бәяләмәсе таләп ителми.

6. Территорияләрне комплекслы үстерү турындагы карарны гамәлгә ашыру максатларында жирдөн файдалану һәм төзелеш кагыйдэләренә үзгәрешләр кертелгән очрақта, шул исәптән Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 30 статьясындагы 5.2 өлеше нигезендә, мондый үзгәрешләр, аны комплекслы үстерү максатларында территорияне планлаштыру проекты расланганнан соң, туксан көннән дә соңга калмыйча, кертелергә тиеш.

7. Комиссия жирдөн файдалану һәм төзелеш кагыйдэләренә үзгәрешләр кертү турындагы тәкъдим кәргән көннән алып егерме биш көн эчендә бәяләмә эзерли, анда жирдөн файдалану һәм төзелеш кагыйдэләренә кәргән үзгәрешләр нигезендә үзгәрешләр кертү яки мондый тәкъдимне кире кагу сәбәпләрен күрсәтеп, кире кагу турында тәкъдимнәр тупланган һәм бу бәяләмәне район башлыгына жиһәрә.

8. Шәһәр яны территориясендә билгеләнгән күчемсез милек объектларынан файдалану чикләренә туры китерүне күздә тоткан жирдөн файдалану һәм төзелеш кагыйдэләренә үзгәрешләр кертү турындагы закон проекты комиссия тарафыннан каралырга тиеш түгел.

9. Район башлыгы, комиссия Бәяләмәсендә булган тәкъдимнәренә исәпкә алып, егерме биш көн эчендә жирдөн файдалану һәм төзелеш кагыйдэләренә үзгәрешләр кертү турында яки әлегә кагыйдәләргә үзгәреш кертү турында тәкъдимне кире кагу турында карар кабул итә һәм мондый карарның күчәрмәсен мөрәжәгать итүчеләргә жиһәрә.

10. Жирдөн файдалану һәм төзелеш кагыйдэләренә үзгәрешләренә раслау жирле үзидарәнең вәкиллекле органы тарафыннан гамәлгә ашырыла, жирдөн файдалану һәм төзелеш кагыйдэләренә үзгәрешләр кертү турындагы проект жирле үзидарәнең вәкиллекле органы утырышында якындагы утырыштан соң килүче утырышны уздыру көннән дә соңга калмыйча каралырга тиеш.

11. Жирле үзидарә органына Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 55.32 статьясындагы 2 өлешендә күрсәтелгән дәүләт хакимияте башкарма органынан, вазыйфаи заттан яисә жирле үзидарә органынан үз белдекләре белән төзелешне ачыклау турында хәбәрнамәләр кәргән көннән алып, жирдөн файдалану һәм төзелеш кагыйдэләренә мондый төзелеш урнашкан территорияль зонага карата, жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларынан рөхсәт ителгән файдалану төрен һәм капитал төзелеш объектларынан рөхсәт ителгән файдалану төрен билгеләүне күздә

тоткан үзгәрешләр кертү рөхсәт ителми, мондый төзелешнең рөхсәт ителгән төре һәм мондый корылманың параметрлары рөхсәт ителгән төзелеш, реконструкцияләүнең рөхсәт ителгән иң чик параметрларын, аны сүткәнчегә кадәр яисә билгеләнгән таләпләргә туры китергәнчегә кадәр, әлеге хәбәрнамәне карау нәтижәләре буенча җирле үзидарә органы тарафыннан дөүләт хакимиятенең башкарма органына, вазыйфаи затка, дөүләт учреждениесенә яисә җирле үзидарә органына яисә җирле үзидарә органына җибәрелгән очрактан тыш, Капиталь төзелеш объектларының рөхсәт ителгән төзелешенең, үзгәртеп коруның иң чик параметрларын, алар Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 55.32 статьясындагы 2 өлешендә күрсәтелгән һәм әлеге хәбәрнамә алынган, үз белдекләре белән төзелгән билгеләр булуның рөхсәтсез корылманы сүтү яисә аны билгеләнгән таләпләргә туры китерү турындагы дөгъва таләпләрен канәгатьләндерүдән баш тарту турында суд карары каралмавы яисә законлы көченә керүе турында хәбәрнамә җибәрелгән.

Статья 22. Кагыйдәләрне гамәлгә кертү турында.

1. Әлеге кагыйдәләр муниципаль хокукый актларны рәсми бастырып чыгару өчен билгеләнгән тәртиптә аларның рәсми басылып чыккан көненнән үз көченә керә.

Жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләренең расланган кагыйдәләре территорияль планлаштыруның федераль дөүләт мәгълүмат системасында күрсәтелгән Кагыйдәләрне раслаганнан соң ун көннән дө соңга калмыйча урнаштырылырга тиеш.

2. Кагыйдәләр зур юридик көчкә ия булган хокукый актларга каршы килми торган өлешендә гамәлдә.

II ӨЛЕШ. ШӘҺӘР ТӨЗЕЛЕШЕН ЗОНАЛАШТЫРУ КАРТАСЫ. ТЕРРИТОРИЯЛӘРНЕ КУЛЛАНУ ШАРТЛАРЫ БУЛГАН ЗОНАЛАР КАРТАЛАРЫ

8 бүлек. Шәһәр төзелешен зоналаштыру картасы.

Шәһәр төзелешен зоналаштыру картасында:

1) территорияль зоналар билгеләнде,
2) территориядән файдалануның махсус шартлары булган зоналар сайлап алынган;

3) гомуми файдаланудагы төп территорияләр (парклар, скверлар, бульварлар) һәм аларга карата шәһәр төзелеше регламентлары - махсус сакланылучы табигать территорияләре, урман фонды җирләре, су фонды җирләре, башкалар чагылдырылырга мөмкин.

Гомуми файдаланудагы төп территорияләргә һәм шәһәр төзелеше регламентлары билгеләнмәгән җирләргә карата әлеге Кагыйдәләрнең 13 бүлегендә күрсәтелгән билгеләнеш билгеләнергә мөмкин.

Статья 23. Әлмәт муниципаль районының «Кичүчат авыл җирлегенә» муниципаль берәмлегенең шәһәр төзелешен зоналаштыру картасы.

1. Әлмәт муниципаль районының « Кичүчат авыл җирлегенә» муниципаль берәмлегенең шәһәр төзелеше зонасын зоналаштыру картасы әлеге Кагыйдәләрнең составы булып тора, анда территорияль зоналар чикләре билгеләнә, шулай ук территорияләрне файдалануның аерым шартлары булган

зоналар чикләре, мәдәни мирас объектлары территорияләре чикләре күрсәтелә.

2. Территориаль зоналарның чикләре һәр жир участогының, жир законнары нигезендә, территорияль зоналар чикләрен кисеп чыгарга мөмкин булган жир кишәрлегеннән тыш, бер Территориаль зонага гына каравы таләпләренә җавап бирергә тиеш.

3. Шәһәр төзелешен зоналаштыру картасында территорияләрне файдалануның аерым шартлары булган зоналарның чикләре, мәдәни мирас объектлары территорияләре чикләре мәҗбүри рәвештә күрсәтелә. Күрсәтелгән зоналарның чикләре аерым карталарда күрсәтелә ала.

4. Территориаль зоналар чикләре исәпкә алып билгеләнә:

- бер территорияль зона чикләрендә гамәлдәге һәм планлаштырыла торган жир кишәрлекләрен куллану мөмкинлекләрен берләштерү;

Әлмәт муниципаль районының территорияль планлаштыру схемасы, Сәрән авыл жирлегенең генераль планы белән билгеләнгән функциональ зоналарны һәм планлаштырылган үсеш параметрларын билгеләү;

- Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексы белән билгеләнгән территорияль зоналар;

- территорияне планлаштыру һәм гамәлдәге жирдән файдалану;

- территорияль планлаштыру документлары һәм территорияне планлаштыру документлары нигезендә төрле категорияләрдәге жирләрнең чикләрен үзгәртү планлаштырыла;

- чиктәш жир кишәрлекләрендә урнашкан капитал төзелеш объектларына зыян китерү мөмкинлеген булдырмау.

5. Территориаль зоналар чикләре түбәндәге очракларда билгеләнә::

- линияләренә магистральләр, урамнар, проездлар, разделяющим транспорт агымнары противоположных юнәлешләре

- жирлек чикләре турында;

- кызыл линияләр буенча;

- жир кишәрлекләре чикләре турында;

- табиғый объектларның табиғый чикләре;

- нигезләнгән башка чикләргә.

6. Территорияләрне файдалануның аерым шартлары булган зоналар чикләре, мәдәни мирас объектлары территорияләре чикләре Россия Федерациясе законнары нигезендә билгеләнә торган территорияль зоналар чикләренә туры килмәскә мөмкин.

7. Әлеге Кагыйдәләрнең II өлешендә санап үтелгән берничә өлешкә бүлеп бирелгән жир кишәрлекләренә, башка күчәмсез милек объектларына карата һәр карта буенча барлык шәһәр төзелеше регламентлары кулланыла.

8. Әлеге картада чагылдырылган мәгълүмат этаплап әзерләү һәм шәһәр төзелешен зоналаштыру карталарының фрагментларын кабул итүне исәпкә алып кулланыла.

9 бүлек. Территориядән файдалануның махсус шартлары булган зоналар картасы.

Территориядән файдалануның махсус шартлары булган зоналар картасы әлеге Кагыйдәләрнең состав график өлеше булып тора, аларда территориядән файдалануның махсус шартлары булган зоналар чикләре күрсәтелә. Әлеге карталарда чагылдырылган мәгълүмат:

- җитештерү һәм башка объектларның санитар-яклау зоналары;

- үлэт базларының санитар-яклау зоналары;
- нефть чыгару объектларының санитар-яклау зоналары;
- автомобиль юлларының һәм торбаүткәргечләрнең санитар өзелеше;
- инженерлык коммуникацияләренең сак зоналары;
- эчәргә яраклы су белән тәэмин итү чыганаclarын санитар саклау зоналары;
- суның санитар-яклау полосасы;
- су саклау зоналары, яр бие яклау зоналары һәм өске су объектларының яр бие полосалары;
- файдалы казылмалар ятмалары.

Статья 24. «Сәрән авыл җирлеге» муниципаль берәмлеге территориясеннән файдалануның аерым шартлары булган зоналар картасы.

«Әлмәт муниципаль районының «Сәрән авыл җирлеге» муниципаль берәмлеге территориясеннән файдалануның махсус шартлары булган зоналар картасы» 2 нче кушымтасы, анда сайлап алынган:

1. СанПиН 2.2.1/2.1.1.1200-03 «Санитар-яклау зоналары һәм предприятиеләрнең, корылмаларның һәм башка объектларның санитар-яклау зоналары», предприятиеләрнең анкета мәгълүматлары нигезендә билгеләнгән җитештерү объектларының һәм башка объектларның санитар-яклау зоналары.

2. Россия Федерациясе Авыл хужалыгы министрлыгының 2020 елның 26 октябрәндәге 626 номерлы боерыгы белән расланган Биологик калдыкларны күчерү, саклау, эшкәртү һәм утильләштерүнең Ветеринария кагыйдәләре нигезендә билгеләнгән үлэт базларының санитар-яклау зоналары.

3. СП 42.13330.2011 «Шөһәр төзелеше. Шөһәр һәм авыл җирлекләрен планлаштыру һәм төзү» нигезендә билгеләнгән автомобиль юлларының санитар аермалары.

4. Водоохранные Су саклау зоналары, яр бие яклау зоналары һәм өске су объектларының яр бие полосалары:

- Россия Федерациясе Су кодексы нигезендә алып барыла торган су объектларының Дәүләт реестрына кертелгән;
- размерлары Россия Федерациясе Су кодексының 6 һәм 65 статьяларында билгеләнгән.

5. СанПиН 2.1.4.1110-02 «Эчәр өчен билгеләнгән су белән тәэмин итү һәм суүткәргечләрнең санитар саклау зоналары» нигезендә билгеләнгән эчәргә яраклы су белән тәэмин итү чыганаclarының санитар саклау зоналары.

6. Файдалы казылмалар ятмаларының җир асты байлыкларыннан файдаланучылар мәгълүматлары нигезендә билгеләнгән чикләре.

Статья 25. Мәдәни мирас объектларын саклау шартлары буенча чикләүләренә гамәлдә булу зоналары картасы.

Мәдәни мирас объектларын саклау шартлары буенча чикләүләргә гамәлдә булган зоналар картасында мәдәни мирас объектларын саклау зоналары бирелергә мөмкин.

Мәдәни мирас объектларын саклау шартлары буенча чикләүләренә гамәлдә булу чикләре аларны эшләгән саен һәм аларга рәсми расланган документлар статусын бирү буенча тиешле карталарда теркәлә, аларга үзгәрешләр керту тәртибендә әлеге Кагыйдәләргә кертелә.

III ӨЛЕШ. ШӘҺӘР ТӨЗЕЛЕШЕ РЕГЛАМЕНТЛАРЫ.

10 бүлек. *Рәхсәт ителгән күчемсез милек төрләрә һәм параметрлары өлешендә шәһәр төзелеше регламентлары.*

Статья 26. *Шәһәр төзелешен зоналаштыру картасында билгеләнгән территорияль зоналар төрләрә*

Шәһәр төзелешен зоналаштыру картасында территорияль зоналарның түбәндәге төрләрә билгеләнде:

Билгеләмәләр	Территорияль зоналар исеме
ТОРАК ЗОНАЛАР	
Ж1	Шәхси торак төзелеше зонасы
Ж1П	Шәхси торак йортлар белән перспективалы төзелеш зонасы
ИЖТИМАГЫЙ-ЭШЛЕКЛЕ ЗОНАЛАР	
Д1	Күп функцияле ижтимагый-эшлекле төзелеш зонасы
Д1П	Ижтимагый-эшлекле перспективалы төзелеш зонасы
ЖИТЕШТЕРҮ ҺӘМ КОММУНАЛЬ ЗОНАЛАРЫ	
П4	IV класслы зыянлы житештерү-коммуналь объектлар зонасы
ИНЖЕНЕРЛЫК-ТРАНСПОРТ ИНФРАСТРУКТУРАСЫ ЗОНАСЫ	
Т1	Транспорт инфраструктурасы зонасы
Т2	Инженерлык инфраструктурасы зонасы
АВЫЛ ХУЖАЛЫГЫ БИЛГЕЛӘНЭШЕНДӨГЕ ЗОНА	
СХ1	Авил хужалыгы кулланышы зонасы
СХ2	Авил хужалыгы билгеләнешендәге объектларны урнаштыру зонасы
СХ3	Бакчачылык һәм дача участкалары зонасы
СХП	Авил хужалыгы билгеләнешендәге объектларны перспектив урнаштыру зонасы
РЕКРЕАЦИОН БИЛГЕЛӘНЭШТӨГЕ ЗОНАЛАР	
Р1	Рекреацион территорияләр зонасы
Р2	Табиғый ландшафт зонасы
МАХСУС БИЛГЕЛӘНЭШТӨГЕ ЗОНАЛАР	
СН1	Үләт базы зонасы
СН2	Махсус билгеләнештөге зона
СН3	Махсус билгеләнештөге яшелләндерү зонасы
СН4	Үләт базыннан чикләүләр зонасы

Шәһәр төзелеше регламентлары. Торак зоналар.

Торак зоналар күп катлы торак йортлар, кече һәм урта катлы торак йортлар, шәхси торак йортлар төзү өчен каралган.

Ж-1. Шәхси торак йортлар төзү зонасы.

Ж-1 шәхси торак төзелеше зонасы жириле әһәмияттәге минималь рәхсәт ителгән хезмәтләр жыелмасы белән аерым торучы һәм блокланган индивидуаль торак йортлардан (коттеджлар) торак районнарны формалаштыруның хокукый шартларын тәэмин итү өчен бүлеп бирелгән.

Жир кишәрлегеннән	Жир кишәрлегеннән рәхсәт ителгән	Код

рөхсәт ителгән файдалану төре исеме	файдалану төрен тасвирлау	
Жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан файдалануның рөхсәт ителгән төп төрләре		
Шәхси торак төзелеше өчен	Торак йортны (аерым урнашкан бинаның биеклеге егерме метрдан артмаган, биеклеге егерме метрдан артмаган, ул гражданның тарафыннан мөстәкыйль күчәмсез милек объектларына бүлү өчен билгеләнмәгән шундый бинада яшәүгә бәйлә булган көнкүреш һәм башка ихтыяжларны канәгатьләндерү өчен билгеләнгән бүлмәләрдән һәм бүлмәләрдән тора); авыл хужалыгы культураларын үстерү; индивидуаль гаражлар һәм хужалык корылмаларын урнаштыру	2.1
Шәхси ярдәмче хужалык алып бару өчен (йорт янындагы жир кишәрлеге)	Рөхсәт ителгән файдалану төрен тасвирлауда күрсәтелгән торак йортны 2.1 коды белән урнаштыру; авыл хужалыгы продукциясен житештерү; гараж һәм башка ярдәмче корылмалар урнаштыру; авыл хужалыгы терлекләрен тоту	2.2
Блокланган торак төзелеше	Күрше торак йортлары булган бер яисә берничә уртақ дивар (өч каттан да артмаган, берләштерелгән йортларның гомуми саны ун йорттан артмаган һәм аларның һәркайсы бер гаилә яшәү өчен билгеләнгән торак йортның гомуми диварына (гомуми диварга) күрше йорт яисә күрше йортлар белән бергә тоташмыйча, уртақ диварга (гомуми стеналарга) ия, аерым жир кишәрлегендә урнашкан һәм гомуми файдаланудагы территориягә чыгу мөмкинлеге бар (блокланган торак йортлар); декоратив һәм жимеш агачлары, яшелчә һәм жыләк культуралары үрчетү; индивидуаль гаражлар һәм башка ярдәмче корылмалар урнаштыру; спорт һәм балалар майданчыкларын, ял итү майданчыкларын төзекләндерү	2.3
Коммуналь хезмәтләр күрсәтү	Жылылык, жылылык, электр, газ белән тәэмин итә торган биналар һәм корылмалар урнаштыру, канализация суларын чыгару, күчәмсез милек объектларын (котельныйлар, су жыю	3.1.1

	корылмаларын, чистарту корылмаларын, насос станцияларен, суүткөргөчлөрне, электр үткөргөчлөрөн, трансформатор подстанцияларен, газүткөргөчлөрне, элемтө линияларен, телефон станцияларен, канализацияларне, стоянкаларны, гаражларны һәм остаханэләрне жыештыру һәм авария техникасына, кар жыю һәм эретү өчен кирәкле корылмаларны) чистарту һәм жыештыру	
Коммуналь хезмәтләр күрсәтүне тәэмин итүче оешмаларның административ биналары	Коммуналь хезмәтләр күрсәтелүгә бәйле рәвештә физик һәм юридик затларны кабул итү өчен билгеләнгән биналарны урнаштыру	3.1.2
Мәктәпкәчә, башлангыч һәм урта гомуми белем бирү	Мәгариф, мәктәпкәчә, башлангыч һәм урта гомуми белем бирү өчен билгеләнгән капитал төзелеш объектларын (балалар яслылар, балалар бакчалары, мәктәпләр, лицейлар, гимназияләр, сәнгать, музыка мәктәпләре, белем бирү түгәрәкләре һәм белем бирү эшчәнлеген гамәлгә ашыручы башка оешмалар, шул исәптән физик культура һәм спорт белән шөгыльләнү өчен билгеләнгән биналар, спорт корылмалары) урнаштыру	3.5.1
Жир кишәрлекләрен һәм капитал төзелеш объектларын шартлы рәвештә рөхсәт ителгән куллану төрләре		
Азкатлы күпфатирлы торак төзелеше	Азкатлы күп фатирлы йортларны урнаштыру (биекlege 4 катка кадәр булган күпфатирлы йортлар, мансардны да кертеп); эгер азкатлы күпфатирлы йортта мондый биналарның гомуми мәйданы 15% тан артмаса, спорт һәм балалар майданчыкларын, ял итү майданчыкларын төзекләндерү; төзелгән, төзелгән һәм төзелгән күп фатирлы йорт биналарында торак төзелешенә хезмәт күрсәтү объектларын урнаштыру.	2.1.1
Социаль хезмәт күрсәтү йорты	Картлар йортларын, балалар йортларын, йорт-ларын, йорт-жирсез гражданныр өчен куну пунктларын урнаштыру; күченеп килергә мәжбүр булганнарны,	3.2.1

	качаклар дип танылган затларны вакытлыча урнаштыру өчен капиталъ төзелеш объектларын урнаштыру	
Халыкка социаль ярдәм күрсәтү	Психологик һәм түләүсез юридик ярдәм хезмәтләре, социаль, пенсия һәм башка хезмәтләр (халыкны эш белән тәмин итү хезмәте, аз керемле гражданнырны туендыру пунктлары) өчен билгеләнгән биналарны социаль ярдәм күрсәтү һәм социаль яисә пенсия түләүләрен билгеләү мәсьәләләре буенча, шулай ук коммерциягә карамаган ижтимагый оешмалар: коммерциягә карамаган фондлар, хәйрия оешмалары, кызыксынулар буенча клублар урнаштыру өчен урнаштыру	3.2.2
Элемтә хезмәтләре күрсәтү	Почта, телеграф, шәһәрара һәм халыкара телефон элементәсе хезмәтләре күрсәтү пунктларын урнаштыру өчен билгеләнгән биналарны урнаштыру	3.2.3
Кунакханә хезмәте	Кунакханәләрне, шулай ук аларда вакытлыча яшәү өчен торак урыны бирүдән эшкурлык файдасын алу максатында кулланыла торган башка биналарны урнаштыру	4.7
Тулай торак	Гражданнырның эшләү, хезмәт итү яки укыту вакытында яшәү өчен билгеләнгән тулай торакларны урнаштыру өчен билгеләнгән биналарны урнаштыру, урнаштыру, урнаштыру рөхсәт ителгән куллану төре 4.7 коды белән каралган биналардан тыш	3.2.4
Көнкуреш хезмәте	Халыкка яисә көнкуреш хезмәтләре күрсәтү өчен билгеләнгән капиталъ төзелеш объектларын (вак ремонт, ателье, мунча, чөчтараш, химик чистарту, күмү бюролары) урнаштыру	3.3
Амбулатор-поликлиника хезмәте күрсәтү	Гражданнырға амбулатор-поликлиника медицина ярдәме күрсәтү өчен билгеләнгән капиталъ төзелеш объектларын урнаштыру (поликлиникалар, фельдшер пунктлары, сәламәтлек саклау пунктлары, ана һәм бала үзәкләре, диагностика үзәкләре, сөт кухнялары, кан донорлыгы станцияләре, клиник лабораторияләр)	3.4.1
Мәдәни-ял итү эшчәнлегә объектлары	Музейлар, күргәзмә заллары, сәнгать галереяләре, мәдәният йортлары, китапханәләр, кинотеатрлар һәм	3.6.1

	кинозаллар, театрлар, филармониялар, концерт заллары, планетарийлар урнаштыру өчен билгелэнгән биналарны урнаштыру	
Дини йолаларны тормышка ашыру	Дини йолалар һәм тантаналар башкару өчен билгелэнгән биналарны һәм корылмаларны (шул исәптән чиркәүләргә, соборларны, храмнарны, часовняларны, мәчетләргә, гыйбадәт кылу йортларын, синагогаларны) урнаштыру	3.7.1
Дини идарә һәм мәгариф	Дини затлар, дин әһелләре һәм дин әһелләре даими булу урыны өчен билгелэнгән биналарны дини хезмәт башкаруга бәйләп рәвештә, шулай ук хәйрия һәм дини белем бирү эшчәнлеген (монастырьлар, скитлар, руханилар йорты, якшәмбе һәм дини мәктәпләр, семинарияләр, дини училищелар) гамәлгә ашыру өчен урнаштыру	3.7.2
Амбулатор ветеринария хезмәте күрсәтү	Ветеринария хезмәтләре күрсәтү өчен билгелэнгән капитал төзелеш объектларын хайваннарны тотудан башка урнаштыру	3.10.1
Эшлекле идарә	Капитал төзелеш объектларын урнаштыру максаты: дәүләт яисә муниципаль идарә һәм хезмәтләр күрсәтү белән бәйләп булмаган идарә эшчәнлегенә объектларын урнаштыру, шулай ук оешмалар арасында сату вакытында товар тапшыруны таләп итмәгән алыш-бирешләр кылуны тәэмин итү, шул исәптән биржа эшчәнлегенә (банк һәм иминият эшчәнлегенән тыш)	4.1
Кибетләр	Сәүдә мәйданы 5000 кв. метрга кадәр булган товарларны сату өчен билгелэнгән капитал төзелеш объектларын урнаштыру	4.4
Банк һәм иминият эшчәнлегенә	Банк һәм иминият хезмәтләре күрсәтү торган оешмаларны урнаштыру өчен билгелэнгән капитал төзелеш объектларын урнаштыру	4.5
Жәмәгать туклануы	Жәмәгать туклануы урыннары (рестораннар, кафелар, ашханәләр, кабымлыклар, барлар) урнаштыру максатларында капитал төзелеш объектларын урнаштыру	4.6
Биналарда спорт белән шөгыльләнүне тәэмин	Биналарда һәм корылмаларда спорт клублары, спорт заллары, бассейннар,	5.1.2

итү	физкультура-савыктыру комплекслары урнаштыру	
Спорт белән шөгыйльләнү өчен майданчыклар	Ачык һавада спорт һәм физкультура белән шөгыйльләнү өчен майданчыклар урнаштыру (физкультура майданчыклары, йөгөрү юллары, спорт уеннары өчен кырлар)	5.1.3
Эчке төртипне тээмин итү	Эчке эшләр органнары, Росгвардия һәм коткару хезмәтләре, хәрбиләштерелгән Хезмәт булган капиталъ төзелеш объектларын әзерләү һәм әзерлектә тоту өчен кирәкле капиталъ төзелеш объектларын урнаштыру, производство биналарының бер өлеше булып торучы гражданныр оборонасы объектларыннан тыш	8.3
Хезмәт гаражлары	3.0, 4.0 кодлары белән каралган эшчәнлек төрләрен гамәлгә ашыру максатларында файдаланыла торган даими яки вакытлыча гаражларны, хезмәт автотранспортын саклау өчен тукталышларны урнаштыру, шулай ук гомуми файдаланудагы транспорт чараларын, шул исәптән депоны да, кую һәм саклау өчен	4.9
Элемтә	Элемтә, радиотапшырулар, телевидение объектларын, һава радиорелейлары, жир өсте һәм жир асты кабель элемтә линияләрен, радиофикация линияләре, антенна кырларын да кертеп, урнаштыру, элемтәнең кабель линияләрендә, спутник элемтәсе һәм телерадиотапшырулар инфраструктурасында көчәйтү пунктлары, элемтә объектларын урнаштыру, урнаштыру 3.1.1, 3.2.3 кодлар белән рөхсәт ителгән куллану төрләрен карап тоту каралган элемтә объектларыннан тыш	6.8

Жир участкаларының иң чик күләмнәре һәм рөхсәт ителгән төзелешнең чикле параметрлары, капиталъ төзелеш объектларын реконструкцияләү.

Параметрларның төрләре һәм үлчәү берәмлекләре	Күчемсез милекне файдалануның төп рөхсәт ителгән төрләренә карата параметрларның әһәмияте

		Шәхси торак төзелеше /шәхси ярдәмче хужалык алып бару	Блокланган торак төзелеше (блокланган йортта бер гаиләгә торак берәмлеге)	Рәхсәт ителгән төзелешнең башка төрләре өчен
Жир кишәрлекләренең иң чик параметрлары				
Минималь майдан	кв.м	1000/1000	1000	1
Максималь майдан	кв.м	5000/5000	5000	5000
Урам (юл йөрү) фронты буйлап минималь киңлек	м	12	6	н/у
Участоклар чикләрендә рәхсәт ителгән төзелешнең соңгы параметрлары				
Участок төзелешенең максималь проценты	%	50/40	60	н/у
Участокның алгы чигеннән корылмаларның минималь чигенеше (башка күрсәткеч төзелешне жайга салу линиясе белән билгеләнмәгән очрактарда)	м	5	5	н/у
Участокның ян чикләреннән корылмаларның минималь чикләре	м	а) 1 - брандмауэр дивар мәжбүри булганда; б) 3 - башка очрактарда	0 (блокланган торак йортта индивидуаль блок төзү өчен төзелгән яисә төзү өчен билгеләнгән жир кишәрлеге белән чиктәш жир кишәрлегенең ян чигеннән); 1 (янгынга каршы тиешле дәрәжәдә утка чыдамлык кирәк булганда); 3 (башка очрактарда)	н/у

Участокның арткы чигеннән булган корылмаларның минималь чигенеше (төзелешне көйләү линиясе белән башкасы билгеләнмөгән булса)	м	3	3	н/у
Төзелешләрнең максималь биекlege	м	18/18	18	н/у
Жир кишәрлекләре коймаларының максималь биекlege	м	2	2	н/у

Искәрмә 1. Таблицада тәкъдим ителгәннәрдән 5% чикләрендә параметрлар тайпылышлары рөхсәт ителә.

Искәрмә 2. Шәхси ярдәмче хужалык алып бару өчен, блокланган торак төзелеше өчен, жир кишәрлекләренең ян һәм арткы чикләреннән түбәндәге шарт белән, чигенүләр таблицасында тәкъдим ителгән жир кишәрлекләренең ян һәм арткы чикләреннән түбәндәгеләрдән тайпылышлар рөхсәт ителә:

- күрсәтелгән тайпылышларга жир кишәрлекләре хужаларының үзара ризалыгы бар;

- төп төзелешләр (торак йортлар) арасындагы ераклык 6 метрга тигез яисә аннан артыграк, ә ярдәмче төзелешләр (хужалык корылмалары, гаражлар һәм башкалар) арасындагы ераклык 2 метрга тигез яисә аннан артып китә (шулай ук ярдәмче корылмаларны блоклау рөхсәт ителә);

- күрше жир кишәрлекләрендә урнашкан корылмалар арасында янгынга каршы норматив ераклыklar саклана.

3 нче искәрмә. Башка таләпләр:

Минималь ара:

2 - 3 кат биеклектәге торак биналарның озын яклары арасында: кимендә 15 м;

4 кат биеклектәге торак йортларның озын яклары арасында: ким дигәндә 20 м;

балалар уеннары өчен майданчыктан алып торак биналарга кадәр - 12 м;

өлкәннәр өчен ял итү майданчыгынан - 10 м;

автомобиль кую майданчыкларыннан - 10 м;

спорт белән шөгыйльләнү өчен 10 метрдан 40 метрга кадәр майданчыктан;

хужалык максатлары өчен майданчыктан - 20 м;

калдыклар өчен контейнерлар булган майданчыклардан алып торак йортлар, балалар учреждениеләре участкалары чикләренә кадәр, яшелләндерелгән майданчыклар - кимендә 50 м, әмма 100 м дан артык түгел.

Автомобиль транспортын саклау урыннарыннан тыш, урамнар ягыннан булышу корылмаларын урнаштыру рөхсәт ителми.

Өлеге таблицада жайга салынмаган күрсөткөчлөр Техник регламентлар, СНИП, СанПиН һәм башка норматив документлар таләпләре нигезендә билгеләнә.

Ж1П. Шәхси торак йортлар белән перспективалы төзелеш зонасы.

1-нче номерлы торак йортлар төзелешен үстерү зонасы торак төзелеше параметрларын һәм жирле үзидарә органнары тарафыннан территорияләргә төзү турында карарлар кабул итү буенча хезмәт күрсәтүләр жыелмасын билгеләү мөмкинлеген булган торак районнары формалаштыру өчен бүлөп бирелгән.

Жир кишәрлекләрен һәм капиталы төзелеш объектларын рөхсәт ителгән файдалану төрләре, рөхсәт ителгән файдалануның иң чик параметрлары, Ж1П зонасы өчен жир кишәрлекләрен төзүгә карата таләпләр рөхсәт ителгән жир кишәрлекләрен һәм капиталы төзелеш объектларын куллану төрләренә, Ж1 зонасы өчен билгеләнгән жир кишәрлекләрен төзүгә карата таләпләргә туры килә.

Шәһәр төзелеше регламентлары. Ижтимагый-эшлекле зоналар.

Ижтимагый - эшлекле зоналар сәламәтлек саклау, мәдәният, сәүдә, жәмәгать туклануы, социаль һәм коммуналь-көнкүреш хезмәте күрсәтү объектларын, эшкуарлык эшчәнлеген, урта һөнәри һәм югары һөнәри белем бирү мәгариф учреждениеләрен, административ, фәнни-тикшеренү учреждениеләрен, культ биналарын, автомобиль транспорты стоянкаларын, эшлекле, финанс билгеләнешендәге объектларны, гражданның тормыш эшчәнлеген тәмин итүгә бәйлә башка объектларны урнаштыру өчен билгеләнгән.

Д1. Күп функцияле ижтимагый-эшлекле төзелеш зонасы.

Д1 күп функцияле ижтимагый-эшлекле зонасы административ, эшлекле, ижтимагый, мәдәни, хезмәт күрсәтүче һәм коммерцияле кулланылыштагы объектларны формалаштыруның хокукый шартларын тәмин итү өчен бүлөп бирелгән.

Наименование вида разрешенного использования земельного участка	Описание вида разрешенного использования земельного участка	Код
Основные виды разрешенного использования земельных участков и объектов капитального строительства		
Административные здания организаций, обеспечивающих предоставление коммунальных услуг	Размещение зданий, предназначенных для приема физических и юридических лиц в связи с предоставлением им коммунальных услуг	3.1.2
Оказание социальной помощи населению	Размещение зданий, предназначенных для служб психологической и бесплатной юридической помощи, социальных, пенсионных и иных служб (службы занятости населения, пункты	3.2.2

	питания малоимущих граждан), в которых осуществляется прием граждан по вопросам оказания социальной помощи и назначения социальных или пенсионных выплат, а также для размещения общественных некоммерческих организаций: некоммерческих фондов, благотворительных организаций, клубов по интересам	
Оказание услуг связи	Размещение зданий, предназначенных для размещения пунктов оказания услуг почтовой, телеграфной, междугородней и международной телефонной связи	3.2.3
Гостиничное обслуживание	Размещение гостиниц, а также иных зданий, используемых с целью извлечения предпринимательской выгоды из предоставления жилого помещения для временного проживания в них	4.7
Бытовое обслуживание	Размещение объектов капитального строительства, предназначенных для оказания населению или организациям бытовых услуг (мастерские мелкого ремонта, ателье, бани, парикмахерские, прачечные, химчистки, похоронные бюро)	3.3
Амбулаторно-поликлиническое обслуживание	Размещение объектов капитального строительства, предназначенных для оказания гражданам амбулаторно-поликлинической медицинской помощи (поликлиники, фельдшерские пункты, пункты здравоохранения, центры матери и ребенка, диагностические центры, молочные кухни, станции донорства крови, клинические лаборатории)	3.4.1
Урта һәм югары һөнәри белем	Һөнәри белем бирү һәм агарту өчен билгеләнгән капитал төзелеш объектларын урнаштыру (һөнәри техник училищелар, көллиятләр, сәнгать, музыка училищелары, белем жәмгыятьләре, институтлар, университетлар, белгечләренә яңадан әзерләү һәм квалификацияләрен күтәрү оешмалары һәм белем бирү һәм агарту эшчәнлеген гамәлгә ашыручы башка оешмалар, шул исәптән, укучыларны физик культура һәм спорт белән шөгыйльләну өчен	3.5.2

	билгелэнгэн биналар, спорт корылмалары)	
Мэдэни-ял итү эшчэнлеге объектлары	Музейлар, күргэмэ заллары, сэнгаты галереялэре, мэдэният йортлары, китапханэлэр, кинотеатрлар һәм кинозаллар, театрлар, филармониялэр, концерт заллары, планетарийлар урнаштыру өчен билгелэнгэн биналарны урнаштыру	3.6.1
Дәүләт идарәсе	Дәүләт органнарын, дәүләт пенсия фондын, жирле үзидарә органнарын, судларны, шулай ук эшчэнлеклэрен турыдан-туры тәэмин итүче яисә дәүләт һәм (яисә) муниципаль хезмәтлэр күрсәтүче оешмаларны урнаштыру өчен билгелэнгэн биналарны урнаштыру	3.8.1
Эшлекле идарә	Капиталь төзелеш объектларын урнаштыру максаты: дәүләт яисә муниципаль идарә һәм хезмәтлэр күрсәтү белән бәйлә булмаган идарә эшчэнлеге объектларын урнаштыру, шулай ук оешмалар арасында сату вакытында товар тапшыруны таләп итмәгән алыш-бирешләр кылуны тәэмин итү, шул исәптән биржа эшчэнлеге (банк һәм иминият эшчэнлегеннән тыш)	4.1
Фәнни тикшеренүлэр үткөрү	Фәнни тикшеренүлэр, тикшеренүлэр һәм эшләнмэлэр (фәнни-тикшеренү һәм проект институтлары, фәнни үзәклэр, инновацион үзәклэр, дәүләт фәннәр академиясе, тәжрибә-конструкторлык үзәклэре, шул исәптән тармак үзәклэре) үткөрү өчен билгелэнгэн биналарны һәм корылмаларны урнаштыру	3.9.2
Кибетлэр	Сәүдә майданы 5000 кв. метрга кадәр булган товарларны сату өчен билгелэнгән капитал төзелеш объектларын урнаштыру	4.4
Банк һәм иминият эшчэнлеге	Банк һәм иминият хезмәтлэре күрсәтә торган оешмаларны урнаштыру өчен билгелэнгән капитал төзелеш объектларын урнаштыру	4.5
Жәмәгаты туклануы	Жәмәгаты туклануы урыннары (рестораннар, кафелар, ашханэлэр, кабымлыклар, барлар) урнаштыру максатларында капитал төзелеш объектларын урнаштыру	4.6
Күңел ачу чаралары	Күңел ачу чараларын, сәяхәтлэрне	4.8.1

	оештыру, дискотекалар һәм бию майданчыклары, Төнгө клублар, аквапарклар, боулинг, аттракционнар һ. б. урнаштыру, уен автоматлары (комарлы уеннар өчен файдаланыла торган уен жиһазларыннан тыш), уен майданчыклары урнаштыру	
Биналарда спорт белән шөгыльләнүне тээмин итү	Спорт клубларын, спорт залларын, бассейннарны, физкультура-сәламәтләндрү комплексларын биналарда һәм корылмаларда урнаштыру	5.1.2
Спорт белән шөгыльләнү өчен майданчыклар	Ачык һавада спорт һәм физкультура белән шөгыльләнү өчен майданчыклар урнаштыру (физкультура майданчыклары, йөгерү юллары, спорт уеннары өчен кырлар)	5.1.3
Спорт-тамаша чараларын тээмин итү	500 урынлы тамашачылар өчен махсус урыннар булган спорт-тамаша биналарын һәм корылмаларны (стадионнарны, спорт сарайларын, боз сарайларын, ипподромнарны) урнаштыру	5.1.1
Тулай торак	Урнашуы рөхсәт ителгән 4.7 код белән файдалану төрөннән тыш, гражданның эш вакытына яшәү, хезмәт итү яисә укыту өчен билгеләнгән тулай торакларны урнаштыру өчен билгеләнгән биналарны урнаштыру	3.2.4
Эчке тәртипне тээмин итү	Эчке эшләр органнары, Росгвардия һәм коткару хезмәтләре, хәрбиләштерелгән Хезмәт булган капитал төзелеш объектларын эзерләү һәм эзерлектә тоту өчен кирәкле капитал төзелеш объектларын урнаштыру, производство биналарының бер елеш булып торучы гражданны оборонасы объектларыннан тыш	8.3
Коммуналь хезмәтләр күрсәтү	Су, жылылык, электр, газ белән тээмин итүче биналар һәм корылмалар урнаштыру, канализация агымнары бүлөп бирү, күчәмсез милек объектларын (котельный, су алу җайланмалары, чистарту корылмалары, насос станцияләре, суүткөргечләр, электр линияләре, трансформатор подстанцияләре, газүткөргечләр, элемент линияләре, телефон станцияләре, канализация	3.1.1

	линияләре, тукталышлар, гаражлар һәм жыештыру һәм авария техникасына хезмәт күрсәтү остаханәләре, кар жыю һәм зрәтү өчен кирәкле корылмалар)	
Территорияне төзекләндерү	Территорияне төзекләндерүнең состав өлеше буларак кулланыла торган декоратив, техник, планлаштыру, конструктив жайланмалар, яшелләндерү элементларын, жиһазларның һәм бизәүнең төрле төрләрен, кече архитектура формаларын, стационар булмаган корылмаларны һәм корылмаларны, мәгълүмати щитларны һәм күрсәткечләрне урнаштыру	12.0.2
Жир кишәрлекләрен һәм капитал төзелеш объектларын шартлы рәвештә рөхсәт ителгән куллану төрләре		
Мәктәпкәчә, башлангыч һәм урта гомуми белем	Мәгариф, мәктәпкәчә, башлангыч һәм урта гомуми белем бирү өчен билгеләнгән капитал төзелеш объектларын урнаштыру (балалар ясле, балалар бакчалары, мәктәпләр, лицейлар, гимназияләр, сәнгать, музыка мәктәпләре, белем бирү түгәрәкләре һәм башка оешмалар, шул исәптән укучылар физик культура һәм спорт белән шөгыльләнү өчен билгеләнгән биналар, спорт корылмалары)	3.5.1
Стационар медицина хезмәте күрсәтү	Гражданның стационарда медицина ярдәме күрсәтү өчен билгеләнгән капитал төзелеш объектларын урнаштыру (хастаханәләр, бала табу йортлары, диспансерлар, фәнни-медицина учреждениеләре һәм стационарда дөвәләу буенча хезмәт күрсәтүне тәэмин итә торган башка объектлар); ашыгыч ярдәм станцияләрен урнаштыру; санитар авиация майданчыкларын урнаштыру	3.4.2
Амбулатор ветеринария хезмәте күрсәтү	Ветеринария хезмәтләре күрсәтү өчен билгеләнгән капитал төзелеш объектларын хайваннарны тотудан башка урнаштыру	3.10.1
Базарлар	даими яисә вакытлыча сәүдә (ярминкә, базар, базар) оештыру өчен билгеләнгән капитал төзелеш объектларын, корылмаларны урнаштыру, һәр сәүдә урынында 200	4.3

	кв. метрдан артык майдан булмавын исәпкә алып; хезмәткәрләр автомобильләре һәм базарга килүчеләр өчен гаражлар һәм (яисә) тукталышлар урнаштыру	
Сәүдә объектлары (сәүдә үзәкләре, сәүдә-күңел ачу үзәкләре (комплекслар)	Гомуми майданы 5000 кв. м. булган капитал төзелеш объектларын урнаштыру, товарлар сатуны һәм (яки) хезмәт күрсәтүне башкаручы бер яки берничә оешманы урнаштыру, рөхсәт ителгән куллану төрләренә эчтәлеге 4.5 - 4.8.2 кодлары нигезендә; гаражларны һәм (яки) сәүдә үзәгенә килүчеләр өчен автомобильләр кую урыннарын урнаштыру	4.2
Дини йолаларны тормышка ашыру	Дини йолалар һәм тантаналар (шул исәптән чиркәү, соборлар, храмнар, часовнялар, мәчетләр, гыйбадәт йортлары, синагоглар) өчен билгеләнгән биналар һәм корылмалар урнаштыру	3.7.1
Дини идарә һәм мөгариф	Дини затларның, хажиларның һәм послушникларның даими урнашу урыннары, шулай ук хәйрия һәм дини белем бирү эшчәнлеген (монастырьлар, скитлар, руханилар йортлары, якшәмбе һәм дини мәктәпләр, семинарияләр, дини училищелар) гамәлгә ашыру өчен билгеләнгән биналар урнаштыру	3.7.2
Автомобиль ремонтлау	Автомобильләргә ремонтлау һәм аларга хезмәт күрсәтү өчен билгеләнгән остаханәләргә, шулай ук сәүдә кибетләрен урнаштыру	4.9.1.4
Хезмәт гаражлары	3.0, 4.0 кодлары белән каралган эшчәнлек төрләренә гамәлгә ашыру максатларында файдаланыла торган даими яки вакытлыча гаражларны, хезмәт автотранспортын саклау өчен тукталышларны урнаштыру, шулай ук гомуми файдаланудагы транспорт чараларын, шул исәптән депоны да, кую һәм саклау өчен	4.9
Транспорт чараларына ягулык салу	Автозаправка станцияләрен урнаштыру; кибетләргә юл сервисы объектлары буларак жәмәгать туклануын оештыру өчен биналар урнаштыру;	4.9.1.1
Элемтә	Элемтә, радиотапшырулар, телевидение объектларын, һава радиорелейлары, жир өсте һәм жир	6.8

	асты кабель элемтә линияләрен, радиофикация линияләре, антенна кырларын да кертеп, урнаштыру элемтәнең кабель линияләрендә, спутник элемтәсе һәм телерадиотапшырулар инфраструктурасын да кертеп, 3.1.1, 3.2.3 кодлар белән рәхсәт ителгән куллану төрләрен карап тоту каралган элемтә объектларыннан тыш, элемтә объектларын урнаштыру	

Жир кишәрлекләренең чик күләме һәм рәхсәт ителгән төзелеш, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләүнең иң чик параметрлары күрсәтелгән таблицаның күрсәткечләренә туры килергә тиеш.

Үлчәү берәмлекләре һәм параметрлары төрләре		Күчәмсез милекне файдалануның төп рәхсәт ителгән төрләренә карата параметрларның әһәмияте	
		Рәхсәт ителгән барлык төр төзелеш өчен	
Жир кишәрлекләренең чик параметрлары			
Минималь мөйдан	кв.м	1	
Максималь мөйдан	кв.м	50000	
Жир кишәрлекләре чикләрендә рәхсәт ителгән төзелешнең иң чик параметрлары			
Участокның алгы чигеннән минималь чигеннән чигенү (башка күрсәткеч төзелешне жайга салу сызыгы белән билгеләнмәгән очракта)	м	н/у	
Участокның ян чикләреннән корылмаларның минималь чигенеше	м	н/у	
Участокның арткы чигеннән булган корылмаларның минималь чигенеше	м	н/у	

Искәрмә 1. Башка таләпләр:

Кечкенә аралар:

мәктәпкәчә һәм гомуми белем бирү учреждениеләре өчен кишәрлекнең алгы чигеннән төп төзелешкә кадәр - 10 м;

стационар белән дөвалау учреждениеләре өчен участокның алгы чигеннән төп төзелешкә кадәр - 30 м;

стационары һәм башка ижтимагый һәм торак биналары булган дөвалау учреждениесе арасындагы ераклык кимендә 50 м.

Өлеге статьяда жайга салынмаган күрсәткечләр техник регламентлар, норматив техник документлар (СНИП, СанПиН), шәһәр төзелешен проектлау нормативлары һәм башка норматив документлар таләпләре нигезендә билгеләнә.

Д1П. Зона перспективной общественно-деловой застройки.

Зона предназначена для обеспечения правовых условий формирования территорий общественной застройки при перспективном градостроительном развитии. При необходимости осуществляется зонирование таких территорий, и вносятся изменения.

Шәһәр төзелеше регламентлары. Житештерү һәм коммуналь зоналар.

П4. IV куркынычлылык класслы житештерү-коммуналь объектлар зонасы.

П4 класслы куркынычлыктагы IV класслы житештерү-коммуналь объектлар зонасы 100 м санитар-яклау зонасына ия булган IV класслы куркынычлылык дәрәжәсендә булган коммуналь-житештерү предприятиеләрен формалаштыруның хокукый шартларын тәэмин итү өчен бүлөп бирелгән. Житештерү эшчәнлеген үстерүгә ярдәм итүче кайбер коммерция хезмәтләре рөхсәт ителә. Бердәм зонада күчәмсез милекне рөхсәт ителгән төрле төрләрне яраштыру норматив санитар таләпләрне үтәгәндә генә мөмкин.

Жир кишәрлегеннән рөхсәт ителгән файдалану төренең аталышы	Жир кишәрлегеннән рөхсәт ителгән файдалану төрен тасвирлау	Код
Жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан файдалануның рөхсәт ителгән төп төрләре		
Авыр сәнәгать	Тау-баету һәм тау-эшкәртү, металлургия, машина төзелеше сәнәгате капитал төзелеш объектларын урнаштыру, шулай ук суднолар төзелеше, авиатөзелеш, вагон төзү, машина төзелеше, станоклар төзү продукциясен әзерләү һәм ремонтлау, шулай ук эксплуатацияләү өчен саклау яисә санитар саклау зоналарын урнаштыру каралган башка шундый сәнәгать предприятиеләрен урнаштыру, моңа сәнәгать объекты рөхсәт ителгән файдалануның башка төренә кертелгән очраклар керми.	6.2
Автомобиль төзелеше сәнәгате	Транспорт чаралары һәм жиһазлар житештерү, автомобильләр житештерү, автомобиль кузовлары житештерү, прицеплар, ярымприцеплар һәм бер яисә берничә төр транспорт йөртү, автомобильләр һәм аларның	6.2.1

	двигательләре өлешләрен житештерү өчен билгелэнгән контейнерлар житештерү өчен билгелэнгән капиталъ төзелеш объектларын урнаштыру	
Жиңел сәнэгать	Текстиль, фарфор-фаянс, электрон сәнэгать өчен билгелэнгән капиталъ төзелеш объектларын урнаштыру.	6.3
Фармацевтика сәнэгате	Фармацевтика производствосы өчен билгелэнгән капиталъ төзелеш объектларын, шул исәптән сак яисә санитар-яклау зоналарын билгеләү каралган объектларны урнаштыру.	6.3.1
Азык-төлек сәнэгате	Азык-төлек сәнэгате объектларын, авыл хужалыгы продукциясен эшкәртүгә аларны башка продукциягә (консервацияләү, чүкеү, икмәк пешерү) китерә торган ысул белән урнаштыру, шул исәптән эчемлекләр, алкоголь эчемлекләр һәм тәмәке әйберләре житештерү өчен.	6.4
Төзелеш сәнэгате	Житештерү өчен билгелэнгән капиталъ төзелеш объектларын: төзелеш материаллары (кирпечләр, пилотматериаллар, цемент, беркетү материаллары), көнкүреш һәм төзелеш газ һәм сантехника жиһазлары, лифтлар һәм күтәргечләр, столяр продукция, жыелма йортлар яки аларның өлешләре һәм башка шундый продукция житештерү өчен урнаштыру	6.6
Энергетика	Гидроэнергетика объектларын, жылылык станцияләрен һәм башка электр станцияләрен урнаштыру, электр станцияләре өчен хезмәт күрсәтүче һәм ярдәмче корылмалар (золоотваллар, гидротехник корылмалар) урнаштыру; урнаштыру рөхсәт ителгән куллану төренең 3.1 коды белән каралган энергетика объектларыннан тыш, электр челтәре хужалыгы объектларын урнаштыру	6.7
Складлар	Сәнэгать базалары, складлары, төяү терминаллары һәм докилары, нефть саклагычлары һәм нефть төяү станцияләре, газ саклагычлары һәм аларны газ конденсатлы һәм газ суырту станцияләре, элеваторлар һәм азык-төлек складлары булдырылган житештерү комплексларының бер өлеше булмаган (стратегик запасларны	6.9

	саклаудан тыш) йөкләрен вакытлыча саклау, бүлү һәм күчерү корылмаларын (стратегик запасларны саклаудан тыш) урнаштыру	
Коммуналь хезмәтләр күрсәтү	Жылылык, жылылык, электр, газ белән тәэмин итә торган биналар һәм корылмалар урнаштыру, канализация суларын чыгару, күчемсез милек объектларын (котельныйлар, су жыю корылмаларын, чистарту корылмаларын, насос станцияләрен, суүткәргечләрне, электр үткәргечләрне, трансформатор подстанцияләрен, газүткәргечләрне, элемтә линияләрен, телефон станцияләрен, канализацияләрен, стоянкаларны, гаражларны һәм остаханәләренә жыештыру һәм авария техникасына, кар жыю һәм эретү өчен кирәкле корылмаларны) чистарту һәм жыештыру	3.1.1
Гомуми файдаланудагы транспорт тукталышлары.	Кешеләрне билгеләнгән маршрут буенча ташучы транспорт чаралары тукталышын урнаштыру	7.2.3
Автотранспортны саклау	Аерым торучы һәм төзелгән гаражларны, шул исәптән автотранспортны саклау өчен билгеләнгән жир асты гаражларын, шул исәптән машина урыннарына бүленеп урнаштыру	2.7.1
Фәнни тикшеренүләр үткөрү	Фәнни тикшеренүләр, тикшеренүләр һәм эшләнмәләр (фәнни-тикшеренү һәм проект институтлары, фәнни үзәкләр, инновацион үзәкләр, дөүләт фәннәр академиясе, тәжрибә-конструкторлык үзәкләре, шул исәптән тармак үзәкләре) үткөрү өчен билгеләнгән биналарны һәм корылмаларны урнаштыру	3.9.2
Эшлекле идарә	Капиталь төзелеш объектларын түбәндәге максат белән урнаштыру: дөүләт яисә муниципаль идарә һәм хезмәтләр күрсәтү белән бәйле булмаган идарә эшчәнлегә объектларын урнаштыру, шулай ук оешмалар арасында башкарылган вакытта товар тапшыруны таләп итми торган килешүләр башкаруны тәэмин итү, шул исәптән биржа эшчәнлегә (банк һәм иминият эшчәнлегеннән тыш)	4.1
Эчке хокук тәртибен тәэмин итү	Эчке эшләр органнарын, Росгвардияне һәм хәрби хезмәт булган коткару хезмәтләрен әзерләү һәм аларның әзерлегенә ярдәм итү өчен кирәкле	8.3

	капиталь төзелеш объектларын урнаштыру; гражданныр оборонасы объектларын, житештерү биналарының бер өлеше булган гражданныр оборонасы объектларыннан тыш, урнаштыру.	
Автомобильләрне ремонтлау	Автомобильләрне ремонтлау һәм аларга хезмәт күрсәтү өчен билгеләнгән остаханәләрне һәм юл сервисының башка объектларын урнаштыру, шулай ук тиешле сәүдә кибетләрен урнаштыру	4.9.1.4
Жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан файдалануның шартлы рөхсәт ителгән төрләре		
Склад мәйданчыклары.	Ачык һавада йөкләрне вакытлыча саклау, бүлү һәм бушату (стратегик запасларны саклаудан тыш).	6.9.1
Урта һәм югары һөнәри белем	Профессиональ белем бирү һәм мөгариф өчен билгеләнгән капитал төзелеш объектларын (һөнәри техник училищелар, көллиятләр, сәнгать, музыка училищелары, белем жәмгыятьләре, институтлар, университетлар, белгечләренә яңадан әзерләү һәм квалификацияләрен арттыру эшчәнлеген гәмәлгә ашыручы оешмалар, шул исәптән физик культура һәм спорт белән шөгыйльләнү өчен билгеләнгән биналар, спорт корылмалары) урнаштыру	3.5.2
Амбулатор-поликлиника хезмәте күрсәтү	Гражданнырға амбулатор-поликлиника медицина ярдәме күрсәтү өчен билгеләнгән капитал төзелеш объектларын урнаштыру (поликлиникалар, фельдшер пунктлары, сәламәтлек саклау пунктлары, ана һәм бала үзәкләре, диагностика үзәкләре, сөт кухнялары, кан донорлыгы станцияләре, клиник лабораторияләр)	3.4.1
Хайваннар өчен сыендыру урыннары (приютлар)	Стационарда ветеринария хезмәтләре күрсәтү өчен билгеләнгән капитал төзелеш объектларын урнаштыру; авыл хужалыгы булмаган хайваннарны тоту, үрчәтү, хужасыз хайваннарны тоту һәм дөвалау буенча хезмәт күрсәтү өчен билгеләнгән капитал төзелеш объектларын урнаштыру; хайваннар өчен кунакханәләр оештыру өчен билгеләнгән капитал төзелеш объектларын урнаштыру 3.10.2	3.10.2
Көнкүреш хезмәте күрсәтү	Халыкка яисә көнкүреш хезмәтләре күрсәтү өчен билгеләнгән капитал	3.3

	төзелеш объектары (вак ремонт, ателье, мунча, чэчтараш, химик чистарту, күмү бюрлары) урнаштыру	
Базарлар	даими яисэ вакытлыча сәүдә (ярминкә, базар, базар) оештыру өчен билгеләнгән капитал төзелеш объектары, корылмаларны урнаштыру, һәр сәүдә урынында 200 кв. метрдан артык майдан булмавын исәпкә алып; хезмәткәрләр автомобильләре һәм базарга килүчеләр өчен гаражлар һәм (яисә) тукталышлар урнаштыру	4.3
Жәмәгать туклануы	Жәмәгать туклануы урыннарын (рестораннар, кафе, ашханәләр, кабымлыклар, барлар) урнаштыру максатларында капитал төзелеш объектары урнаштыру	4.6
Кибетләр	Сәүдә майданы 5000 кв. м. тәшкил иткән товарларны сату өчен билгеләнгән капитал төзелеш объектары урнаштыру	4.4
Элемтә	Элемтә, радиотапшырулар, телевидение объектары, һава радиорелейлары, жир өсте һәм жир асты кабель элемтә линияләрен, радиофикация линияләре, антенна кырларын да кертәп, урнаштыру элемтәнең кабель линияләрендә, спутник элемтәсе һәм телерадиотапшырулар инфраструктурасын да кертәп, 3.1.1, 3.2.3 кодлар белән рәхсәт ителгән куллану төрләрен карап тоту каралган элемтә объектарынан тыш, элемтә объектары урнаштыру	6.8
Транспорт чараларын ягулык салу	Автозаправка станцияләрен урнаштыру; кибетләргә юл сервисы объектары буларак жәмәгать туклануын оештыру өчен биналар урнаштыру;	4.9.1.1
Юл ялын тәэмин итү	Юл сервисы (модельләр) сыйфатында кунакханә хезмәте күрсәтү өчен биналарны урнаштыру, шулай ук юл сервисы объектары сыйфатында жәмәгать туклануын оештыру өчен тиешле сәүдә кибетләрен, биналарны урнаштыру	4.9.1.2
Автомобиль юу урыны	Автомобиль юлларын урнаштыру, шулай ук сәүдә кибетләрен урнаштыру	4.9.1.3

Жир кишәрлекләренең чик күләме һәм рәхсәт ителгән төзелеш, капитал төзелеш объектары реконструкцияләүнең иң чик параметрлары күрсәтелгән таблицаның күрсәткечләренә туры килергә тиеш.

Үлчәү берәмлекләре һәм параметрлары төрләре		Күчәмсез милекне файдалануның төп рөхсәт ителгән төрләренә карата параметрларның әһәмияте
		Рөхсәт ителгән барлык төр төзелеш өчен
Жир кишәрлекләренең чик параметрлары		
Минималь майдан	кв.м	1
Максималь майдан	кв.м	100000
Жир кишәрлекләре чикләрендә рөхсәт ителгән төзелешнең иң чик параметрлары		
Участокның алгы чигеннән корылмаларның минималь чигенеше (башка күрсәткеч төзелешне жайга салу линиясе белән билгеләнмәгән очрактарда)	м	н/у
Участокның ян чикләреннән корылмаларның минималь чикләре	м	н/у
Участокның арткы чигеннән булган корылмаларның минималь чигенеше	м	н/у

Әлеге статьяда жайга салынмаган күрсәткечләр техник регламентлар, норматив техник документлар (СП, СанПиН), шәһәр төзелешен проектлау нормативлары һәм башка норматив документлар таләпләре нигезендә билгеләнә.

Шәһәр төзелеше регламентлары. Инженерлык һәм транспорт инфраструктурасы зонасы.

T1. Транспорт инфраструктурасы зонасы.

T1 транспорт зонасы транспорт инфраструктурасы объектларын урнаштыру өчен, шул исәптән тимер юл, автомобиль, торба үткәргеч транспорт һәм элемент корылмаларын һәм коммуникацияләрен урнаштыру өчен бүлеп бирелгән.

Жир кишәрлегеннән рөхсәт ителгән файдалану төренең аталышы	Жир кишәрлегеннән рөхсәт ителгән файдалану төрен тасвирлау	Код
Автомобиль транспорты	Автомобиль транспорты биналарын һәм корылмаларын урнаштыру. Әлеге төрдәгә рөхсәт ителгән	7.2

	файдалануның эчтәлеге 7.2.1 (автомобиль юлларын урнаштыру), 7.1.2 (пассажирлар йөртүне тәэмин итү), 7.2.3 (гомуми файдаланудагы транспорт стоянкасы) кодлары белән рөхсәт ителгән куллану төрләрән карап тотуну үз эченә ала.	
Торбаүткәргеч транспорт	Нефть үткәргечләрне, су үткәргечләрне, газ үткәргечләрне һәм башка торба үткәргечләрне, шулай ук аталган торбаүткәргечләрне эксплуатацияләү өчен кирәкле башка биналар һәм корылмаларны урнаштыру	7.5
Тимер юл транспорты	Тимер юл транспортында капитал төзелеш объектларын урнаштыру. Әлеге төр рөхсәт ителгән файдалануның эчтәлеге 7.1.1 - 7.1.2 кодлар белән рөхсәт ителгән файдалану төрләрән эчтәлеген үз эченә ала.	7.1
Элемтә	Элемтә, радиотапшырулар, телевидение объектларын, һава радиорелейлары, жир өсте һәм жир асты кабель элемтә линияләрен, радиофикация линияләре, антенна кырларын да кертеп, урнаштыру, элемтәнең кабель линияләрендә, спутник элемтәсе һәм телерадиотапшырулар инфраструктурасында көчәйтү пунктлары, элемтә объектларын урнаштыру, урнаштыру 3.1.1, 3.2.3 кодлар белән рөхсәт ителгән куллану төрләрән карап тоту каралган элемтә объектларыннан тыш	6.8
Юл ялын тәэмин итү	Юл сервисы (модельләр) сыйфатында кунакханә хезмәте күрсәтү өчен биналарны урнаштыру, шулай ук юл сервисы объектлары сыйфатында жәмәгать туклануын оештыру өчен тиешле сәүдә кибетләрен, биналарны урнаштыру	4.9.1.2
Жир кишәрлекләрен һәм капитал төзелеш объектларын шартлы рәвештә рөхсәт ителгән куллану төрләре		
Кибетләр	Сәүдә майданы 5000 кв. м. тәшкил иткән товарларны сату өчен билгеләнгән капитал төзелеш объектларын урнаштыру	4.4
Жәмәгать туклануы	Жәмәгать туклануы урыннарын (рестораннар, кафе, ашханәләр, кабымлыклар, барлар) урнаштыру максатларында капитал төзелеш объектларын урнаштыру	4.6
Коммуналь хезмәтләр күрсәтү	Су, жылылык, электр, газ белән тәэмин итүче биналар һәм корылмалар урнаштыру, канализация агымнары бүлөп бирү, күчемсез милек объектларын (котельный, су алу жайланмалары, чистарту корылмалары,	3.1.1

	насос станцияләре, суүткәргечләр, электр линияләре, трансформатор подстанцияләре, газүткәргечләр, элемтә линияләре, телефон станцияләре, канализация линияләре, тукталышлар, гаражлар һәм жыештыру һәм авария техникасына хезмәт күрсәтү остаханәләре, кар жыю һәм эретү өчен кирәкле корылмалар)	
Транспорт чараларына ягулык салу	Автозаправка станцияләрен урнаштыру; кибетләренә юл сервисы объектлары буларак жәмәгать туклануын оештыру өчен биналар урнаштыру;	4.9.1.1
Автомобиль юу урыннары	Автомобиль юу урыннарын урнаштыру, шунда ук бергә сүдә кибетләрен урнаштыру	4.9.1.3
Автомобильләренә ремонтлау	Автомобильләренә ремонтлау һәм аларга хезмәт күрсәтү өчен билгеләнгән остаханәләренә һәм юл сервисының башка объектларын урнаштыру, шулай ук тиешле сүдә кибетләрен урнаштыру	4.9.1.4

Жир участкаларының иң чик күләмнәре һәм рөхсәт ителгән төзелешнең иң чик параметрлары, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләү түбәнгерәк таблица күрсәткечләренә туры килергә тиеш.

Үлчәү берәмлекләре һәм параметрлары төрләре		Күчәмсез милекне файдалануның төп рөхсәт ителгән төрләренә карата параметрларның әһәмияте
		Рөхсәт ителгән барлык төр төзелеш өчен
Жир кишәрлекләренә чик параметрлары		
Минималь майдан	кв.м	1
Максималь майдан	кв.м	100000
Участоклар чикләрендә рөхсәт ителгән төзелешнең соңгы параметрлары		
Участокның алгы чигеннән корылмаларның минималь чигенеше (башка күрсәткеч төзелешне жайга салу линиясе белән билгеләнмәгән очрактарда)	м	н/у
Участокның ян чикләреннән корылмаларның минималь чикләре	м	н/у
Участокның арткы чигеннән булган	м	н/у

корылмаларның минималь чигенеше		

Өлеге статьяда жайга салынмаган күрсәткечләр техник регламентлар, норматив техник документлар (СП, СанПиН), шөһәр төзелешен проектлау нормативлары һәм башка норматив документлар таләпләре нигезендә билгеләнә.

T2. Инженерлык инфраструктурасы зонасы.

T2 инженерлык инфраструктурасы зонасы эре инженер инфраструктурасы объектларын урнаштыру өчен бүлеп бирелгән, шул исәптән торбаүткәргеч транспорт һәм элемент корылмалары һәм коммуникацияләре. Территориядән файдалану режимы норматив һәм кагыйдәләр таләпләренә туры китереп билгеләнә.

Шөһәр төзелеше регламентлары. Авыл хужалыгы билгеләнешендәге зоналар

CX1. Авыл хужалыгы кулланышы зонасы.

Генераль план нигезендә авыл хужалыгы кулланышы зонасы CX1 авыл хужалыгы житештерүен куллану төре үзгәргәнче алып бару өчен билгеләнгән.

Жир кишәрлегеннән рөхсәт ителгән файдалану төре исеме	Жир кишәрлегеннән рөхсәт ителгән файдалану төрен тасвирлау	Код
Жир кишәрлекләрен һәм капитал төзелеш объектларын рөхсәт ителгән файдалануның төп төрләре		
Бөртекле һәм башка авыл хужалыгы культураларын үстерү	Авыл хужалыгы жирләрендә бөртекле, кузаклы, азык, техник, майлы, эфир майлы, һәм башка авыл хужалыгы культуралары житештерүгә бәйлә хужалык эшчәнлеген гамәлгә ашыру	1.2
Тынычландыргыч, дару, чөчәк культуралары үстерү	Чөй, дару һәм чөчәк культуралары житештерү белән бәйлә авыл хужалыгы жирләрендә, шул исәптән авыл хужалыгы жирләрендә хужалык эшчәнлеген гамәлгә ашыру	1.4
Печән чабу	Үләннәрне чабу, печән жыю һәм эзерләү	1.19
Авыл хужалыгы терлекләрен көтү	Авыл хужалыгы терлекләрен көтү	1.20

CX2. Агросәнәгать комплексы объектларын һәм агросәнәгать комплексы объектларына хезмәт күрсәтү объектларын урнаштыру зонасы.

Агросәнәгать комплексы объектларын һәм агросәнәгать комплексына хезмәт күрсәтү объектларын урнаштыру зонасы CX2 авыл хужалыгы предприятиеләрен һәм аларга хезмәт күрсәтү объектларын, санитар-яклау зоналарын, торақ төзелеше чикләренә һәм әйләнә-тирәлекнең

нормалаштырыла торган сыйфат күрсәткечләре булган башка объектларга кадәр саклау шартларын тәэмин итү өчен СанПиН 2.2.1/2.1.1.1200-03 «Санитар-яклау зоналары һәм предприятиеләр, корылмалар һәм башка объектларны санитар классификацияләү» (РФ Баш дәүләт санитария табибының 2010 елның 9 сентябрәндәге 122 номерлы карары белән расланган) нигезендә бүлөп бирелгән.

Жир кишәрлегеннән рөхсәт ителгән файдалану төре исеме	Жир кишәрлегеннән рөхсәт ителгән файдалану төрен тасвирлау	Код
Жир кишәрлекләрен һәм капитал төзелеш объектларын рөхсәт ителгән файдалануның төп төрләре		
Терлекчелек	Авыл хужалыгы терлекләре (эре мөгезле терлек, сарыклар, кәжәләр, атлар, дөяләр, боланнар)үрчетүгә бәйле авыл хужалыгы жирләрендә хужалык эшчәнлеген гамәлгә ашыру; авыл хужалыгы терлекләрен чабу, көтүлекләр көтү, терлек азыгы житештерү, авыл хужалыгы терлекләрен тоту һәм үрчетү өчен файдаланыла торган биналар, корылмалар урнаштыру, нәселле терлекләр үрчетү, нәсел продукциясен (материалны)житештерү һәм куллану	1.8
Жәнлекчелек	Кыйммәтле мехлы жәнлекләр үрчетү белән бәйле хужалык эшчәнлеген гамәлгә ашыру; терлекләр тоту һәм үрчетү, продукцияне житештерү, саклау һәм беренчел эшкәртү өчен файдаланыла торган биналар, корылмалар урнаштыру; нәселле терлек үрчетү, нәсел продукциясен (материал)житештерү һәм куллану	1.9
Кошчылык	Йорт кошларының, шул исәптән су йөзүчеләрнең нәсел токымнарын үрчетүгә бәйле хужалык эшчәнлеген гамәлгә ашыру; терлекчелек продукциясен житештерү, саклау һәм беренчел эшкәртү өчен файдаланыла торган биналар, корылмалар урнаштыру; нәселле терлек үрчетү, нәсел продукциясен (материал)житештерү һәм куллану	1.10
Дуңгызчылык	Дуңгызлар үрчетүгә бәйле хужалык эшчәнлеген гамәлгә ашыру;	1.11

	терлекләр тоту һәм үрчетү, продукцияне житештерү, саклау һәм беренчел эшкәртү өчен файдаланыла торган биналар, корылмалар урнаштыру; нәселле терлек үрчетү, нәсел продукциясен (материал)житештерү һәм куллану	
Умартачылык	Бал кортларын һәм башка файдалы бөжәкләрне үрчетү, тоту һәм куллану буенча, шул исәптән авыл хужалыгы жирләрендә хужалык эшчәнлеген гамәлгә ашыру; умартачылык һәм башка файдалы бөжәкләр үрчетү өчен кирәкле умарталарны, башка объектларны һәм жайланмаларны урнаштыру; умартачылык продукциясен саклау һәм беренчел эшкәртү өчен файдаланыла торган корылмаларны урнаштыру	1.12
Балыкчылык	Балыкчылык (аквакультура) объектларын үрчетү һәм (яки) тоту, үстерү белән бәйле хужалык эшчәнлеген гамәлгә ашыру; балыкчылыкны (аквакультураны)гамәлгә ашыру өчен кирәкле биналар, корылмалар, жайланмалар урнаштыру	1.13
Авыл хужалыгын фәнни тәэмин итү	Үсемлекләр һәм хайваннар дөньясы үрнәкләрен фәнни күзлектән караганда кыйммәтле булган үрнәкләрне алу өчен фәнни һәм селекцион эш алып бару, авыл хужалыгын алып бару; үсемлекләрнең генетик ресурслары коллекцияләрен урнаштыру	1.14
Кыр кишәрлекләрендә шәхси ярдәмче хужалык алып бару	Капиталь төзелеш объектларын төзү хокукыннан башка авыл хужалыгы продукциясе житештерү	1.16
Питомниклар	Яшь үсентеләрне авыл хужалыгында кулланыла торган агач һәм куаклар, шулай ук үсентеләр һәм орлыклар алу өчен башка авыл хужалыгы культуралары үстерү һәм сату; авыл хужалыгы производствосының күрсәтелгән төрләре өчен кирәкле корылмаларны урнаштыру	1.17
Авыл хужалыгы житештерүен тәэмин итү	Авыл хужалыгы алып бару өчен файдаланыла торган машина-транспорт һәм ремонт станцияләрен, ангарларны һәм гаражларны авыл хужалыгы техникасы, амбарларны, су жыю башняларын, трансформатор станцияләрен һәм башка	1.18

	техник жиһазларны урнаштыру	
Бакчачылык	Хужалык эшчәнлеген, шул исәптән күпьееллык жыләк-жимеш культуралары, виноград һәм башка күпьееллык культуралар үстерүгә бәйлә авыл хужалыгы жирләрендә гамәлгә ашыру	1.5
Жир кишәрлекләреннән һәм капиталъ төзелеш объектларыннан файдалануның шартлы рөхсәт ителгән төрләре		
Коммуналь хезмәтләр күрсәтү	Жылылык, жылылык, электр, газ белән тәмин итә торган биналар һәм корылмалар урнаштыру, канализация суларын чыгару, күчәмсез милек объектларын (котельныйлар, су жыю корылмаларын, чистарту корылмаларын, насос станцияләрен, суүткәргечләрен, электр үткәргечләрен, трансформатор подстанцияләрен, газүткәргечләрен, элементә линияләрен, телефон станцияләрен, канализацияләрен, стоянкаларны, гаражларны һәм остаханәләрен җыештыру һәм авария техникасына, кар жыю һәм эретү өчен кирәкле корылмаларны) чистарту һәм җыештыру	3.1.1
Авил хужалыгы продукциясен саклау һәм эшкәртү	Авил хужалыгы продукциясен җитештерү, саклау, беренчел һәм тирән эшкәртү өчен кулланыла торган биналарны, корылмаларны урнаштыру	1.15
Транспорт чараларын ягулык салу	Автозаправка станцияләрен урнаштыру; кибетләрен юл сервисы объектлары буларак җәмәгать туклануын оештыру өчен биналар урнаштыру;	4.9.1.1
Базарлар	даими яисә вакытлыча сәүдә (ярминкә, базар, базар) оештыру өчен билгеләнгән капиталъ төзелеш объектларын, корылмаларны урнаштыру, һәр сәүдә урынында 200 кв. метрдан артык мәйдан булмавын исәпкә алып; хезмәткәрләр автомобильләре һәм базарга килүчеләр өчен гаражлар һәм (яисә) тукталышлар урнаштыру	4.3

СХ3. Бакчачылык һәм дача участоклары зонасы.

СХ3 бакчачылык һәм дача участоклары зонасы ял итү һәм авыл хужалыгы культураларын үстерү максатларында халык тарафыннан файдаланыла торган торак төзелешен төзү хокукы белән Бакча һәм дача участокларын урнаштыру өчен бүлеп бирелгән.

Жир кишәрлегеннән рөхсәт ителгән	Жир кишәрлегеннән рөхсәт ителгән файдалану төрен тасвирлау	Код

файдалану төре исеме		
Жир кишөрлеклөрен һәм капиталъ төзелеш объектларын рөхсәт ителгән файдалануның төп төрлөре		
Бакчачылык тармагын алып бару	Гражданнар тарафыннан авыл хужалыгы культураларының үз ихтыяжлары өчен ял итүне һәм (яисә) аларны үстерүне гамәлгә ашыру; авыл хужалыгы культураларының инвентарьларын һәм уңышын саклау өчен билгеләнгән күчәмсез милек объектлары булмаган хужалык корылмаларын урнаштыру	13.1
Бакчачылык тармагын алып бару	Гражданнар тарафыннан авыл хужалыгы культураларының үз ихтыяжлары өчен ял итүне һәм (яисә) аларны үстерүне гамәлгә ашыру; бакча йортының, торак йортның үз ихтыяжлары өчен 2.1 коды белән рөхсәт ителгән файдалану төрен, хужалык корылмаларын һәм гаражларны үз ихтыяжлары өчен урнаштыру	13.2
Жир кишөрлеклөрәннән һәм капиталъ төзелеш объектларыннан файдалануның шартлы рөхсәт ителгән төрлөре		
Шәхси торак төзелеше өчен	Торак йортны (аерым торучы бинаның биеклегә егерме метрдан артмаган өч катлы, биеклегә егерме метрдан артмаган, ул гражданнар тарафыннан көнкүреш һәм башка ихтыяжларны канәгатьләндерү өчен билгеләнгән бүлмәләрдән һәм ярдәмче куллану биналарыннан тора, алар мондый бинада яшәү белән бәйле түгел. күчәмсез мөлкәтнең мәстәкыйль объектлары; авыл хужалыгы культураларын үстерү; гаражларны үз ихтыяжлары һәм хужалык корылмалары өчен урнаштыру	2.1*
Дини йолаларны гамәлгә ашыру	Дини йолалар һәм тантаналар башкару өчен билгеләнгән биналарны һәм корылмаларны (шул исәптән чиркәүләренә, соборларны, храмнарны, часовняларны, мечетләренә, гыйбадәт кылу йортларын, синагогларны) урнаштыру	3.7.1*
Дини идарә һәм мәгариф	Дини затлар, дин әһелләре һәм дин әһелләре даими булу урыны өчен билгеләнгән биналарны дини хезмәт башкаруга бәйле рәвештә, шулай ук хәйрия һәм дини белем бирү эшчәнлеген (монастырьлар, скитлар, руханилар йорты, якшәмбе һәм дини мәктәпләр, семинарияләр, дини училищелар) гамәлгә ашыру өчен урнаштыру	3.7.2*
Амбулатор-поликлиника хезмәте күрсәтү	Гражданнарга амбулатор-поликлиника медицина ярдәме күрсәтү өчен билгеләнгән капиталъ төзелеш объектларын урнаштыру (поликлиникалар, фельдшер пунктлары,	3.4.1*

	сәламәтлек саклау пунктлары, ана һәм бала үзәкләре, диагностика үзәкләре, сөт кухнялары, кан донорлыгы станцияләре, клиник лабораторияләр)	
Спорт белән шөгыльләнү өчен майданчыклар	Ачык һавада спорт һәм физкультура белән шөгыльләнү өчен майданчыклар (физкультура майданчыклары, йөгерү юллары, спорт уены өчен кырлар) урнаштыру	5.1.3*
Эчке хокук тәртибен тәэмин итү	Хәрби хезмәт булган эчке эшләр органнары, Росгвардия һәм коткару хезмәтләре эзерлегендә ярдәм итү өчен кирәкле капитал төзелеш объектларын урнаштыру; гражданның оборонасы объектларын, житештерү биналарының бер өлеше булган гражданның оборонасы объектларыннан тыш, урнаштыру	8.3*
Кибетләр	Сәүдә майданы 5000 кв. м. тәшкил иткән товарларны сату өчен билгеләнгән капитал төзелеш объектларын урнаштыру	4.4*
Базарлар	даими яисә вакытлыча сәүдә (ярминкә, базар, базар) оештыру өчен билгеләнгән капитал төзелеш объектларын, корылмаларны урнаштыру, һәр сәүдә урынында 200 кв. метрдан артык майдан булмавын исәпкә алып; хезмәткәрләр автомобильләре һәм базарга килүчеләр өчен гаражлар һәм (яисә) тукталышлар урнаштыру	4.3*

* территорияне планлаштыру буенча расланган документлар булганда (2017 елның 29 июлендәге «Гражданның тарафыннан үз ихтыяжлары өчен бакчачылык һәм яшелчәчелек алып бару турында һәм Россия Федерациясенең аерым закон актларына үзгәрешләр кертү хакында» 217-ФЗ номерлы Федераль законның 23 статьясы (үзгәрешләр һәм өстәмәләр белән).

Жир кишәрлекләре күләмнәренең иң чик күрсәткечләре:

Үлчәү берәмлекләре һәм параметрлары төрләре	Күчмәс милекне файдалануның төп рәхсәт ителгән төрләренә карата параметрларның әһәмияте	
	Бакчачылык алып бару өчен/бакчачылык алып бару өчен	
Предельные параметры земельных участков		
Минималь майдан	кв.м	400/400
Максималь майдан	кв.м	1500/1500

Рәхсәт ителгән төзелешнең соңгы параметрлары территорияне планлаштыру документлары белән билгеләнә (2017 елның 29 июлендәге «Гражданның тарафыннан үз ихтыяжлары өчен бакчачылык һәм яшелчәчелек алып бару турында һәм Россия Федерациясенең аерым закон актларына үзгәрешләр кертү хакында» 217-ФЗ номерлы Федераль законның 23 статьясы (үзгәрешләр һәм өстәмәләр белән).

СХП. Авыл хужалыгы билгеләнешендәге объектларны перспектив урнаштыру зонасы.

Авыл хужалыгы билгеләнешендәге объектларны перспективалы урнаштыру зонасы агросәнәгать комплексы объектлары өчен яңа территорияләр формалаштыру өчен бүлөп бирелгән, бу төзелеш параметрларын һәм җирле үзидарә органнары тарафыннан территорияләргә төзү турында карарлар кабул ителгән очракта хезмәт күрсәтүләр җыелмасын билгеләү мөмкинлеге бар.

Зона перспективалы шәһәр төзелеше үсешендә АПК территорияләрен формалаштыруның хокукый шартларын тәмин итү өчен билгеләнгән.

Шәһәр төзелеше регламентлары. Рекреацион билгеләнештәге зоналар.

P1. Рекреацион билгеләнештәге зоналар.

P1 рекреация территорияләре зонасы кыска вакытлы ял итү, халыкның ялын уздыру максатларында кулланыла торган парклар, скверлар, бульварлар оештыру өчен бүлөп бирелгән.

Җир кишәрлегеннән рөхсәт ителгән файдалану төре исеме	Җир кишәрлегеннән рөхсәт ителгән файдалану төрен тасвирлау	Код
Җир кишәрлекләрен һәм капитал төзелеш объектларын рөхсәт ителгән файдалануның төп төрләре		
Табигать территорияләрен саклау	Бу зонада хужалык эшчәнлеген чикләү юлы белән әйләнә-тирә табигый мохитнең аерым табигый сыйфатларын саклап калу, аерым алганда: тыю полосаларын булдыру һәм карау, саклагыч урманнарны, шул исәптән шәһәр урманнарын, урман паркларын булдыру һәм карау, саклау урманнарында рөхсәт ителгән башка хужалык эшчәнлеге, тыюлыкларда табигый ресурслардан файдалану режимын үтәү, аеруча кыйммәтле җирләрнең үзенчәлекләрен саклау	9.1
Җир кишәрлекләрен һәм капитал төзелеш объектларын рөхсәт ителгән файдалануның төп төрләре		
Спорт белән шөгыйльләнү өчен майданчыклар	Спорт белән шөгыйльләнү өчен майданчыклар	5.1.3
Спорт-тамаша чараларын тәмин итү	500 урынлы тамашачылар өчен махсус урыннар булган спорт-тамаша биналарын һәм корылмаларын (стадионнар, спорт сарайлары, боз сарайлары, ипподромнар) урнаштыру (5.1.1) биналарда спорт белән	5.1.2

	шөгыльләнүне тээмин итү (спорт клубларын, спорт залларын, бассейнларын, биналарда һәм корылмаларда физкультура-сәламәтләндрү комплексларын урнаштыру	
Курорт эшчәнлеге	Табигый дөвалау ресурсларын (минераль сулар ятмалары, дөвалау пычраклары, рапой лиманнар һәм күлләр, махсус климат һәм кеше авыруларын профилактикалау һәм дөвалау өчен кулланыла торган яки файдаланырга мөмкин булган башка табигый факторлары һәм шартлары) дөвалау ресурсларын тау-санитария округының беренче зонасы чикләрендә дөвалау һәм юкка чыгарудан саклау, шулай ук дөвалау ресурсларын дөвалау һәм дөвалау урыннарын дөвалау-савыктыру жирлегенең һәм курортының беренче зонасы чикләрендә ярлыландырудан һәм юкка чыгарудан саклау өчен файдалану	9.2
Санатория эшчәнлеге	Санаторийларны, профилакторийларны, бальнеологик дөвалауларны, халыкны дөвалау һәм сәламәтләндрү буенча хезмәт күрсәтүне тээмин итүче пычрак дөвалау хастаханәләрен урнаштыру; дөвалау-сәламәтләндрү урыннарын (пляжлар, бюветлар, шифалы пычрак табу урыннары)урнаштыру; дөвалау-сәламәтләндрү лагерьларын урнаштыру	9.2.1
Социаль хезмәт күрсәтү йорты	Картлар йортларын, бала йортларын, балалар йортларын, йортсыз гражданнар өчен төнге пунктларны урнаштыру; мәжбүри күченүчеләрне, качаклар дип танылган затларны вакытлыча урнаштыру өчен Капиталь төзелеш объектларын урнаштыру	3.2.1
Жәмәгать туклануы	Жәмәгать туклануы урыннарын (рестораннар, кафелар, ашханәләр, кабымлыклар, барлар) урнаштыру максатларында капитал төзелеш объектларын урнаштыру	4.6
Дини йолаларны тормышка ашыру	Дини йолалар һәм тантаналар (шул исәптән чиркәү, соборлар, храмнар,	3.7.1

	часовнялар, мәчетләр, гыйбадәт йортлары, синагогалар) өчен билгеләнгән биналар һәм корылмалар урнаштыру	
Дини идарә һәм мөғариф	Дини затларның, хажиларның һәм послушникларның даими урнашу урыннары, шулай ук хәйрия һәм дини белем бирү эшчәнлеген (монастырьлар, скитлар, руханилар йортлары, якшәмбе һәм дини мәктәпләр, семинарияләр, дини училищелар) гамәлгә ашыру өчен билгеләнгән биналар урнаштыру	3.7.2
Хезмәт гаражлары	3.0, 4.0 кодлары белән каралган эшчәнлек төрләрен гамәлгә ашыру максатларында файдаланыла торган даими яки вакытлыча гаражларны, хезмәт автотранспортын саклау өчен тукталышларны урнаштыру, шулай ук гомуми файдаланудагы транспорт чараларын, шул исәптән депоны да, кую һәм саклау өчен	4.9

Жир кишәрлекләренең чик күләме һәм рөхсәт ителгән төзелеш, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләүнең иң чик параметрлары күрсәтелгән таблицаның күрсәткечләренә туры килергә тиеш.

Үлчәү берәмлекләре һәм параметрлары төрләре		Күчәмсез милекне файдалануның төп рөхсәт ителгән төрләренә карата параметрларның әһәмияте
		Рөхсәт ителгән барлык төр төзелеш өчен
Жир кишәрлекләренең чик параметрлары		
Минималь майдан	кв.м	1
Максималь майдан	кв.м	100000
Жир кишәрлекләре чикләрендә рөхсәт ителгән төзелешнең иң чик параметрлары		
Участокның алгы чигеннән минималь чигеннән чигенү (башка күрсәткеч төзелешне жайга салу сызыгы белән билгеләнмәгән очракта)	м	0
Участокның ян чикләреннән корылмаларның минималь чикләре	м	0
Участокның арткы чигеннән булган корылмаларның минималь чигенеше	м	0

Өлеге статьяда жайга салынмаган күрсөткөчлөр техник регламентлар, норматив техник документлар (СП, СанПиН), шөһөр төзелешен проектлау нормативлары һәм башка норматив документлар таләпләре нигезендә билгеләнә.

Р-2. Табигый ландшафтлар зонасы.

Р2 табигый ландшафтлары зонасы гамәлдәге табигый ландшафтны саклау һәм куллану өчен хокукый шартлар тәэмин итү, халык саулығы, урманнарны саклау һәм яңадан торгызу мәнфәгатьләрендә экологик чиста әйләнә-тирә мохитне булдыру, аларны рациональ файдалануны тәэмин итү өчен бүлөп бирелгән.

Жир кишәрлегеннән рөхсәт ителгән файдалану төре исеме	Жир кишәрлегеннән рөхсәт ителгән файдалану төрен тасвирлау	Код
Жир кишәрлекләрен һәм капитал төзелеш объектларын рөхсәт ителгән файдалануның төп төрләре		
Табигый территорияләрен саклау	Бу зонада хужалык эшчәнлеген чикләү юлы белән әйләнә-тирә табигый мохитнең аерым табигый сыйфатларын саклап калу, аерым алганда: тыю полосаларын булдыру һәм карау, саклагыч урманнарны, шул исәптән шөһөр урманнарын, урман паркларын булдыру һәм карау, саклау урманнарында рөхсәт ителгән башка хужалык эшчәнлеге, тыюлыкларда табигый ресурслардан файдалану режимын үтәү, аеруча кыйммәтле жирләрнең үзенчәлекләрен саклау.	9.1

Шөһөр төзелешә регламентлары. Махсус билгеләнештәге зоналар.

СН1. Үлөт базы зонасы.

СН1 махсус билгеләнештәге зона үлөт базларын урнаштыру, шулай ук мондый объектларның техник регламентлар таләпләренә туры китереп санитар-яклау зоналарын билгеләү өчен билгеләнгән.

СН2. Махсус билгеләнештәге зона.

СН2 махсус кулланылыштагы зона калдыклар урнаштыру, туплау һәм күмү объектларын урнаштыру, шулай ук мондый объектларның техник регламентлар таләпләренә туры китереп санитар-яклау зоналарын билгеләү өчен билгеләнгән.

Жир кишәрлегеннән рөхсәт ителгән	Жир кишәрлегеннән рөхсәт ителгән файдалану төрен тасвирлау	Код

файдалану төре исеме		
Жир кишәрлекләрен һәм капиталъ төзелеш объектларын рөхсәт ителгән файдалануның төп төрләре		
Ритуаль эшчәнлек	Зиратларны, крематорийларны һәм күмү урыннарын урнаштыру; тиешле дини корылмалар урнаштыру; ритуаль-йола билгеләнешендәге продукция житештерү буенча эшчәнлекне гамәлгә ашыру	12.1
Дини йолаларны тормышка ашыру	Дини йолалар һәм тантаналар (шул исәптән чиркәү, соборлар, храмнар, часовнялар, мечетләр, гыйбадәт йортлары, синагоглар) өчен билгеләнгән биналар һәм корылмалар урнаштыру	3.7.1
Жир кишәрлекләрен һәм капиталъ төзелеш объектларын шартлы рәвештә рөхсәт ителгән куллану төрләре		
Көнкүреш хезмәте күрсәтү	Халыкка яки оешмаларга көнкүреш хезмәтләре күрсәтү өчен билгеләнгән капиталъ төзелеш объектларын урнаштыру (вак-төяк ремонт остаханәләре, ателье, мунча, чөчтарапханә, кер юу, химчистка, жирләү бюролары)	3.3
Коммуналь хезмәтләр күрсәтү	Су, жылылык, электр, газ белән тәэмин итүче биналар һәм корылмалар урнаштыру, канализация агымнары бүлөп бирү, күчөмсөз милек объектларын (котельный, су алу жайланмалары, чистарту корылмалары, насос станцияләре, суүткөргөчләр, электр линияләре, трансформатор подстанцияләре, газүткөргөчләр, элемент линияләре, телефон станцияләре, канализация станцияләре, стоянкалар, гаражлар һәм урып-жыю һәм авария техникасына хезмәт күрсәтү остаханәләре, Корылмалар, карны жыю һәм эретү өчен кирәкле) (рөхсәт ителгән файдалануның өстәмә төре төп һәм шартлы рәвештә рөхсәт ителгән барлык төрләре өчен кулланыла)	3.1.1
Хезмәт гаражлары	3.0, 4.0 кодлары белән каралган эшчәнлек төрләрен гамәлгә ашыру максатларында файдаланыла торган даими яки вакытлыча гаражларны, хезмәт автотранспортын саклау өчен тукталышларны урнаштыру, шулай ук гомуми файдаланудагы транспорт чараларын, шул исәптән депоны да, кую һәм саклау өчен	4.9

Жир кишәрлекләренә чик күләме һәм рөхсәт ителгән төзелеш, капиталъ төзелеш объектларын реконструкцияләүнең иң чик параметрлары күрсәтелгән таблицаның күрсәткечләренә туры килергә тиеш.

Үлчәү берәмлекләре һәм параметрлары төрләре	Күчөмсөз милекне файдалануның төп рөхсәт ителгән төрләренә карата параметрларның

		әһәмияте
		Рөхсәт ителгән барлык төр төзелеш өчен
Жир кишәрлекләренең чик параметрлары		
Минималь майдан	кв.м	1
Максималь майдан	кв.м	100000
Жир кишәрлекләре чикләрендә рөхсәт ителгән төзелешнең иң чик параметрлары		
Участокның алгы чигеннән минималь чигеннән чигенү (башка күрсәткеч төзелешне жайга салу сызыгы белән билгеләнмәгән очракта)	м	н/у
Участокның ян чикләреннән корылмаларның минималь чикләре	м	н/у
Участокның арткы чигеннән булган корылмаларның минималь чигенеше	м	н/у

Өлеге статьяда жайга салынмаган күрсәткечләр техник регламентлар, норматив техник документлар (СП, СанПиН), шәһәр төзелешен проектлау нормативлары һәм башка норматив документлар таләпләре нигезендә билгеләнә.

СН3. Махсус билгеләнештәге яшелләндерү зонасы.

СН3 зонасы гамәлдәге нормативларга туры китереп, санитар-яклау, техник зоналар, инженерлык объектлары участкалары һәм коммуникацияләренә оештыру һәм төзекләндерү өчен билгеләнгән.

СН4. Үлэт базын чикләүләр зонасы.

СН-4 зонасы Россия Федерациясе Авыл хужалыгы министрлыгының 2020 елның 26 октябрәндәге 626 номерлы боерыгы белән расланган биологик калдыкларны күчерү, саклау, эшкәртү һәм утильләштерү ветеринария кагыйдәләре таләпләренә туры китереп үлэт базларының санитар-яклау зоналарын билгеләү өчен билгеләнгән.

11 бүлек. Территорияләрдән файдалануның махсус шартлары булган зоналарда билгеләнгән күчемсез милекне файдалануны чикләү өлешендә шәһәр төзелеше регламентлары.

Статья 27. Территорияләрдән файдалануның махсус шартлары булган зоналарда билгеләнгән күчемсез мөлкәттән файдалануның чикләүләрен тасвирлау.

1. Әлеге Кагыйдәләр Әлмәт муниципаль районының «Сәрән авыл жирлегә» муниципаль берәмлеге территориясенән файдалануның махсус шартлары булган зоналар картасында билгеләнгән зоналар чикләрендә урнашкан жир кишәрлекләренән һәм күчемсез мөлкәтнең башка объектларыннан файдалану түбәндәгечә билгеләнә:

1) әлеге статьяда билгеләнгән чикләүләрне исәпкә алып, картада билгеләнгән тиешле территориаль зоналарга карата шәһәр төзелеше регламентлары;

2) санитар-яклау, су саклау һәм башка чикләүләр зоналарына карата законнарда, башка норматив хокукый актларда билгеләнгән чикләүләр белән.

2. Санитар-яклау зоналарында һәм санитария өзелүләрендә, саклау зоналарында, су саклау зоналарында, яр буе яклау һәм яр буе полосаларында урнашкан жир кишәрлекләренән һәм күчемсез мөлкәтнең башка объектларыннан файдалануны чикләү түбәндәге норматив хокукый актларда билгеләнгән:

- Россия Федерациясе Су кодексы;
- Россия Федерациясе Жир кодексы;
- «Әйләнә-тирә мохитне саклау турында» 2002 елның 10 гыйнварындагы 7-ФЗ номерлы Федераль закон;

- «Халыкның санитар-эпидемиологик иминлеге турында» 1999 елның 30 мартындагы 52-ФЗ номерлы Федераль закон;

- «Атмосфера һавасын саклау турында» 1999 елның 4 маендагы 96-ФЗ номерлы федераль закон;

- СанПиН 2.2.1/2.1.1.1200-03 «Предприятиеләрнең, корылмаларның һәм башка объектларның санитар-яклау зоналары һәм санитар классификациясе»;

- Россия Федерациясе Авыл хужалыгы министрлыгының 2020 елның 26 октябрдәге 626 номерлы боерыгы белән расланган Биологик калдыкларны күчерү, саклау, эшкәртү һәм утильләштерүнең Ветеринария кагыйдәләре нигезендә билгеләнгән үлэт базларының санитар-яклау зоналары;

- СанПиН 2.1.1279-03 «Зиратларны, күмү билгеләнешендәге биналарны һәм корылмаларны урнаштыруга, урнаштыруга һәм тотуга гигиеник таләпләр» (Россия Федерациясе Баш дәүләт санитария табибының 2011 елның 28 июнендәге 35 номерлы карары белән расланган);

- СанПиН 2.1.4.1110-02 «Су белән тәэмин итү һәм эчәргә яраклы суүткәргечләр чыганакларын санитар саклау зоналары» (Россия Федерациясе Баш дәүләт санитария табибының 2002 елның 14 мартындагы 10 номерлы карары белән расланган);

- СП 2.2.3670-20 «Яңа төзелә торган һәм реконструкцияләнгән торган сәнәгать предприятиеләрен проектлауга гигиена таләпләре»;

- СП 36.13330.2010 «СНиП 2.05.06-85* Магистраль торбаүткәргечләр» (СССР Дәүләт төзелешенең 1985 елның 30 мартындагы 30 номерлы карары белән расланган);

- СП 42.13330.2016 «СНиП 2.07.01-89* Шәһәр төзелеше. Шәһәр һәм авыл жирлекләрен планлаштыру һәм төзү».

- Әлеге Кагыйдәләргә эшлөгәндә әлеге Кагыйдәләргә эшләү вакытында муниципаль берәмлекнең норматив-хокукый акты кабул иткән чикләүләрнең санитар-яклау, су саклау һәм башка зоналарында урнашкан жир кишәрлекләренән һәм күчемсез мөлкәтнең башка объектларыннан файдалануны чикләү исәпкә алынды.

3. Санитар-яклау зонасы яшәү тирәлегенә һәм кеше сәламәтлегенә йогынты ясау чыганагы булган объектлар һәм производстволар тирәсендә халыкның куркынычсызлыгын тәэмин итү максатларында билгеләнә. Санитар-яклау зонасы күләме атмосфера һавасына (химик, биологик, физик) пычрану йогынтысын гигиена нормативлары белән билгеләнгән күрсәткечләргә кадәр, ә I һәм II класслы хәвефлелектәге предприятиеләр өчен - гигиена нормативлары белән билгеләнгән күрсәткечләргә кадәр, шулай ук халыкның сәламәтлеге өчен кабул итерлек куркыныч зурлыгына кадәр киметүне тәэмин итә.

Предприятиеләрнең, оешмаларның һәм объектларның санитар классификациясе нигезендә аларның санитар-яклау зоналары күләмнәрен төзиләр:

- беренче сыйныф предприятиеләре өчен - 1000 м;
- икенче сыйныф предприятиеләре өчен - 500 м;
- өченче сыйныф предприятиеләре өчен - 300 м;
- дүртенче сыйныф предприятиеләре өчен - 100 м;
- бишенче сыйныф предприятиеләре өчен - 50 м.

Сәрән авыл жирлеге территориясендә әйләнә-тирә мохиткә тискәре йогынты чыганагы булган барлык куркыныч класслы объектлар урнашкан.

Житештерү һәм транспорт предприятиеләренең санитар-яклау зоналарында, коммуналь һәм инженер-транспорт инфраструктурасы объектларында, коммуналь-склад объектларында, чистарту корылмаларында, башка объектларда урнашкан жир кишәрлекләре һәм күчемсез мөлкәтнең башка объектлары өчен «Санитар-яклау зоналары һәм предприятиеләрнең, корылмаларның һәм башка объектларның санитар классификациясе» СанПиНом 2.2.1/2.1.1.1200-03 нигезендә билгеләнә:

- 1) тыелган файдалану төрләре;
- 2) файдалануның шартлы рөхсәт ителгән төрләре.

Житештерү-коммуналь объектларның санитар-яклау зоналары чикләрендә урнашкан жир кишәрлекләрен һәм башка күчемсез милек объектларын куллануны тыю төрләре:

- аерым торак йортларны да кертеп, торак йортлар;
- ландшафт-рекреация зоналары, ял зоналары, курортлар, шифаханәләр һәм ял йортлары территорияләре;
- бакчачылык ширкәтләре һәм коттеджлар корылышы территорияләре, күмәк яисә индивидуаль дача һәм бакча участкалары, шулай ук яшәү тирәлеге сыйфатын нормалаштыра торган башка территорияләр;
- спорт корылмалары, балалар мәйданчыклары, мәгариф һәм балалар учреждениеләре, гомуми кулланылыштагы дөвалау-профилактика һәм сәламәтләндерү учреждениеләре;
- дару матдәләре, дару чаралары һәм (яки) дару формалары житештерү объектлары, фармацевтика предприятиеләре өчен чимал һәм ярымпродуктлар складлары;
- Сәнәгатьнең азык-төлек тармаклары объектлары, азык-төлек чималы һәм азык-төлек күпләп складлары, эчә торган суны әзерләү һәм саклау өчен су үткәргеч корылмалар комплекслары.

Житештерү-коммуналь объектларның санитар-яклау зоналары чикләрендә урнашкан жир кишәрлекләреннән һәм күчемсез мөлкәтнең башка объектларыннан шартлы рөвештә рөхсәт ителгән файдалану төрләре:

- авария хәлендәге дежур персонал өчен торак булмаган биналар, вахта ысулы буенча эшләүчеләр өчен бүлмәләр (ике атнадан да артык түгел), идарә итү биналары, конструкторлык бюролары, административ билгеләнештәге биналар, фәнни-тикшеренү лабораторияләре, поликлиникалар, ябык типтагы спорт-савыктыру корылмалары, мунчалар, кер юу урыннары, сәүдә һәм жәмәгать туклануы объектлары, мотельләр, кунакханәләр, гаражлар, жәмәгать һәм индивидуаль транспортны саклау өчен майданчыклар һәм корылмалар, янгын деполары, жирле һәм транзит коммуникацияләре, ЛЭП, электр подстанцияләре, нефть һәм газ үткәргечләре, техник су белән тәэмин итү өчен артезиан скважиналары, техник су белән тәэмин итү өчен су суыту корылмалары, техник канализация станцияләре, су белән тәэмин итү станцияләре, автомобильләрне су белән тәэмин итү станцияләре.

4. Үлэт базларының санитар-яклау зонасы.

Хәзерге вакытта Сәрән авыл жирлеге территориясендә бер биотермик чокыр бар.

Биологик калдыкларны жыю, утильләштерү һәм юкка чыгару буенча ветеринария-санитария кагыйдәләре нигезендә терлек зиратының санитар-яклау зонасы күләме 1000 м тәшкил итә.

Россия Федерациясе Кулланучылар күзәтчелеге хезмәтенең 2006 елның 3 маендагы 0100/4973-06-31 номерлы идарәсенең хаты нигезендә терлек зиратындагы санитар-яклау зонасы күләмен кыскарту, себер түләмәсе йогынтысын тарату мөмкинлеген юкка чыгаручы махсус чаралар комплексын һәм туфракның һәм грунт суларының лаборатор тикшеренүләрен үткәргәннән соң, Россия Федерациясенең Баш дәүләт санитария табибы яки аның урынбасары карары буенча башкарылырга мөмкин.

Татарстан Республикасы буенча Роспотребнадзор Идарәсенең төп таләпләре булып, аеруча куркыныч инфекцияләр күмелгән урыннардан читкә таралу мөмкинлеген булдырмау һәм үлэт базының санитар-яклау зонасы күләмен киметү тора:

- өстән тимер-бетон каркас (саркофак) белән туфрак учагын яшерүне тәэмин итү;
- үлэт базының чиген терәк планга төшерү;
- периметр буйлап туфрак учагы ишелеп төшү, аншлаг белән ышанычлы киртәне яңарту;
- туфракның һәм суның лаборатор контролен оештыру, Татарстан Республикасы буенча Роспотребнадзор идарәсе белән килештереп, скважиналарда грунт сулары агымы буенча түбәнрәк.

Татарстан Республикасының Баш дәүләт ветеринария инспекторы мәгълүматлары буенча, саркофага дивар калынлыгы 0,4 метрдан да ким булмашка тиеш; терлек каберлеге 2,5 метрдан да ким булмаган биеклектәге койма периметры буйлап чикләнергә тиеш; койма яки бетон саркофагадан 30 м радиуста 1 м биеклектәге жир валы рәвешендә өстәмә саклау зонасы булдырырга кирәк.

Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының Баш ветеринария идарәсенең 11.02.2010 елдагы 01-09-1218 номерлы хаты һәм РСФСР Авыл хужалыгы министрлыгы тарафыннан 1971 елның 3 маенда расланган төзелеш, агрогидромелиорация һәм башка жир эшләрен башкарганда ветеринария-санитария таләпләре турында Инструкция нигезендә, тиешле кагыйдәләрне үтәгәндә, себер язвасы булмаган үлэт базын күчәрергә мөмкин. Себер язвасы булмаган үлэт базын күчерү мөмкинлеге турындагы карар Татарстан

Республикасының Баш дәүләт ветеринария инспекторы тарафыннан кабул ителә.

Санитар-яклау зоналарында урнашкан жир кишәрлекләре һәм күчемсез мөлкәтнең башка объектлары өчен үлэт базлары түбәндәгеләр билгеләнә:

- 1) тыелган файдалану төрләре;
- 2) файдалануның шартлы рөхсәт ителгән төрләре.

Үлэт базларының санитар-яклау зоналары чикләрендә һәм аларның территорияләрендә урнашкан жир кишәрлекләреннән һәм күчемсез мөлкәтнең башка объектларыннан файдалану төрләре:

- торак, ижтимагый биналар һәм терлекчелек комплексларын үлэт базыннан 1000 м якына урнаштыру;
- терлек көтү, печән чабу;
- жир һәм гуммияле калдыкны үлэт базыннан читкә чыгару.

Куллануның шартлы рөхсәт ителгән төрләре:

- терлекләренә һәм көтүлекләренә 200 метрга якин урнаштыру;
- автомобиль, тимер юлларны аларның категориясенә карап 50-300 метрга якына урнаштыру;
- «Татарстан Республикасында (Татарстан) гигиена һәм эпидемиология үзәге» Федераль дәүләт сәламәтлек саклау учреждениесенең 2007 елның 23 октябрдәге 03-03/3965 номерлы хаты нигезендә, үлэт базының санитар-яклау зонасы территориясендә житештерү объектларын саклау мөмкинлеген билгеләү өчен, аккредитацияләнгән лабораторияләрдә тупрак һәм грунт суларына лаборатор тикшеренүләр үткәргә, алынган нәтижәләр белән Роспотребнадзорның ТР идарәсенә мөрәжәгать итәргә кирәк.

5. Автомобиль юлларының санитар аермалары.

Сәрән авыл жирлегә территорияләре төбәк әһәмиятендәге 3 һәм 4 категорияле автомобиль юлларын кисеп үтә. «Шәһәр һәм авыл жирлекләрен шәһәр төзелеше планлаштыру һәм тәү» сп 42.13330.2011 п. нигезендә төбәк әһәмиятендәге автомобиль юлларыннан 3 категориядәге 100 м күләмендә, 4 категорияле юллар өчен – 50 м күләмендә санитар өзеклекләр билгеләнә.

Санитар өзелүләренә куллану режимы СанПиН билгеләнә 2.2.1/2.1.1.1200-03 "предприятиеләрнең, корылмаларның һәм башка объектларның санитар-яклау зоналары һәм санитар классификациясе".

Автомобиль юллары һәм тимер юлларның санитар өзелүләре чикләрендә урнашкан жир кишәрлекләрен һәм башка күчемсез милек объектларын куллануны тыю төрләре:

- аерым торак йортларны да кертеп, торак төзелеше;
- Ландшафт-рекреацион зоналар, ял зоналары, курортлар, шифаханәләр һәм ял йортлары территорияләре;
- бакчачылык ширкәтләре һәм коттедж төзелеше, күмәк яки шәхси дача һәм бакча-бакчачылык участкалары территорияләрендә, шулай ук яшәү тирәлегенең нормалаштырыла торган сыйфаты күрсәткечләре булган башка территорияләр;
- спорт корылмалары, балалар майданчыклары, мәгариф һәм балалар учреждениеләре, гомуми кулланылыштагы дөвалау-профилактика һәм сәламәтләндерү учреждениеләре;

- дару матдэләре, дару чаралары һәм (яки) дару формалары житештерү объектлары, фармацевтика предприятиеләре өчен чимал һәм ярымпродуктлар складлары;

- сәнәгатьнең азык-төлек тармаклары объектлары, азык-төлек чималының һәм азык-төлек продуктарының күпләп сату складлары, эчәргә яраклы суны әзерләү һәм саклау өчен суүткәргеч корылмалар комплекслары.

Автомобиль юллары һәм тимер юлларның санитар өзелүләре чикләрендә урнашкан жир кишәрлекләрен һәм башка күчемсез милек объектларын шартлы рәвештә куллану төрләре:

- авария хәлендәге дежур персонал өчен торак булмаган биналар, вахта ысулы буенча эшләүчеләр өчен бүлмәләр (ике атнадан да артык түгел), идарә итү биналары, конструкторлык бюролары, административ билгеләнештәге биналар, фәнни-тикшеренү лабораторияләре, поликлиникалар, ябык типтагы спорт-савыктыру корылмалары, мунчалар, кер юу урыннары, сәүдә һәм жәмәгать туклануы объектлары, мотельләр, кунакханәләр, гаражлар, жәмәгать һәм индивидуаль транспортны саклау өчен майданчыклар һәм корылмалар, янгын деполары, жирле һәм транзит коммуникацияләре, ЛЭП, электр подстанцияләре, нефть һәм газ үткәргечләре, техник су белән тәэмин итү өчен артезиан скважиналары, техник су белән тәэмин итү өчен су суыту корылмалары, техник канализация станцияләре, су белән тәэмин итү станцияләре, автомобильләренә су белән тәэмин итү станцияләре.

6. Магистраль торбаүткәргечләрнең санитар өзеклекләре.

«СНиП 2.05.06-85» СП 36.13330.2010 СНиП 2.05.06-85 СП нигезендә* Сәрән авыл жирлегә территориясе аша узучы магистраль торба үткәргечләр һәм магистраль торба үткәргечләр санитар аермалары 75, 150, 200 м тәшкит итә.

СП 36.13330.2010 «СНиП 2.05.06-85* «Магистраль торбаүткәргечләр»» һәм СП 42.13330.2011 «Шәһәр төзелеше. Шәһәр һәм авыл жирлекләрен планлаштыру һәм төзү» нигезендә санитар өзекләрдән файдалану режимы билгеләнә.

Торбаүткәргечләрнең санитар өзеклекләр чигендә урнашкан жир кишәрлекләрен һәм башка күчемсез милек объектларын куллануны тыю төрләре:

- шәһәрләр һәм башка торак пунктлар;
- бакча йортлары, дача бистәләре булган коллектив бакчалар;
- аерым сәнәгать һәм авыл хужалыгы предприятиеләре;
- кошчылык фабрикалары, теплица комбинатлары һәм хужалыклары;
- сөт заводлары;
- файдалы казылмалар эшкәртү карьерлары;
- индивидуаль хужалар автомобильләре өчен гаражлар һәм ачык тукталышлар 20 дән артык автомобиль санына;
- кешеләр күпләп жыела торган аерым биналар (мәктәпләр, хастаханәләр, балалар бакчалары, вокзаллар һ.б.);
- торак биналар 3 катлы һәм аннан югарырак;
- тимер юл станцияләре; аэропортлар; елга портлары һәм пристаньнар;
- гидро-, электр станцияләре; I-IV класслы елга транспортының гидротехник корылмалары;

- магистраль торба үткәргеченә карамаган су үткәргеч корылмалар һәм насос станцияләре;

- 1000 м³ дан артык саклана торган жиңел кабынып китүчән һәм янучан сыеклыklar һәм газлар складлары; автомобильләргә ягулык салу станцияләре;

- торбаүткәргечләргә, мачталарга (манараларга) һәм күпканаллы радиорель элементә линиясенә мачталары (манаралары) һәм корылмалары; Россия Элементә министрлығының һәм башка ведомстволарның күпканаллы радиореле элементә линиясенә корылмалары; телевизион манаралар.

7. Су саклау зоналары, өске су объектларының яр буе һәм яр буе саклау полосалары.

Сәрән авыл жирлегенә өске су объектлары Багряжка, Кителга һәм аларның кушылдыклары, шулай ук инеш елгалары белән тәкъдим ителгән. Багражка, күлләр һәм буалар.

Су саклау зоналары булып, өслек су объектларының яр буе линиясенә якин урнашкан, аларда күрсәтелгән су объектларының пычрануын, чүпләнүен, куылуын, аларның суларын агуын булдырмау, шулай ук су биологик ресурсларын һәм хайваннар һәм үсемлекләр дөньясының башка объектларын саклау максатларында хужалык һәм башка төр эшчәнлекне тормышка ашыруның махсус режимы билгеләнә.

Су саклау зоналары чикләрендә Яр буе саклау полосалары билгеләнә, алар территорияләрендә хужалык һәм башка төр эшчәнлеккә өстәмә чикләүләр кертелә.

Яр буйлары һәр гражданның гомуми файдаланудагы су объектларына керүен тәмин итү максатларында бүлөп бирелә.

РФ Су кодексы нигезендә елгаларның яки инешләренә су саклау зоналары киңлеге аларның елгалары яисә инешләре өчен озынлык белән билгеләнә:

- 10 км га кадәр - 50 м күләмендә;
- 10 км дан 50 км га кадәр - 100 м күләмендә;
- 50 км һәм аннан да күбрәк - 200 м күләмендә.

Елга, чишмә башыннан алып инешкә кадәр 10 км дан да кимрәк булган инеш өчен су саклау зонасы яр буе яклау полосасы белән туры килә.

Яр буе яклау полосасының киңлеге су объекты ярының текәлегенә бәйле рәвештә билгеләнә һәм кире авышлык өчен 30 м яисә кире авышлык өчен - 0°, 40 м тәшкит итә, текәлек өчен 3° һәм аннан да күбрәк авышу өчен - 50 м.

Гомуми кулланылыштагы су объектынның яр буе линиясе буенда яр буе полосасы билгеләнә.

Гомуми файдаланудагы су объектларының яр буе полосасының киңлеге 20 м тәшкит итә, каналларның яр буе полосасыннан, шулай ук елгаларның һәм инешләренә озынлыгы елга башыннан алып тамагына кадәр 10 м дан артмый.. Каналларның яр буе полосасының, шулай ук елгаларның һәм инешләренә озынлыгы-елга башыннан алып тамакка кадәр 10 км. нан артык түгел, 5 м. тәшкит итә.

Шулай итеп, Багряж елгасы һәм Багряж инеше өчен урнаштырылган су саклау зонасы 100 м тәшкит итә, Кителга елгасы өчен-100 м, кушылдыklar һәм зур булмаган сулыклар, күлләр өчен-50 м, яр буе саклау полосалары өчен-50 м.

Елгаларның, башка су объектларының су саклау зоналарында урнашкан жир кишәрлекләре һәм башка күчмәсез милек объектлары өчен билгеләнә:

- тыелган куллану төрләре;

- бассейн һәм башка территориаль идарә органнары белән махсус килешенеп, әлеге Кагыйдәләр белән билгеләнгән ачык тыңлаулар процедураларынан файдаланып, вәкаләтле дәүләт органнарының су фондын куллану һәм саклау буенча рәхсәт ителергә мөмкин булган шартлы рәвештә рәхсәт ителгән куллану төрләре.

Елгаларның су саклау зоналары, башка су объектлары цикләрендә урнашкан жир кишәрлекләреннән һәм башка күчемсез милек объектларынан файдалануны тыю төрләре:

- агынты суларны туфрак ашламалар өчен куллану;
- зиратларны, үләт базларын урнаштыру, житештерү һәм куллану калдыкларын, радиоактив, химик, шартлаткыч, агулы, агулы һәм агулы матдәләр күмү;
- үсемлекләрнең корткычларына һәм авыруларына каршы көрәш буенча авиация чараларын гамәлгә ашыру;
- транспорт чараларының (махсус транспорт чараларынан тыш) хәрәкәте һәм туктавы, аларның юллар буйлап йөрүләреннән тыш, юлларда һәм махсус жиһазландырылган урыннарда тукталышлары да бар.

Яр бие яклау полосалары цикләрендә, су саклау зоналары өчен күрсәтелгән чикләүләр белән беррәттән, түбәндәгеләр тыела:

- жирләрне сөрү;
- юыла торган грунтларның өемнәрен урнаштыру;
- авыл хужалыгы терлекләрен көтү һәм алар өчен жәйге лагерьлар, ванналар оештыру.

Су саклау зоналары цикләрендә хужалык объектларын һәм башка объектларны проектлау, төзү, реконструкцияләү, файдалануга кертү һәм эксплуатацияләү рәхсәт ителә, су законнары һәм әйләнә-тирә мохитне саклау өлкәсендәге кануннар нигезендә мондый объектларны су объектларын пычранудан, чүпләнүдән һәм суларны саегудан саклауны тәэмин итә торган корылмалар белән жиһазландыру шарт.

Су объектларының яр бие полосасы цикләрендә алар янында йөрү (механик транспорт чараларын кулланмыйча) рәхсәт ителә, шул исәптән һөвәскәрләр һәм спорт балыкчылыгын тормышка ашыру һәм йөзү чараларын причал ясау өчен дә.

Яр бие полосасында файдалануның тыелган төрләре:

- жир кишәрлекләрен хосусыйлаштыру;
- Механик транспорт чараларын кулланып хәрәкәт итү.

8. Жир асты су белән тәэмин итү чыганакларын санитар саклау зоналары.

2.1.4.1110-02 СанПиН нигезендә, су белән тәэмин итү чыганакларын һәм эчәргә яраклы суны санитар саклау зоналары» санитар саклау һәм су белән тәэмин итү чыганакларын пычратудан саклау максатларында алардан санитар саклау зонасы оештырыла, аның составына өч пояс: беренче пояс – катгый режимлы пояс, шулай ук икенче һәм өченче пояс – чикләү поясы керә.

Сәрән авыл жирлегә территориясендә жир асты су белән тәэмин итү чыганакларының берсе өчен өч пояс составында, калган жир асты су белән тәэмин итү чыганаклары (чишмәләр) өчен, эшләнгән проектлар булмау сәбәпле, санитар саклау зонасының 50 м күләмендә I поясы (сакланмаган сулар өчен) бүлеп бирелә.

Эчәргә яраклы су белән тәэмин итү чыганакларын санитар саклау зонасының I пояс чикләрендә урнашкан жир кишәрлекләрен һәм башка күчемсез милек объектларын куллануны тыю төрләре:

- югары кәүсәле агачлар утырту;
- суүткәргеч корылмаларны эксплуатацияләүгә, реконструкцияләүгә һәм киңәйтүгә турыдан-туры катнашы булмаган барлык төзелеш төрләре, шул исәптән төрле билгеләнештәге торба үткәргечләрне салу;
- торак һәм хужалык-көнкүреш биналарын урнаштыру;
- кешеләрнең яшәве, агулы химикатлар һәм ашламалар куллану.

Эчә торган су белән тәэмин итүнең жир асты чыганакларын санитар саклау зонасының II пояс чикләрендә урнашкан жир кишәрлекләреннән һәм күчемсез мөлкәтнең башка объектларыннан файдалану төрләре:

- эшкәртелгән суларны жир асты офыкларына кертү һәм жир асты байлыкларын жир асты байлыкларына күчерү;
- ягулык-майлау материаллары, агулы химикатлар һәм минераль ашламалар складларын, промстоклар, шламосаклагычлар һәм жир асты суларының химик пычрануы куркынычы тудыручы башка объектлар складларын урнаштыру;
- зиратларны, үлэт базларын, ассенизация кырларын, фильтрлау кырларын, тирес саклагычларны, силос траншеяларын, терлекчелек һәм кошчылык предприятиеләрен һәм жир асты суларының микроб пычрануына китерә торган башка объектларны урнаштыру;
- ашламалар һәм агулы химикатлар куллану;
- төп файдаланудагы урманны кисү.

Мондый объектларны урнаштыру, геологик контроль органнары бәяләмәсен исәпкә алып бирелгән Татарстан Республикасы буенча Роспотребнадзор идарәсенең санитар-эпидемиологик бәяләмәсе булганда, жир асты суларын файдаланганда гына, су йөртү офыгын пычранудан яклау буенча махсус чаралар башкарылганда гына, санитария саклау зонасының III поясы чикләрендә рөхсәт ителә.

Эчә торган су белән тәэмин итүнең жир асты чыганакларын санитар саклау зонасының II поясы чикләрендә урнашкан жир кишәрлекләреннән һәм күчемсез мөлкәтнең башка объектларыннан шартлы рәвештә рөхсәт ителгән файдалану төрләре:

- Татарстан Республикасы буенча Роспотребнадзор идарәсе белән килештереп, яңа скважиналар бораулау һәм туфрак катламын бозуга бәйлә яңа төзелеш.

9. Электр тапшыру линияләренең сак зонасы.

ГОСТ 12.1.051-90 «Электр куркынычсызлыгы. Көчәнеше 1000 В дан артык булган электр тапшыру линияләренең сак зоналарында куркынычсызлык ераклыктары» ГОСТ 12.1.051-90 нигезендә Сәрән авыл жирлегә территориясе аша үтүче 110 кВ көчәнешле электр тапшыру линияләренең сак зонасы 20 м төшкел итә.

Электр тапшыру линияләренең сак зонасы чикләрендә урнашкан жир кишәрлекләрен һәм башка күчемсез милек объектларын куллануны тыю төрләре:

- электр тапшыру линияләрен эксплуатацияләүнең куркынычсызлыгын һәм өзлексезлеген бозарга мөмкин булган гамәлләр үткөрү, алар барышында кешеләргә карата куркыныч туарга мөмкин;
- ягулык-майлау материаллары саклагычларын урнаштыру;
- чүплекләр урнаштыру;
- шартлаткыч эшләр башкару;
- ут үрчетү;
- сыек һәм коррозия матдәләре һәм ягулык-майлау материаллары ташлау һәм агызу;
- терек үткәргечләргә һәм аларга чит әйберләргә якынаюга, шулай ук терекләргә күтөрелү;
- экстремаль һава шартларында һава электр тапшыру линияләренең сак зонасында эшләр башкару һәм булуы.

Электр тапшыру линияләрен эксплуатацияләүче оешма белән килештереп, шартлы рәвештә рөхсәт ителгән куллану төрләре үз эченә ала:

- төзелеш, монтаж һәм кыр эшләрен башкару,
- агач утырту һәм кисү,
- азык, ашламалар, ягулык һәм башка материаллар туплау,
- гомуми биеккә йөк белән яки юл өслегеннән йөксез генә 4 м дан артык булган машиналар һәм механизмнар өчен юллар төзү.

10. Файдалы казылма ятмалары.

Сәрән авыл жирлегенең бөтен территориясе Березовка, Сәрән, Ерсубайкино, Бөркет – Ключ нефть ятмалары чикләрендә урнашкан.

«Жир асты байлыктары турында» 2395-1 номерлы Россия Федерациясе Законының 22 статьясы нигезендә жир асты байлыктарынан файдаланучы үзенә бирелгән тау бүлеп бирелгән чикләрдә файдалы казылма ятмалары майданнары төзүне чикләргә хокукты.

Жир асты байлыктарының аерым участкаларынан файдалану илнең оборонасын һәм дөүләт иминлеген тәмин итү, жир асты байлыктарынан рациональ файдалану һәм саклау, әйләнә-тирә мохитне саклау максатларында чикләнергә яки тыелырга мөмкин.

Территорияләре файдалану өчен махсус шартлары булган торак пунктлар һәм зоналар территорияләрендә жир асты байлыктарынан файдалану халыкның тормыш һәм сәламәтлегенә, әйләнә-тирә мохитне саклау, биналар һәм корылмаларның сакланышы, шул исәптән тау эшләнмәләренең, бораулау скважиналарының һәм жир асты байлыктарынан файдалану белән бәйлә башка корылмаларның сакланышы куркынычын тудыра алган очракларда чикләнергә яисә тыелырга мөмкин.

Махсус сакланылучы табигать территорияләрендә жир асты байлыктарынан файдалану аларның территорияләрен махсус саклау режимы нигезендә гамәлгә ашырыла.

«Жир асты байлыктары турында» 1992 елның 21 февралендәге 2395-1 номерлы Россия Федерациясе Законының 25 статьясы нигезендә файдалы казылмалар ятмалары майданнарында төзелеш алып бару, шулай ук жир асты корылмалары урнашкан урыннарда жир асты байлыктарының дөүләт фонды яисә аның территориаль органнары һәм дөүләт тау күзәтчеләге органнары рөхсәте белән бары тик файдалы казылмаларны алу мөмкинлегенә яисә

төзелешнең икътисадый максатчанлыгын исбатлау шарты белән генә рөхсәт ителә.

Файдалы казылмалар ятмалары майданнарын үз белдеге белән тәзу житештерелгән чыгымнарны һәм территорияне рекультивацияләү һәм төзелгән объектларны сүтү чыгымнарын каплаусыз туктатыла.

Статья 28. Мәдәни мирас объектларын саклау зоналары өчен билгеләнгән күчәмсез мөлкәттән файдалануны чикләү тасвирламасы.

Тиешле карталарга һәм регламентларга рәсми расланган документлар әзерләнгән һәм бирелгән саен, күрсәтелгән документлар әлеге Кагыйдәләргә үзгәрешләр кертү тәртибендә кертелә.

Статья 29. Гавами сервитутларның эш итү зоналары.

Гавами сервитутларның гамәлдә булу зоналары чикләре жирлек территорияләрен ызанлау проектларында чагыла һәм жир кишәрлекләренең шәһәр төзелеше планнарында күрсәтелә.

12 бүлек. Шәһәр төзелеше регламентлары тарафыннан кагылмый торган төп жирләргә билгеләү, аларга карата шәһәр төзелеше регламентлары билгеләнми.

Шәһәр төзелешен зоналаштыру картасында (әлеге Кагыйдәләрнең II өлеше) территорияль зоналардан, территориядән файдалануның махсус шартлары булган зоналардан тыш, шәһәр төзелеше регламентлары гамәленә кагылмаган төп территорияләр һәм жирләр күрсәтелә, аларга карата шәһәр төзелеше регламентлары билгеләнми – махсус сакланыла торган табигый территорияләр, урман фонды жирләре, шәһәр урманнары һәм башкалар.

Әлеге бүлектә гомуми файдаланудагы төп территорияләр һәм жирләргә билгеләнеше тасвирламасы бар, аларга карата шәһәр төзелеше регламентлары билгеләнми.

Сәрән авыл жирлеге муниципаль берәмлеге территориясен шәһәр төзелешен зоналаштыру картасында гомуми файдаланудагы һәм шәһәр төзелеше регламентлары билгеләнми һәм таратылмый торган жирләр территорияләре бүленергә мөмкин:

Билгеләмәләр	Шәһәр төзелеше регламентлары билгеләнми торган гомуми файдаланудагы һәм жирләргә төп территорияләре аталышы
ВФ	Су фонды жирләре
ЛФ	Урман фонды жирләре
ДПИ	Файдалы казылмалар чыгару өчен бирелгән жир кишәрлекләре

Статья 30. Шәһәр төзелеше регламентлары билгеләнми торган гомуми файдаланудагы төп территорияләргә һәм жирләргә билгеләү.

ЗВФ. Су фонды жирләре.

Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 36 статьясындагы 6 өлеше нигезендә шәһәр төзелеше регламентлары өске сулар белән капланган жирләр өчен билгеләнми, ә алардан файдалану Россия Федерациясе Су

кодексы нигезендә Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы дәүләт хакимиятенең вәкаләтле органнары тарафыннан билгеләнә.

ЗЛФ. Урман фонды җирләре.

Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 36 статьясындагы 6 өлеше нигезендә шәһәр төзелеше регламентлары урман фонды җирләренә (торак пункт чикләреннән тыш) карата билгеләнми, ә алардан файдалану Россия Федерациясе Урман кодексы нигезендә Россия Федерациясе дәүләт хакимиятенең һәм Татарстан Республикасы дәүләт хакимиятенең вәкаләтле органнары тарафыннан билгеләнәи.

ДПИ. Файдалы казылмалар чыгару өчен бирелгән җир кишәрлекләре.

Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 36 статьясындагы 4 өлешенәң 4 пункты нигезендә шәһәр төзелеше регламентлары файдалы казылмалар чыгару өчен бирелгән җир кишәрлекләре өчен таратылмый. Шәһәр төзелеше регламентлары кагылмый торган җир кишәрлекләрен куллану вәкаләтле органнар тарафыннан федераль законнар нигезендә билгеләнә.

Сәрән

авыл җирлеге башлыгы

Д.А. Севастьянов